

EBSO-HABER

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI AYLIK YAYIN ORGANI

OCAK 2025

@ebsoorgtr

@ebsoorgtr

Ege Bölgesi Sanayi Odası

Ege Bölgesi Sanayi Odası

Ege Bölgesi Sanayi Odası

70.YIL

Kökü Geçmiş, Yenilikçi Gelecek!

İzmir'in köklü, ülkemizin öncü Odası Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın, EBSO markasıyla 70.yılına dolduruşunun coşkuyla kutlandığı gurur gecesini, Çeşme'de gerçekleştirildi. Yorgancılar: "Ege Bölgesi Sanayi Odası bir üniversite ve bu üniversiteden biz çok şey öğrendik. Gelecek nesillere de bu tecrübeleri aktarmak için çaba sarf ediyoruz ve edeceğiz"

İzmir İş Dünyası'ndan Ankara Çıkarması

46 kişilik İzmir İş Dünyası Heyeti, T.C. Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'la, Ankara'da bir araya geldi.

AKDENİZ MAHALLESİ, HALİT ZİYA BULVARI NO:1 KONAK / İZMİR

ADRESİNDEYİZ

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI
AEGEAN REGION CHAMBER OF INDUSTRY

SANAYİMİZİN KÜRESELLEŞMESİNDE İLK ÇÖZÜM ORTAĞI

Belgelendirme • Girişim • Eğitim • Araştırma • Geliştirme

@ebsoorgtr

@ebsoorgtr

Ege Bölgesi Sanayi Odası

Ege Bölgesi Sanayi Odası

Ege Bölgesi Sanayi Odası

ebsoorgtr

www.ebso.org.tr

OCAK GÜNDEMİ

OCAK 2025

Yıl : 41

Sayı : 488

Sahibi

Ege Bölgesi Sanayi
Odası adına
Yönetim Kurulu Başkanı
Ender YORGANCILAR

Sorumlu Müdür

Mustafa KALYONCU
Genel Sekreter

Yayın Kurulu

Metin AKDAŞ
Ateş İlyas DEMİRKALKAN
Hüseyin TURHAN

Yayın Yönetmeni

Emel TONBUL

Yayın Sorumlusu

Kadir KEMALOĞLU

Yönetim Yeri

Ege Bölgesi Sanayi Odası
The Mercer İş Merkezi
Akdeniz Mah. Halit Ziya
Bulvarı No:1 Konak-İZMİR
Tel : [0 232] 455 29 00
Faks : [0 232] 425 36 35
www.ebso.org.tr
KEP: ebso@hs01.kep.tr

Reklam Rezervasyon

Kadir KEMALOĞLU
[0232] 455 29 68

Grafik - Baskı Öncesi

teknofset

EBSOHABER, Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın aylık kurumsal yayın organıdır. EBSOHABER'de yayınlanan yazılar kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir. Yazılar aksi belirtilmedikçe EBSO'nun resmi görüşünü yansıtmaz. İmzalı yazılarda ifade edilen görüşler sadece yazarlarına aittir.

Yerel süreli yayın
Yayın Tarihi: 27 Ocak 2025

10

Yorgancılar, Sürdürülebilirlik Zirvesi'nde Konuştu:
"Sürdürülebilir Üretim için Öncelikle Ana Girdilerimizin Sürdürülebilir Olması Gerekıyor"

05

Hoşgeldin 2025

06

EBSO'da 70.Yıl Coşkusu

08

İzmir İş Dünyası'ndan Ankara Çıkarması

12

Yorgancılar, TOBB Türkiye Hırdavat Sanayi Meclisi'ne Katıldı

13

GS1 Türkiye Mütevelli Heyet Toplantısı Ankara'da Gerçekleştirildi

14

Özel Güvenliğin Dünü, Bugünü, Yarını Konuşuldu

15

WENERGY- EXPO-2025 Danışma Kurulu Toplantısı Gerçekleştirildi

19

Madencilik Sektör Buluşmaları Toplantısı Ankara'da Yapıldı

24

Gökçuoğlu'ndan Meclis Temennileri

26

Yorgancılar: "Sürdürülebilir Büyüme İmalat Sanayine Bağlı"

32

Sanayicinin Gündemi

42

Küresel Ekonomideki Gelişmeler

52

Türkiye'deki Güncel Ekonomik Gelişmeler

58

Türkiye'nin Temel Ekonomik Göstergeleri

Kapak

İzmir'in köklü, ülkemizin öncü Odası Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın, EBSO markasıyla 70.yılıni doldurusunun coşkuyla kutlandığı gurur gecesi, Çeşme'de gerçekleştirildi

Ender YORGANCILAR

Ege Bölgesi Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

ender.yorgancilar@ebso.org.tr

 @EYorgancilar

HOŞ GELDİN 2025

2024 yılını oldukça zorlu geçiren iş insanları olarak, yılın ilk günlerinde konularımızı aktarmak üzere; Odamız, İzmir Ticaret Odası ve İzmir Ticaret Borsası'ndan oluşan 46 kişilik heyetle birlikte T.C. Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Cevdet Yılmaz'ı makamında ziyaret ettik. 2 başkan yardımcımızla birlikte 7 meclis üyemiz ve bir istişare üyemiz de heyetimize katıldı.

Sayın Başkanlar ve üyelerimizle birlikte güncel konularımızı kısa kısa anlattık. Üyelerimizden gelen; genel konulardan, finansman teminine, OSB ve Serbest Bölgelerden teşvik ve desteklere, mesleki eğitimden sektörel konulara kadar kapsamlı bir dosya takdim ettik.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımıza özellikle; enflasyon ve kur kaynaklı zayıflayan rekabet gücümüzü, sanayicimizin, ihracatçımızın mağduriyetini ifade ettim.

Ihracatçı üyelerimizin de ısrarla talep ettiği özel kur uygulanması önerimizi tekrarladım. 2024 yılında en çok sıkıntısını çektiğimiz finansmana erişimin kolaylaşmasını, teşvik ve desteklerin çeşitlenerek artmasını, nitelikli eğitim ve özellikle mesleki eğitime odaklanılmasını, Çin ürünlerine karşı artan haksız rekabetin sonlandırılmasını talep ettim.

Sanayiciliğin teşvik edilmesinin önemini, sanayideki dönüşüm için stratejik bir sanayi politikasının planlı bir şekilde uygulanmasının gerekliliğinin altını çizdim. Yapıcı ve ilgili yaklaşımlarından dolayı Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımıza, ziyaretimize eşlik eden AK Parti İzmir Milletvekilleri Şebnem Bursalı ve Eyyüp Kadir İnan'a çok teşekkür ediyoruz.

Üreten kesim olarak bizim gündemimiz çok yoğun ve çözüm bekleyen konularımız çok fazla. O nedenle, içeride olduğu kadar dışarıdaki gündemi de yakından takip ediyoruz, etmeliyiz. Zira, 2025 yılının ana gündemini,

ABD Başkanı Trump'ın ticareti etkileyecek politikaları, korumacılık önlemleri ve bugünden yarattığı belirsizlik oluşturmaktadır.

Diğer yandan, her yıl Ocak ayında gerçekleştirilen Davos Zirvesi'nin bu yılki teması "Akıllı Çağ İçin İş Birliği" olup, açıklanan 2 yıllık Küresel Riskler;

"Yanlış bilgi ve dezenformasyon, aşırı hava olayları, devlet temelli silahlı çatışmalar, toplumsal kutuplaşma, siber casusluk ve savaş, kirlilik, eşitsizlik, istemsiz göç veya yerinden edilme, jeo-ekonomik çatışma ile insan hakları ve sivil özgürlüklerin erozyona uğraması"dır.

Odamızın Ocak ayında düzenlediği Ekonomik Değerlendirme Anketi analizinde de; firmalarımız 2025 yılı için ilk 3 riski; kur baskısı ile iç ve dış talepteki yavaşlama olarak görmektedir.

2024 yılında işlerinin olumlu gelişmesinin önündeki en önemli 3 engeli; "işgücü maliyetlerindeki artış, döviz kurlarındaki belirsizlik/yetersiz artış ve hammadde maliyetlerinin çok yüksek olması" oluşturmaktadır.

Ege Bölgesi Sanayi Odası olarak; 2025 yılında da üyelerimizin konularının takipçisi olmaya devam edeceğiz. Bu nedenle; yıl içerisinde faaliyetlerinize engel teşkil eden her konuyu Odamızla paylaşmanızı önemle rica ederiz.

2025 yılının, hoşlukla, sağlıkla, bereketle gelmesini umarken, Bolu'dan gelen çok acı haberle yıkıldık. Güzel ülkemizi yasa boğan, masum insanlarımızın hayatlarına mal olan, ihmalde suçu bulunanların en ağır şekilde cezalandırılmasını, bu acıların son olmasını diliyorum. Hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, aileleri ve yakınlarına başsağlığı, yaralanan vatandaşlarımıza acil şifalar diliyorum.

İzmir'in köklü, ülkemizin öncü Odası Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın, EBSO markasıyla 70.yılına dolduruşunun coşkusuyla kutlandığı gurur gecesi, Çeşme'de gerçekleştirildi. Gecede konuşan EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, "Ege Bölgesi Sanayi Odası bir üniversite ve bu üniversiteden biz çok şey öğrendik. Gelecek nesillere de bu tecrübeleri aktarmak için çaba sarf ediyoruz ve edeceğiz" dedi.

EBSO, 70. kuruluş yıldönümünü, Swissôtel Resort & Spa Çeşme'de gerçekleştirilen görkemli bir balo ile kutladı. Baloya, Çeşme Kaymakamı Mehmet Maraşlı, Çeşme Belediye Başkan Vekili Onur Saatli, İzmir Ticaret Odası (İZTO) Yönetim Kurulu Başkanı Mahmut Özgener, İzmir Ticaret Borsası (İTB) Yönetim Kurulu Başkanı Işınso Kestelli, Ege İhracatçı Birlikleri (EİB) Koordinatör Başkanı Jak Eskinazi, İMEAK Deniz Ticaret Odası (DTO) İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Yusuf Öztürk, Ege Serbest Bölgesi İşleticisi A.Ş. (ESBAŞ) Yürütme Kurulu Başkanı Dr. Faruk Güler, İTB Meclis Başkanı Ömer Gökhan Tuncer, İMEAK DTO Meclis Başkanı

Argun Gündüç, EBSO Yönetim Kurulu Üyeleri, EBSO Meclis Başkanlık Divanı ve EBSO Meclis Üyeleri katıldı.

"EBSO Bir Üniversite"

Gecenin açılış konuşmasını gerçekleştiren EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar "Kuruluşumuzun 70. yılı. Geçtiğimiz günlerde baktığımda meclisimizin yaş ortalamasının 59 olduğunu gördüm. Demek ki Ege Bölgesi Sanayi Odası, meclis

yaş ortalamamızın üzerinde bir mabet. Aslında burası bir üniversite ve bu üniversiteden biz çok şey öğrendik. Bundan sonra gelecek nesillere de bu tecrübeleri aktarmak için çaba sarf ediyoruz ve edeceğiz" dedi.

"Hep Birlikte Çalıştık"

Başkan Yorgancılar, "Hizmet süremiz içerisinde bir kişiye faydamız dokunup, bir kişiyi daha mutlu edebildiysek, ne mutlu bize. Benim için en büyük gurur bu. Hep beraber çalıştık. Başta Genel Sekreterim, çalışma arkadaşlarım, yönetim kurulunda birlikte çalıştığım tüm arkadaşlarım, geçmiş dönem yönetim kurulu başkanlarım, meclis başkanlarım ve siz değerli meclis üyelerimin desteğiyle bu günlere geldik" diye konuştu.

"EBSO'nun Farkını Her Yerde Görüyoruz"

Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın farkını her yerde gördüğünü söyleyen Başkan Yorgancılar, "Bir güzel şey daha var; Ege Bölgesi Sanayi Odası Başkanı olarak gittiğim yerlerde ayrı, bir de TOBB Başkan Yardımcısı olarak gittiğim her ilde, Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın farkını çok açıkça

70.YIL
Köklü Geçmiş, Yenilikçi Gelecek!

görüyoruz. Gururlanıyorum. Bu gurur aslında sizlerin. Daha güzel işler başaracağız” diye konuştu.

“İzmir’de Çok Güzel Bir Uyum Var”

Başkan Yorgancılar, diğer Oda başkanlarına da teşekkürlerini sundu. Yorgancılar, “İzmir’de çok güzel uyum ve sinerji yakaladık. Bir fikirde ortak aklı bulmamız çok kolay. Anında oturup, konuşup ve çözüme ulaşabilme imkânını sağladık. Umarım bu örnek, bizden sonraki süreçlerde de tüm sivil toplum kuruluşlarına örnek olur. Nice mutlu 70 yıllar dilerim” dedi.

Yüz Yıllık Geçmişimiz Var

Ege Bölgesi Sanayi Odası Meclis Başkanı H. İbrahim Gökçuoğlu da İzmirli Sanayici’nin yaklaşık yüz yıllık bir geçmişi olduğunu belirterek, “Bugün 70. Kuruluş Yıldönümü Kutlamasını gerçekleştiriyoruz. Bugün 70. yıl diyoruz; ama İzmirli Sanayici’nin 94 yıllık bir geçmişi var. Odalar Borsalar Birliği Kanunuyla 1927 yılında İzmir Sanayi Birliği kuruluyor. Bu serüven 1927 yılında başlıyor. İkinci Dünya Savaşı’nın ardından 1950 yılında sanayici tanımı yapılıyor ve sanayi odalarının kurulmasının

Geceye Özel Belgesel

EBSO’nun coşkuyla kutladığı gurur gecesine özel olarak hazırlanan, EBSO’nun 70 yılını hafızalarda tazeleyen belgesel ilgi ile izlenirken, büyük beğeni topladı.

Geçmiş Dönem Başkanlarına Vefa

EBSO Geçmiş Dönem Yönetim Kurulu ve Meclis Başkanları Murat Demirer, Salih Esen, Tamer Taşkın ve Kemal S. Çolakoğlu adına kızı Ayşe Özgener’e plaket takdim edildi. Plaket takdiminin ardından Başkan Yorgancılar, Yönetim Kurulu, Meclis Başkanlık Divanı, EBSO Geçmiş Dönem Başkanları ve protokolün katılımlarıyla 70.yıl pastası kesildi.

önü açılıyor. İzmir Sanayi Odası 1951 yılında kuruluyor. İlk Meclis Başkanımız Burhan Maner, ilk Yönetim Kurulu Başkanımız da Osman Kibar oluyor. 1954 yılında Bölge Sanayi Odası kurulması yolunda kanun çıkıyor. Balıkesir, Manisa, Denizli, Aydın ve Muğla illerini kapsayan Bölge Sanayi

Odası kuruluyor. Buradan baktığımızda Sanayiciler olarak yaklaşık yüz yıllık bir mazimiz bulunuyor. Bu geçmiş süreçte tüm başkanlarımız, meclis üyelerimiz, komite üyelerimiz ve çalışma arkadaşlarımızı ebediyete intikal edenleri rahmetle, hayatta olanları minnetle anıyorum.” dedi.

Selami Şahin Sahne Aldı

Türk müziğinin usta isimlerinden Selami Şahin, gecede sahne aldı. Gece boyunca birbirinden güzel eserlerini seslendiren Şahin, davetlilere anılarla dolu bir gece yaşattı.

İzmir İş Dünyası'ndan Ankara Çıkarması

İzmir İş Dünyası Heyeti, T.C. Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'la, Ankara'da bir araya geldi. Görüşmede Başkan Yorgancılar, "Üyelerimize yapmış olduğumuz bir ankette firmaların yaklaşık yüzde 70'i döviz kurunun mevcut seviyelerinden olumsuz etkilendiğini, yüzde 21'i ise kısmen olumsuz etkilendiğini belirtmiştir. Üyelerimiz, ihracatçılar için özel kur talep etmektedir. Mevcut döviz kurları ile maliyeti yüksek Türk Lirası ihracatçımızın rekabet gücünü gün geçtikçe eritiyor" dedi.

Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO), İzmir Ticaret Odası (İZTO) ve İzmir Ticaret Borsası'ndan (İTB) oluşan 46 kişilik İzmir İş Dünyası Heyeti, T.C. Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı Cevdet Yılmaz ile Ankara'da bir araya geldi. AK Parti İzmir Milletvekilleri Şebnem Bursalı ve Eyyüp Kadir İnan'ın da bulunduğu görüşmede; sanayi, ticaret ve tarım sektörlerine ilişkin değerlendirmelerde bulunulurken, İzmir'deki organize sanayi bölgeleri ve serbest bölgelerin konuları aktarıldı. Sektörel konularla ilgili dosyaların da sunulduğu ziyarette, çözüm önerileri değerlendirildi. Ziyarete Başkan

Yorgancılar'ın yanı sıra, EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcıları Hakan Ürün, Metin Akdaş, Meclis Üyelerimiz, Haluk Tezcan, Cenk Karace, Eyüp Sevimli, Ali Kara, Mustafa Karabağlı, Remzi Peköz, Tefvik Önder Karalp ve Yüksek İstişare Kurulu Üyesi Halil Şahin katıldı.

Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde gerçekleşen görüşmede, İzmir ekonomisi ve sanayisine ilişkin görüşlerini aktaran EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, "Enflasyonla mücadelede odaklanılan 2024 yılı, herkes açısından zorlu geçti. Ancak, tüm veriler de gösterdi ki, en çok hasarı alan biz sanayicilerdik. Ve 2024, bizim için zararlı kapatığımız kayıp bir yıl oldu. 2025 yılının ilk 6 ayının da, bu şekilde geçeceği düşüncesindeyiz" dedi.

"Rekabet Gücümüz Azalıyor"

Ülkemizde sanayi altyapısının kolay kurulmadığını ifade eden Yorgancılar, "Bugün 262 milyar dolar ihracatın bileşenleri, ürettiğimiz sanayi ürünleridir. İmalat sanayi, ekonominin de, büyümenin de en önemli itici gücüdür. Açıklanan yüzde 44,3 enflasyona

karşılık, kurların sadece yüzde 18 oranında artışı, firmalarımızın katlandığı maliyeti olağan dışı artırdı. Müşteri kaybetmek uğruna da; ya maliyetine ya da maliyetinin çok altında fiyatlandırmaya razı olunuyor. Üyelerimize yapmış olduğumuz bir ankette firmaların yaklaşık yüzde 70'i döviz kurunun mevcut seviyelerinden olumsuz etkilendiğini, yüzde 21'i ise kısmen olumsuz etkilendiğini belirtmiştir. Üyelerimiz, ihracatçılar için özel kur talep etmektedir. Mevcut döviz kurları ile maliyeti yüksek Türk Lirası ihracatçımızın rekabet gücünü gün geçtikçe eritiyor" diye konuştu.

Sanayicinin tek başına rekabet gücünü artırması, katma değerli üretime geçmesinin zor olduğunu vurgulayan Yorgancılar, "Rekabet gücü gün geçtikçe eriyen ihracatçı üyelerimiz için özel kur uygulanmasını önemsiyoruz. İhracatta rekabet gücümüzü etkileyen bir diğer konu, yüksek katma değerli üretime geçiştir. Sanayicinin finansmana erişiminin kolaylaşması hayati önem taşıyor. Bugün rakiplerimiz yüzde 3-yüzde 8 arasında faiz oranı ile uzun vadeli kredi kullanabilirken,

yerli üreticimize yansıyan oran yüzde 50'lerde. Maliyetlerimiz çok yüksek. Teşvik ve desteklerin çeşitlenerek artmasını çok önemsiyoruz. Üretim sahasında çalışacak ara eleman sıkıntımız artarak devam ediyor. Nitelikli eğitim ve özellikle mesleki eğitime odaklanarak, bilim ve teknolojik dönüşme uyumlanacak hızlı bir eğitim modeline ihtiyacımız var. Yerli üretimi olan ürünlerde, Çin ürünlerine karşı ciddi haksız rekabet söz konusu. Sanayi, geri dönüşü oldukça uzun bir yatırımdır. Küresel ekonomideki riskleri de dikkate alarak, konuları alt alta koyduğumuzda, sanayiciliği teşvik etmeye olanak tanımamız gerekiyor. Sanayideki dönüşümün bir parçası olabilmek için stratejik bir sanayi politikasının planlı bir şekilde uygulanmasına ihtiyacımız var. Her zaman ifade ettik, "üretim yoksa kalkınmak hayaldir" mottomuz paralelinde, üretim olmadan, sürdürülebilir istihdam ve ihracatın çok güçlü olduğu gerçektir." dedi.

"İzmir, Türkiye için Önemli Bir Kent"

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz ise 2025 yılının sonlarına doğru enflasyondan bugünkü kadar bahsedilmeyeceğini dile getirirken, tek haneli rakamlara inene kadar mücadeleyi kararlılıkla sürdüreceklerini vurguladı. İzmir ekonomisine dair düşüncelerini heyetle paylaşan Yılmaz, "Farklı projelerle İzmir'in yanında olacağız. Şuna inanıyo-

rum, İzmir potansiyeli en yüksek şehirlerimizden biri. Sadece Ege Bölgesi için değil tüm Türkiye'nin kalkınmasına katkı sağlayacak bir şehrimiz. Katma değeri yüksek, yüksek gelirli bir ülke hedefimize büyük katkılar sunacak bir ilimiz. Biz de İzmir'in her zaman yanında olacağız" dedi.

Özgener'den Fahiş Fiyat Vurgusu

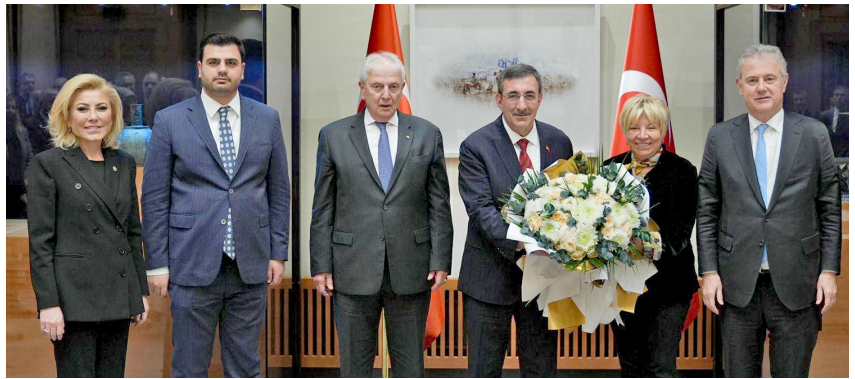
Fahiş fiyat konusunun iş dünyasını en çok rahatsız eden konuların başında geldiğini ifade eden İZTO Yönetim Kurulu Başkanı Mahmut Özgener, "Hiç şüphesiz içinde bulunduğumuz olumsuz koşullarda fırsatçılık yaparak yapay fiyat artışları ile enflasyonu körükleyenler var. Ancak, onları çok ciddi maliyet baskısı içinde üretim ve ticaret yaparak ayakta kalmaya çalışan sanayici, tüccar ve esnaftan ayırmamız gerekiyor" dedi.

Kestelli: 'Tarımda Yaşanan Sorunlar Teknoloji ile Çözülebilir'

İTB Yönetim Kurulu Başkanı

Işinsu Kestelli ise ülke ve İzmir tarımına ilişkin değerlendirmelerde bulundu. Kestelli, "Tarımda yaşanan birçok soruna teknoloji ile çözümler üretmek mümkün. Orta Vadeli Programda da çok açık bir şekilde ifade edildiği gibi tarımda teknoloji kullanımını ve tarım teknolojilerinin geliştirilmesindeki teşvikler çok önemli. Bu konuda da İzmir Tarım Teknoloji Merkezi (İTTM) ile birçok tarım teknolojisinin hayata geçmesi için elimizden gelen gayreti gösteriyoruz" dedi.

Toplantıda daha sonra Oda ve Borsa Yönetim Kurulu ve Meclis Üyeleri sırayla söz alarak sektörleri ile ilgili sorun ve beklentileri dile getirdiler. Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz toplantının sonunda yaptığı değerlendirmede İzmir İş Dünyası'nın uygulanan politikalara desteğinin, dile getirilen sorun ve önerilerin çok değerli olduğunu ilgili bakanlıklarla görüşerek konuların çözüme kavuşturulması için takipçisi olacağını belirtti.

Yorgancılar, Sürdürülebilirlik Zirvesi'nde Konuştu: “Sürdürülebilir Üretim için Öncelikle Ana Girdilerimizin Sürdürülebilir Olması Gerekıyor”

İzmir Ticaret Odası ve Hürriyet Gazetesi iş birliğinde düzenlenen “Sürdürülebilirlik Zirvesi’ne” Başkan Ender Yorgancılar katıldı. Zirvenin açılış oturumunda konuşan Yorgancılar, “Sürdürülebilir üretim için öncelikle ana girdilerimizin sürdürülebilir olması gerekiyor. Nedir bunlar? Enerji, hammadde ve iş gücü. Bunları sağlarken aynı zamanda dünyadaki dönüşüme de uyum sağlamamız gerekiyor” dedi.

İzmir Ticaret Odası (İZTO) ve Hürriyet Gazetesi iş birliğinde düzenlenen Sürdürülebilirlik Zirvesi kapsamında, Hürriyet Gazetesi Ekonomi Yazarı Noyan Doğan’ın moderatörlüğünde yapılan ilk oturumda, Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) Yönetim Kurulu Başkanı Ender

Yorgancılar, İzmir Ticaret Odası (İZTO) Yönetim Kurulu Başkanı Mahmut Özgener, İzmir Ticaret Borsası (İTB) Yönetim Kurulu Başkanı Işınso Kestelli

ve Ege İhracatçı Birlikleri (EİB) Koordinatör Başkanı Jak Eskinazi, iş dünyasında sürdürülebilirlik ile ilgili görüşlerini kamuoyuna aktardı.

Dünyada kaynakların tükeniyor oluşu gerçeği, iklim değişikliği ve teknolojik dönüşümün 'sürdürülebilirlik' konusunu zirveye taşıdığını ifade eden Başkan Yorgancılar, sürdürülebilir üretim için ana giderlerin de sürdürülebilir olması gerektiğini vurguladı. Birleşmiş Milletlerin 17 adet sürdürülebilir kalkınma hedefi belirlediği bilgisini veren Başkan Yorgancılar, "Sanayimizi, bugün yenilikçi yaklaşımlarla nasıl daha rekabetçi yapabiliriz derdinde iken, temelde asıl konu sürdürülebilirlik olarak karşımıza çıkıyor. Sürdürülebilir üretim için öncelikle ana girdilerimizin sürdürülebilir olması gerekiyor" diye konuştu.

"Enerji, Hammadde ve İşgücünde Sürdürülebilirlik"

Sanayi için sürdürülebilir olması gereken ana girdilerin enerji, hammadde ve işgücü olduğunu dile getiren Yorgancılar, "İzmir, yenilenebilir enerji potansiyeli açısından oldukça

avantajlı bir şehir. Her fabrikanın kendi enerjisini üretme imkanı verimlilik adına da büyük bir şans; ancak bu fırsatın sanayide de daha etkin kullanılmasına ihtiyaç var. Yenilenebilir enerjiye geçişi hızlandırmamız gerekiyor. İkinci girdimiz hammaddein sürdürülebilirliği. Hammadde tedarikinin tüm süreçlerinde artık çevresel ayak izi konusu öne çıkıyor. Jeopolitik risklerin tedarik zincirine etkisiyle, yerli üretimin öneminin çok daha iyi kavrandığı günümüzde; altyapımızın gücü ve ürün çeşitliliğimizi çok daha etkin kullanmamız gerekiyor. İşgücü ise hem teknik hem de dijital dönüşüm sürecinde en önemli girdimiz. Kalifiye işgücüne ulaşamama, sürdürülebilirlik noktasında ciddi risk teşkil ediyor. Milli eğitim politikamızı çok hızlı, günümüz şartlarına uygun ve dijital yetkinliklere odaklı şekilde dönüştürmemiz gerekiyor. Küresel üretim üssü hedefi olan ülkemizin, nitelikli işgücü ihtiyacını, bugün yeterince sağlayamıyoruz. Bilgi bazlı sanayi yolunda,

kalifiye işgücüne ulaşamamak, üretimin sürdürülebilirliğini riske atıyor. Her ortamda, meslek liselerinin Almanya, Avusturya gibi başarılı örneklerden yola çıkarak özel şirketlere devrinin doğru olacağını savunuyoruz. Başlangıç noktamız, memleket meselesi olan meslek liseleri olmalı ve teşvikler artırılmalıdır. AB Yeşil Mutabakatı ile bugün karbon emisyon azaltımının, tüm şirketler için stratejik bir hedefe dönüşmesi, firmaların üretim süreçlerinde de ciddi farkındalık yarattı. Odamızın yayınladığı bilimsel ağırlıklı 'Yeşil Sanayi Rehberi' kitabına olan ilgi de bunu gösteriyor" dedi.

Azalt-Yeniden Kullan-Geri Dönüştür

Döngüsel ekonominin önemine vurgu yapan Yorgancılar, "Atıkları minimize etmeyi, üretme ve tüketme şeklimizi değiştirmeyi amaçlayan bu sistem ile "Al-Yap-At'dan, Azalt-Yeniden Kullan-Geri Dönüştür'e" bir geçiş söz konusu. Burada da iki konu öne

çıkıyor. Endüstriyel simbiyoz ve atıkların geri dönüştürülmesi. İzmir Bölgesi'nde Endüstriyel Simbiyoz Projesi, Nisan 2021 tarihi itibari ile Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) Türkiye ve İzmir Kalkınma Ajansı (İZKA) iş birliğinde yürütülmeye başlandığı bilgisini veren Yorgancılar, "Proje ile İzmir'e özgü bir endüstriyel simbiyoz modelinin hayata geçirilmesi planlanıyor. Odamızın da iş birliği içinde olduğu proje hedefleri arasında; "işletmelere endüstriyel simbiyoz, kaynak verimliliği ve dijital dönüşüm alanlarında hizmet verecek bir merkezi hayata geçirmek" amaçlanıyor. İzmir sanayisinin yeşil dönüşümüne yönelik olarak yaptığımız çalışmalar kapsamında da üyelerimize yol gösterici olacak İzmir Kaynak Verimliliği Merkezi'nin kurulması

için çalışmalar yürütüyoruz" diye konuştu.

Geri Dönüşüm Vurgusu

Başkan Yorgancılar, geri dönüşümün de önemli konular arasında yer aldığının altını çizerken, geri dönüşüm noktasında dünyadaki başarılı ülkelerden örnekler verdi. Sektördeki geri dönüşüm yatırımlarının desteklenmesini önemsediklerini dile getiren Yorgancılar, "İzmir'de Atık İhtisas Organize Sanayi Bölgesi kurulması yönündeki girişimlerimizi kararlılıkla sürdürüyoruz. 2021 yılında TOBB'da Sektör Meclisleri çatısı altında 62. Sektör Meclisi olarak "Atık ve Geri Dönüşüm Sanayi Meclisi'nin" kurulmuş olması da, sektörün sesinin daha güçlü duyulması açısından önemlidir. Atık malzemeleri geri dönüştürmek sadece çevre

kirliliğini önlemiyor. Tekstilden kağıda, plastikten alüminyum ve elektronik ürünlere kadar geniş bir ürün yelpazesinde tekrar kullanım mümkün oluyor. Kaynakların bu şekilde etkin kullanımı da ekonomiye pozitif bir katkı ve sürdürülebilirlik sağlıyor. Yeşil dönüşüm kapsamında da bu konuları çok önemsememiz gerekiyor ve verilen sınırlı olan desteklerin mutlaka artması gerekiyor" dedi.

Ülkemizde firmalarımızın faaliyetlerini borçla döndürme geleneğine sahip olduğunu vurgulayan Yorgancılar "Yani öz sermayelerinin güçlü olmadığı gerçeğiyle, finansmana erişim konusunda yaşanan sıkıntılar da üretimin sürdürülebilirliğini riske ediyor. Finansmana erişimin mutlaka kolaylaştırılması yönünde hızlı adımlar atılması gerekiyor" diye konuştu.

Yorgancılar, TOBB Türkiye Hırdavat Sanayi Meclisi'ne Katıldı

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Türkiye Hırdavat Sanayi Meclisi Toplantısı; Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) Yönetim Kurulu Başkanı ve TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Ender Yorgancılar'ın katılımıyla İstanbul'da gerçekleştirildi. Yorgancılar, sektör meclisinin kurulmasının ardından kısa sürede hızlı bir şekilde sektör sorunlarının ele alınarak, çözümler üretildiğini vurguladı. Başkan Yorgancılar, 2024 yılı değerlendirmeleri ve 2025 yılından beklentilerini de anlattı. 2024 yılında gerçekleştirilen toplantılar, katılım sağlanan organizasyonlar ve gönderilen görüşler hakkında bilgi veren Yorgancılar, meclisin faaliyetlerinin artarak devam etmesi temennilerini dile getirdi.

GS1 Türkiye Mütevelli Heyet Toplantısı Ankara'da Gerçekleştirildi

Global Standartlar Türkiye'nin [GS1 Türkiye] Mütevelli Heyet Toplantısı, Ege Bölgesi Sanayi Odası [EBSO] Yönetim Kurulu Başkanı ve GS1 Türkiye Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar'ın başkanlığında gerçekleşti. Ankara'da yapılan toplantıya, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği [TOBB] Yönetim Kurulu Başkanı M. Rifat Hisarcıkıoğlu da katıldı. Toplantıda, GS1 Türkiye'nin 2024 yılı faaliyetleri ve 2025 yılı hedef projeleri değerlendirildi.

Yorgancılar, EGEV Başkanlar Kurulu Toplantısı'na Katıldı

Ege Bölgesi Sanayi Odası [EBSO] Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, Ege Sanayici ve İş İnsanları Derneği [ESİAD] ev sahipliğinde düzenlenen, Ege Ekonomiyi Geliştirme Vakfı [EGEV] Genişletilmiş Başkanlar Kurulu Toplantısı'na katıldı. Başkan Yorgancılar, toplantıda yaptığı konuşmada, güncel ve ekonomik değerlendirmelerde bulundu.

SEDDK'den TOBB'a Ziyaret

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu [SEDDK] Başkanı Davut Mentesh, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği [TOBB] Yönetim Kurulu Başkanı M. Rifat Hisarcıkıoğlu'nu ziyaret etti. Görüşmeye, Ege Bölgesi Sanayi Odası [EBSO] Yönetim Kurulu Başkanı ve TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Ender Yorgancılar da katıldı. Ziyarette, sigorta acenteleri ve sigorta eksperlerinin sıkıntıları, talepleri ve sanayi tesislerinde yaşanan sigorta sorunları değerlendirildi.

Özel Güvenliğin Dünü, Bugünü, Yarını Konuşuldu

Türkiye’de Özel Güvenlik sektöründe çalışma yapan paydaşları İzmir’de buluşturan toplantı, İzmir Ticaret Odası ev sahipliğinde gerçekleştirildi. Toplantının açılış konuşmasını yapan EBSO Yönetim Kurulu Başkanı ve TOBB Başkan Yardımcısı Ender Yorgancılar, “Özellikle büyükşehirlerimizde, ticaret ve sanayinin yoğun olduğu yerlerde sektör öne çıkıyor. Öyle ki, neredeyse 5 milyar Euro’yu aşan bir ekonomik değer söz konusu.” dedi.

İçişleri Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü Özel Güvenlik Denetleme Daire Başkanlığı koordinasyonunda, İzmir Ticaret Odası ev sahipliğinde düzenlenen, “5188 Sayılı Kanunun 20. Yılı ve Özel Güvenliğin Dünü Bugünü Yarını Çalıştayı” Kapanış Oturumu’na İzmir Cumhuriyet Başsavcısı Ali Yeldan, Emniyet Genel Müdürlüğü Özel Güvenlik Denetleme Daire Başkanı Suat Çelik, Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) Yönetim Kurulu Başkanı ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Ender Yorgancılar katıldı.

Çalıştayı açılışında konuşan EBSO Yönetim Kurulu Başkanı ve TOBB Başkan Yardımcısı Ender Yorgancılar “Devletin kolluk kuvvetleri ile sağladığı, halkın can ve mal güvenliği konusunda, kamu alanı kapsamı dışında da güvenliğe duyulan ihtiyaç, yine devletin gözetiminde özel sektör eliyle güvenlik hizmetlerini mümkün kılmıştır” dedi.

Sektörün ekonomik değerinin her geçen gün arttığına dikkat çeken Yorgancılar; “Kamu hizmetlerini tamamlayıcı olarak nitelenen ve bugün vazgeçilmez bir sektöre dönüşen sektör; 320 bini aşan istihdamı, 1.500’ü aşan sayıdaki şirketi ile ekonominin önemli bir unsuru. Özellikle de

büyükşehirlerimizde, ticaret ve sanayinin yoğun olduğu yerlerde sektör öne çıkıyor. Öyle ki, neredeyse 5 milyar Euro’yu aşan bir ekonomik değer söz konusu” dedi.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği’nde, bu ihtiyaca istinaden, sektörün güncel konularının görüşüldüğü, gerekli aksiyonların alındığı Özel Güvenlik Hizmetleri Sektör Meclisinin kurulduğunu belirten Yorgancılar; “Sektörde, akıllı güvenlik sistemlerinden veri analitiğine ve çevresel sürdürülebilirliğe kadar geleceğe yön veren, sürekli gelişime açık alanlar söz konusu. Bu dönüşüme uyum sağlayanlar çok daha güçlü bir altyapıya sahip

olacak ve bir adım öne çıkacak. Sektörde çalışan ve çalışmak isteyen gençlerin de kendini bu alanda geliştirmesi önem taşıyor. Tüm sektörler, fark yaratmak ve faaliyetlerinin sürdürülebilir

olmasını istiyorsa, bu dönüşüme uyum sağlamak zorunda. Sektöre yön verecek önemli başlıkların değerlendirildiği, üç gün süren bu önemli çalışmaya ev sahipliği yapan İzmir Ticaret

Odası Yönetim Kurulu Üyemiz ve TOBB Özel Güvenlik Hizmetleri Sektör Meclis Başkanımız Serdar Gökhan Arıkan'a nazik daveti ve çalışmalarını için teşekkür ediyorum" diye konuştu.

Wenergy EXPO-2025 Danışma Kurulu Toplantısı Gerçekleştirildi

22-24 Mayıs tarihleri arasında yapılması planlanan "Wenergy EXPO-2025, 3. Uluslararası Temiz Enerji Teknolojileri Fuarı" Danışma Kurulu Toplantısı, Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar başkanlığında gerçekleştirildi. Toplantıda fuarın sürdürülebilirliği ve katılımcı sayısının artırılması konusunda yapılabilecekler ve bu konuda gerçekleştirilebilecek iş birlikleri değerlendirildi. Toplantıya EBSO Yenilenebilir Enerji ve Enerji Verimliliği Çalışma Grubu Başkanı Özkan Mucuk ile Meclis Üyesi Davut Yanık da katıldı.

TOBTİM Yönetim Kurulu Gerçekleştirildi

TOBTİM Uluslararası Ticaret Merkezleri A.Ş.(TOBTİM) Yönetim Kurulu Toplantısı gerçekleştirildi. Ege Bölgesi Sanayi Odası ve TOBTİM Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar Başkanlığında yapılan toplantıda 2024 yılı değerlendirmesi ve 2025 yılı projeleri hakkında istişarede bulunuldu.

Yorgancılar ve Dağ Bir Araya Geldi

AK Parti Genel Başkan Yardımcısı Hamza Dağ, Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar'ı ziyaret etti. Görüşmede güncel ve ekonomik değerlendirmelerde bulunuldu.

Hava Eğitim Komutan Yardımcısı Oran'dan Yorgancılar'a Ziyaret

Hava Eğitim Komutan Yardımcısı Tuğgeneral Dr. Soner Oran, Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar'ı ziyaret etti. Görüşmede, savunma sanayi başta olmak üzere gerçekleştirilebilecek iş birlikleri değerlendirildi, Odamız faaliyetleri hakkında bilgi paylaşımında bulunuldu.

EBSO'dan GDZ Elektrik'e Ziyaret

Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Hakan Ürün, EBSO Yenilenebilir Enerji ve Enerji Verimliliği Çalışma Grubu Başkanı Özkan Mucuk ve EBSO Genel Sekreteri Mustafa Kalyoncu, GDZ Elektrik Genel Müdürü Ahmet Bayramoğlu'nu ziyaret etti. Görüşmede üyelerimizin konuları ve gerçekleştirilebilecek iş birlikleri değerlendirildi.

Kemalpaşa Lojistik Merkezi'nde Süreçler İlerliyor

İzmir Kemalpaşa Lojistik Merkezi Yerleşim Planı Proje Toplantısı'na, Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Hakan Ürün katıldı. Toplantıda merkezin süreçleri ile ilgili değerlendirmelerde bulunuldu.

Dikili TDİOSB Jeotermal Sondaj Yapım İşi İhalesi Gerçekleştirildi

Dikili Tarıma Dayalı Sera İhtisas Organize Sanayi Bölgesi (Dikili TDİOSB) Jeotermal Sondaj Yapım İşi İhalesi, Dikili TDİOSB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Şahin Çakan başkanlığında gerçekleştirildi. İhaleye, Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Üyesi ve Dikili TDİOSB Yönetim Kurulu Başkan Vekili Ateş İlyas Demirkalkan katıldı.

Turhan, İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu Toplantısı'na Katıldı

İzmir Valisi Dr. Süleyman Elban başkanlığında düzenlenen, İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu Toplantısı'na, Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) Yönetim Kurulu Üyesi Hüseyin Turhan katıldı. Toplantıda, kentin istihdam ve mesleki eğitimine yönelik 2025 yılı hedefleri ile öncelikli çalışma alanları ele alındı.

İZFAŞ Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı Gerçekleştirildi

İzmir Fuarcılık Hizmetleri Kültür ve Sanat İşleri A.Ş. (İZFAŞ) Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı gerçekleştirildi. Toplantıya, Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) Yönetim Kurulu Üyesi Ateş İlyas Demirkalkan katıldı.

Vergi Kanunlarında 7524 Sayılı Kanunla Getirilen Önemli Değişiklikler Anlatıldı

Ege Bölgesi Sanayi Odası Endüstri İlişkileri Çalışma Grubu, "Vergi Kanunlarında 7524 sayılı Kanunla Getirilen Önemli Değişiklikler" Bilgilendirme Toplantısı, İzQ Girişimcilik ve

İnovasyon Merkezi'nde gerçekleştirildi. EBSO Yönetim Kurulu Üyesi ve Endüstri İlişkileri Çalışma Grubu Başkanı Ateş İlyas Demirkalkan'ın moderatörlüğünde gerçekleştirilen toplantıda, İzmir Defterdarlığı Usul Müdürlüğü Şefi İsa Sarı, İzmir Defterdarlığı Kurumlar Servis Şefi Ahmet Yılmaz ve Yeminli Mali Müşavir Mustafa Öztörün, kanunla getirilen düzenlemeler hakkında katılımcılara bilgi verirken üyelerin sorularını yanıtladılar.

EBSO'da Son Kaynak Tedarik Tarifesi'ndeki Değişiklikler Ele Alındı

Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) Yenilenebilir Enerji ve Enerji Verimliliği Çalışma Grubu tarafından 'Son Kaynak Tedarik Tarifesi'ndeki Değişiklikler ve Güncel Gelişmeler Hakkında Bilgilendirme Toplantısı' düzenlendi. EBSO Meclis Üyesi ve Çalışma Grubu Başkanı Özkan Mucuk'un moderatörlüğünde gerçekleştirilen toplantıda, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nun (EPDK) Son Kaynak Tedarik Tarifesi kapsamında, 2025 yılına yönelik tüketim, yenilenen fiyatlandırmalar ve enerji sektöründeki sürdürülebilir çözümler ele alındı. Ayrıca Aydem Perakende ve Gediz Perakende Genel Müdürü Mustafa İren ve ilgili kurum yöneticileri üyelerimizin sorularını yanıtladı.

EBSO'da Kurumsal Karbon Ayak İzi Eğitimi Verildi

Ege Bölgesi Sanayi Odası ve Çevre Mühendisleri Odası iş birliğinde iki gün süren 'Kurumsal Karbon Ayak İzi Eğitimi' düzenlendi. Avrupa Birliği Yeşil Mutabakatı'nın uluslararası ticareti etkileyecek en önemli araçlarından birisi olan ve

dünyada ilk kez uygulamaya konulan "Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması" (SKDM) ile AB, ithal edilen ürünlerin üretimi aşamasında salınan karbon emisyonları ve üretim süreçlerinde kullanılan elektriğin üretiminden kaynaklı (dolaylı) emisyonların

raporlaması yapılacak. Bu kapsamda gerçekleştirilen eğitimle, EBSO üyesi firmaların, sera gazı emisyonlarının hesaplanması konusunda, temel bilgilendirilmesi ve konu ile ilgili çalışanların, emisyonlara ilişkin gerekli becerileri kazanması amaçlandı.

Madencilik Sektör Buluşmaları Toplantısı Ankara'da Yapıldı

T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ev sahipliğinde, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Prof. Dr. Vedat Işıkhan'ın katılımıyla gerçekleştirilen, Madencilik Sektör Buluşmaları Toplantısı'na, Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Hakan Ürün katıldı. Toplantıda, madencilik sektörünün istihdam verileri, çalışanların özlük hakları ile diğer konular değerlendirildi. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan konuşmasında madencilik sektörünün makro hedeflerini ortaya koyan iki önemli politika belgesinden söz etmek istediğini belirterek, "Birincisi, 12'nci Kalkınma Planı, bir diğeri ise Orta Vadeli Program. Madencilik sektörüne ilişkin 12'nci Kalkınma Planı kapsamında ortaya konan

temel hedeflerden bir tanesi, sektörün katma değerinin gayri safi yurt içi hasılaya oranını 2028 yılına kadar yüzde 2'ye ulaştırılmasıdır. Diğer bir temel hedefse, madencilik ihracatının 2023 yılında yaklaşık 5,7 milyar dolar olan değerinin 2028 yılına kadar yaklaşık iki kat artırılarak 10 milyar dolara

ulaştırılmasıdır. 12'nci Kalkınma Planımızda doğalgaz ve ham petrol üretiminde de çok önemli hedefler konmuş durumda. Bu hedefler sektörün hem ulusal ekonomiye katkısını artırmayı, hem de uluslararası rekabetteki etkisini güçlendirmeyi amaçlamaktadır" ifadelerini kullandı.

EBSO Çalışanlarının Çocukları DDM'de Dijital Dünya ile Buluştu

Ege Bölgesi Sanayi Odası(EBSO) çalışanlarının çocukları, İzmir Girişimcilik ve İnovasyon Merkezi bünyesindeki, Dijital Deneyim Merkezi'nde(DDM) düzenlenen etkinlikle bir araya geldi. Yarıyıl tatili nedeniyle, EBSO'nun katkılarıyla 6-14 yaş arası çocuklar, dijital teknolojilerin günlük yaşamdaki uygulamalarını anlamayı kolaylaştıran eğitici ve eğlenceli bir ortamda keyifli bir gün geçirdi.

Adnan YILDIRIM
Ekonomi Bakan
Yardımcısı (2014-2015)
Türk Eximbank Genel
Müdürü (2016-2019)

KÜRESEL TİCARETİN HIZLI BÜYÜYEN ÜLKESİ:

VIETNAM

2013 yılında Vietnam seyahatimde; günün her saatinde yollarda ve [özellikle de] kavşaklarda sürüler halinde kalabalık motorcuların neredeyse birbirinin içinden ve dokunmadan geçtiği yoğun trafik akışı dikkatimizi çekmişti. Daha dikkat çekici olanı ise bir işletme sahibi ile sohbetimizde, Vietnam'da çalışanların yarısının ücretli diğer yarısının kendi işini kurmuş esnaf ve KOBİ'ler olduğunu öğrenmek oldu. Bir ülkede kendi işini kuranların oranının bu denli yüksek olması, şüphesiz o ülkenin geleceği bakımından önemli bir gösterge olup ülke ekonomisinin hızlı gelişeceğini en güçlü işaretiydi. Seyahat arkadaşlarıma, "Vietnam'ı yakından izleyelim; uluslararası literatürde "ateşli komünistlerin" yönettiği, sosyalizm referanslı serbest piyasa ekonomisiyle küresel ekonomiye entegrasyon peşinde olan bu ülkenin ekonomik geleceği çok parlak görünüyor" demiştim. Nihayet öyle de oldu, Vietnam, Asya coğrafyasında; giderek artan doğrudan yabancı yatırımları ve yüksek büyüme oranlarıyla rekor kıran, 2024 yılında \$800 milyara ulaşan dış ticaret hacmi ile de dış ticaretini en fazla artıran ülke oldu.

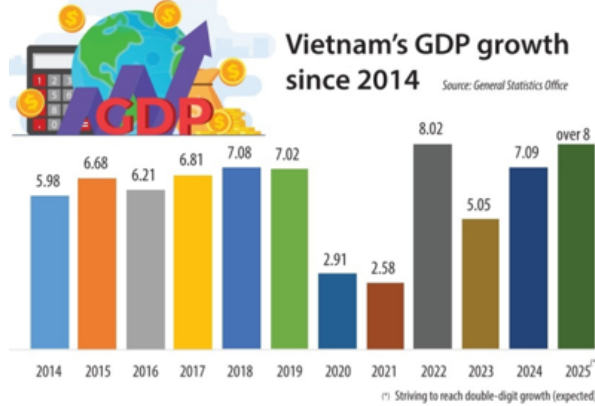
1980'li yıllar sadece Türkiye'nin değil pek çok ülkenin küresel ekono-

miye ve uluslararası finansal sisteme entegrasyonunda radikal dönüşüm yılları oldu. Bu çerçevede ilk adımı atan Türkiye oldu. Türkiye'de 24 Ocak 1980 tarihinde açıklanan kararlarla serbest piyasa, serbest kur, serbest kambiyo rejimine geçildi. Türk Lirası konvertibil hale getirildi. Türkiye'de 1980 yılı, ihracata dayalı büyüme politikalarının başlangıç yılı oldu. İzleyen yıllarda sanayi üretimine, ihracata ve navluna verilen desteklerle ihracatımızda geometrik artışların yaşandığı bir dönem başlatıldı. Türkiye'nin ardından 1980'li yılların ikinci yarısında, Çin, Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) ve Vietnam başta olmak üzere pek çok ülke küresel ekonomiye entegrasyon amaçlı radikal dönüşüm politikaları ile başlattılar. Bu ülkelerin güncel ekonomik performanslarının o tarihlerde başlattıkları radikal dönüşüm politikalarına bağlı olduğunu değerlendiriyorum. Radikal dönüşümde ilk harekete geçen Çin oldu. Çin, ilk etapta 5 bölgede başlattığı "özel ekonomi bölgeleri" modeline eklediği ve kısa sürede sayısı 10'u aşan değişik üretim bölgesi, ticaret bölgesi, serbest bölge vb modellerle küresel ekonomide ve ticarete inanılmaz yol aldı. Keza petrol ve doğal gazı olmayan Dubai, serbest bölge modelleri ile

sadece kendisi dünyanın önemli ticaret ve finans merkezi olmakla kalmayıp BAE'nin gelişiminin de dinamosu oldu. Bu iki ülkeye eklenmesi gereken üçüncü başarılı ülke ise Vietnam'dır. 1990'lı yıllarda Afrika ülkelerinin çoğundan daha fakir olan, halkının %80'inin açlık sınırının altında yaşadığı Vietnam'da 1986 sonrası serbest piyasa bazlı ekonomi politikaları ile başlayan ekonomik dönüşümün olumlu etkileri [2003-2004 yıllarında kamu yönetimi kaynaklı olumsuzluklara rağmen] 2000'li yıllarda belirgin olarak görülmeye başlamıştır. Günümüz Vietnam ekonomisi, nominal rakamlarla dünyanın 32'nci, satın alma gücüne göre ise 24'üncü büyük ekonomisi haline gelmiş olup ulaştığı ticaret hacmi ile de Vietnam küresel ticaretin en büyük 19'uncü ülkesi olabilmektedir. Süper Tayfun Yagi nedeniyle ekonomiye ağır etkilerinin yaşandığı 2024 yılında Vietnam ekonomisi %7,09 oranında büyümüş, Vietnam'ın yıllık ihracatı %15,4 artışla \$405,5 milyara ulaşmıştır. Vietnam ekonomisinin son yıllarda gösterdiği yüksek performans dikkat çekici ve etkileyicidir. Vietnam'ın 2029 yılında ulaşması beklenen \$679 milyarlık GDP büyüklüğü ile Singapur'u geçmesi; 2039 yılına kadar %5,5'in üzerinde büyüme performansı beklentisi ile de dünyanın en büyük 25'inci ekonomisi olması beklenmektedir.

Vietnam'ın Taraf Olduğu Ekonomik&Ticaret Anlaşmaları

Vietnam ekonomisinin küresel ticarete entegrasyonu, 13 Temmuz 2000'de ABD ile imza-

ladığı "İkili Ticaret Anlaşması" ile başlamıştır. 2001'de yürürlüğe giren bu anlaşma, Vietnam'ın dış ticaretinin artması ile Vietnam'a doğrudan yabancı yatırımların girişinde dönüm noktasını oluşturmaktadır. Güney Doğu Asya'nın köklü siyasi ve ekonomik iş birliği örgütü ASEAN'a 1995'te katılan Vietnam'ın ticari anlaşmaları hem bölgesel hem de küresel odaklıdır. Vietnam, Asya ve Amerika kıtasından (Trump'ın ilk döneminin başında ABD'nin imzasını geri çektiği) 11 ülkenin imzaladığı CCTPP kapsamlı gelişimci trans-pasifik ortaklık anlaşması [2015] ile 15 Asya-Pasifik ülkesinin oluşturduğu RCEP bölgesel kapsamlı ekonomik iş birliği anlaşmasının [2022] kurucu ülkeleri arasındadır. Güney Amerika ülkelerinden Küba, Şili ve İsrail ile serbest ticaret anlaşması bulunan Vietnam, 2009 yılından itibaren yürürlüğe giren, küresel ticarete iddialı ülkelerle/ülke grupları ile [2009'da Japonya, 2015'te Güney Kore, 2015'te Rusya liderliğindeki Avrasya Ekonomik Birliği, 2020'de Avrupa Birliği, 2021'de Birleşik Krallık] yaptığı serbest ticaret anlaşmalarına ek olarak ASEAN'in taraf olduğu anlaşmalardan ve ASEAN ülkelerinin oluşturduğu AFTA serbest ticaret bölgesi anlaşma-

sından yararlanmaktadır. Ayrıca Vietnam, Türkiye ile birlikte BRICS'te gözlemci ülke statüsündedir.

Vietnam, Doğrudan Yabancı Yatırımların Adresi Oluyor

Vietnam'a son 10 yılda, FDI kategorisinde [fiilen] doğrudan yabancı sermaye girişi yıllık \$15-25 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmektedir. Doğrudan yabancı sermaye girişinde istikrarlı bir artış trendi görülmektedir. 2024 yılında \$38,2 milyarlık yabancı sermaye giriş taahhüdü kayıtlara geçmiş, bu tutarın \$25,4 milyarı yıl içinde fiilen realize olmuş olup kalan tutarın izleyen yıllarda gerçekleşmesi beklenmektedir. 2024 yılındaki \$38,2 milyarlık yabancı sermaye yatırımı taahhüdünün %26,7'si Singapur, %18,5'i Güney Kore kaynaklıdır. Vietnam'a yatırım yapan diğer ülkeler ise sırasıyla Çin, Hong Kong ve Japonya'dır. 2024 yılında toplam \$405,5 milyarlık Vietnam ihracatının \$291 milyarlık bölümü Vietnam'da yatırım yapan yabancı sermayeli şirketlerin ürettiği mallardan oluşmaktadır. Diğer bir deyişle, Vietnam ihracatının %71,7'si yabancı sermayeli şirketler tarafından gerçekleştirilmiştir. Yasal ve idari reformların devam ettirilerek bürokrasinin ve kamu görevlilerinin takdir yetkilerinin azaltılması, işlemlerin basitleştirilmesi, şeffaflığın artırılması vb. uygulamalarla; ihracatın ve yabancı yatırımların ivme kazandırdığı Vietnam'ın, bağımsızlığın 100'üncü yılında [2045] yüksek gelir grubu ülkeler arasına katılması beklenmektedir.

Av. Murat ULUSU
EBSO Hukuk Danışmanı

MAL VE HİZMET TEDARİKİNDE GEÇ ÖDEMELERE UYGULANACAK TEMERRÜT FAİZ ORANI HAKKINDA TEBLİĞ

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından hazırlanan “Mal ve Hizmet Tedarikinde Geç Ödemelerde Uygulanacak Temerrüt Faiz Oranı ve Alacağın Tahsili Masrafları İçin Talep Edilebilecek Asgari Giderim Tutarı Hakkında Tebliğ” 02.01.2025 tarihli ve 32770 sayılı Resmi Gazete’de yayımlandı.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası’nın [TCMB], Türk Ticaret Kanunu’nun [TTK] 1530. maddesi uyarınca, ticari işletmeler

arasındaki mal ve hizmet tedarikine ilişkin ödemelerde yaşanan gecikmelerde uygulanacak temerrüt faiz oranı ve asgari giderim tutarına ilişkin yeni düzenlemeleri uyarınca temerrüt faiz oranı %48’den %53,25’e yükseltilmiştir.

TTK m. 1530, ticari işletmeler arasında mal ve hizmet tedarikinden kaynaklanan para borçlarının para borcunun geç ödenmesi halinde, sözleşmede temerrüt faizi ödenmesi

kararlaştırılmamış olsa bile gecikme [temerrüt] faizi ödeneceğini, bunun ödenmesi için ihtara gerek olmadığını ve temerrüdün başlangıç tarihi ve şartlarını düzenleyen önemli bir madde olup ilgili fıkraları aşağıdadır;

“[2] Ticari işletmeler arasında mal ve hizmet tedariki amacıyla yapılan işlemlerde, alacaklı, kanundan veya sözleşmeden doğan tedarik borcunu yerine getirmiş olmasına rağmen,

borçlu, gecikmeden sorumlu tutulamayacağı haller hariç, sözleşmede öngörülmuş bulunan tarihte veya belirtilen ödeme süresinde borcunu ödemezse, ihtara gerek olmaksızın temerrüde düşer. [3] Mütemerrit borçlunun alacaklısı sözleşmede öngörülen tarihten ya da ödeme süresinin sonunu takip eden günden itibaren, şart edilmemiş olsa bile faize hak kazanır. [4] Sözleşmede ödeme günü veya süresi belirtilmemişse veya belirtilen süre beşinci fıkraya aykırı ise, borçlu aşağıdaki sürelerin sonunda ihtara gerek kalmaksızın mütemerrit sayılır ve alacaklı faize hak kazanır: a) Faturanın veya eş değer ödeme talebinin borçlu tarafından alınmasını takip eden otuz günlük sürenin sonunda. b) Faturanın veya eş değer ödeme talebinin alınma tarihi belirsizse mal veya hizmetin teslim alınmasını takip eden otuz günlük sürenin sonunda. c) Borçlu faturayı veya eş değer ödeme talebini mal veya hizmetin tesliminden önce almışsa, mal veya hizmetin teslim tarihini takip eden otuz günlük sürenin sonunda. [7] Bu madde hükümleri uyarınca alacaklıya yapılan geç ödemelere ilişkin temerrüt faiz oranının sözleşmede öngörülmediği veya ilgili hükümlerin geçersiz olduğu hallerde uygulanacak faiz oranını ve alacağın tahsili masrafları için talep edilebilecek asgari giderim tutarını Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası her yıl ocak ayında ilan eder.”

Aynı zamanda, alacak tahsiline ilişkin talep edilebilecek asgari giderim tutarı 1.475 TL olarak belirlenmiştir.

Temerrüt Faiz Oranında Artışın Dayanağı

TTK m. 1530/fıkra 7'nin verdiği hukuki yetkiye dayanarak TCMB tarafından ticari işletmeler arasındaki sözleşme ilişkilerinde, borcun ödenmesinin geciktiği durumlarda, alacaklı tarafın haklarını daha etkin bir şekilde koruyabilmesi için temerrüt faiz oranı artırılmıştır. Bu düzenleme, ödemelerin zamanında yapılmasını teşvik ederek ekonomik faaliyetlerin düzenli şekilde işlemesine katkı sağlamayı amaçlamaktadır. Temerrüt faiz oranının artırılması, borçlular üzerinde ödemelerini geciktirmeme yönünde bir baskı oluştururken, alacaklıların zararlarını tazmin etme olanaklarını da genişletmektedir.

Asgari Giderim Tutarı Ne Anlama Gelmektedir?

Ticari borç-alacak ilişkilerinde, alacaklının ödenmeyen alacaklarını tahsil etme sürecinde doğan maliyetlerin tazmini amacıyla talep edilebilecek asgari giderim tutarı 1.475 TL olarak güncellenmiştir. Bu düzenleme, borç tahsili sürecinde alacaklının uğradığı maddi kayıpların giderilmesine olanak tanırken, aynı zamanda borçlulara karşı caydırıcı bir unsur olarak da işlev görmektedir.

Düzenlemelerin Ekonomik ve Hukuki Boyutu

Merkez Bankası tarafından faiz artışına ilişkin bu düzenleme, yalnızca ticari işletmeler arasındaki ödeme disiplinini artırmakla kalmayıp, aynı zamanda ekonomik dalgalanmaların yoğun olduğu bir dönemde ticari uyuşmazlıkların

çözümünde de etkin bir rol oynamayı hedeflemektedir. Temerrüt faiz oranının artırılması ve asgari giderim tutarının belirlenmesi, geç ödeme alan firmayı koruduğu gibi, ödemeyi geciktiren firma için de hukuki bir baskı oluşturacaktır.

Yürürlük ve Geçiş Süreci

02.01.2025 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan bu düzenlemeler, yayım tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir. Ticari işletmelerin sözleşme düzenlemelerinde ve borç tahsil süreçlerinde bu değişiklikleri dikkate almaları önem arz etmektedir.

SONUÇ OLARAK

Kanun koyucu, geç ödemelerin önüne geçebilmek ve güçlü işletmeler karşısında, mal ve hizmet tedarikinde bulunan küçük ve orta ölçekli işletmeleri korumak amacıyla, TTK m. 1530 ile borcunu zamanında ödemeyen borçlunun ihtara gerek olmaksızın temerrüde düşmesi ve faize hak kazanmasını öngörmektedir. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın temerrüt faiz oranı ve asgari giderim tutarına ilişkin 02.01.2025 tarihli R.G.'de yayımlanan tebliğindeki faiz oranındaki artış bu amacı destekler niteliktedir. Böylelikle ticari işletmeler arası mal ve hizmet tedarikinde para borcu ödemelerin zamanında gerçekleştirilmesini teşvik eden bu düzenlemenin, ödemeyi geç alan firmayı koruması ve sözleşmedeki para borcunu ifa etmeyen ticari işletmeler için baskı unsuru olmaya katkı sağlaması beklenmektedir.

Gökçüoğlu'ndan Meclis Temennileri

Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) Meclis Başkanı H. İbrahim Gökçüoğlu, Aralık ayı meclis toplantısında yaptığı açılış ve Başkanlık sunuşlarına, 23 Aralık 1930'da gerçekleşen Menemen Olayı'nda şehit edilen Asteğmen Mustafa Fehmi Kubilay, Bekçi Hasan ve Bekçi Şevki'yi anarak başladı. Gökçüoğlu, "Türkiye Cumhuriyeti'nin devrimlerini korumakla görevi Türk Silahlı Kuvvetleri mensubu asteğmen Mustafa Fehmi Kubilay ve Bekçi Hasan, Bekçi Şevki, ruhları

kararmış, Cumhuriyetimize kastetme cüretini gösteren yobaz, şeriatçı, meczup Derviş Mehmet tarafından başı kör testere ağızlı bağ bıçağı ile bedeninden ayrıldığı gün yeşil bayrağın sopasına bağlayıp gezdirme girişimlerinde başarılı olamadılar. Kubilay ve arkadaşları gözlerini kırpmadan bedenlerini siper etti. Kubilay boynunu verdi, ama boynunu eğmedi. Atatürk ve devrimlerini korumak için canını veren devrim şehidi Kubilay, Türk Silahlı Kuvvetleri ve ülkemiz

için birçok değerlerin simgesi ve değerler bütünüdür. Atatürk bu olayı Edirne'de öğrendiğinde; "bu ne hainliktir, bu ne haldir. Bu olay Cumhuriyetin ve bizim başımızı kesmekle eşdeğerdir. Bu hain meczuplar Kurtuluş Savaşımızda neredeydi acaba" diyerek öfkesini belirtmiş ve katil meczup 28 kişi olaydan sonra idam edilmiştir. Varlık nedeni Kubilay'ların uğruna can verdiği aydınlanma devriminin Cumhuriyeti yaşatma azim ve kararlılığının vücut bulduğu

Atatürkçü Düşünce Derneği'nin Menemen Şubesi kurulduğu yıldan beri şehit oldukları gün Asteğmen Kubilay, Bekçi Hasan, Bekçi Şevki anısına düzenlediği, teması demokrasi ve laiklik olan yürüyüşüne binlerce kişi katılmakta olup, halen ruhları yaşatılmaktadır” diye konuştu.

Anayasa yasağına rağmen son yıllarda din ağırlıklı uygulamaların artarak devam ettiğini dile getiren Gökçüoğlu, “Bu gerçekler ortada iken son yıllarda ülkemizde hızla çoğalan ve bütçe destekleri alan dini tarikatlar, cemaatler, vakıflar, Diyanet, Milli Eğitim Bakanlığı ÇEDES programı ve anaokulu, kreşler ve bu gibi yapılarda anayasa yasağına rağmen din ağırlıklı uygulamaların artarak devam ettiğine şahit olduğumuzu bir örnekle paylaşmak istiyorum. Kubilay olaylarının azmettiricisi olarak tarihe geçen idam cezasına

çarptırılan, ancak cezası yaşından dolayı müebbet hapis cezasına dönüştürülen meczup Esat Erbilli'nin Menemen'deki mezarı, 2017'de türbeye çevrilir. Şubat 2024'te Menemen Müftülüğü'nün organizasyonunda, Milli Eğitim Bakanlığı'nın ÇEDES programı kapsamında ilkökul çocukları bu türbeye götürülür. Aralık 2024'e, şu andaki görevdeki mevcut Menemen Belediye Başkanı da türbeyi ziyaret etmiş ve 'Ya Allah Bismillah' notuyla görüntülü sosyal medyadan paylaşmış. Huzurlarınızda kınıyorum. Devrim şehidimiz Kubilay ve arkadaşlarını şehit edilmelerinin 94. yılında rahmet, minnet ve şükranla anıyorum, mekanları cennet, ruhları şad olsun” dedi.

Gökçüoğlu, konuşmasını sonunda Aralık ayı içinde şehit olan askerlerimize Allah'tan rahmet, kederli ailelerine sabır ve Türk Milletine başsağlığı diledi.

Gökçüoğlu ayrıca 3. Yatırım Zirvesi için Ege Sanayicileri ve İşinsanları Derneği (ESİAD) Yönetim Kurulu Başkanı Sibel Zorlu, ESİAD Yönetim Kurulu üyeleri ve organizasyona katkı sağlayan panelist ve sponsorlara teşekkürlerini sundu. Ses getiren yeni nesil vizyon projeleri için Ege Genç İş İnsanları Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer ve Yönetim Kurulu Üyelerini tebrik eden Gökçüoğlu, Macaristan'ın Budapeşte kentinde düzenlenen Dünya Kısa Kulvar Şampiyonası'nda 1500 metre serbestte 17-18-19 artı yaş Türkiye ve dünya gençler rekorunu kıırarak bronz madalya kazanan milli yüzücümüz Kuzey Tunçelli'yi ve erkekler 50 metre kurbağalamada ikinci olarak gümüş madalyanın sahibi olan milli yüzücümüz ve İzmir Ekonomi Üniversitesi öğrencisi Emre Sakçı'yı kutladı.

Yorgancılar: “Sürdürülebilir Büyüme İmalat Sanayine Bağlı”

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, “Ülkemizin sürdürülebilir büyümesi imalat sanayine bağlı. Üretim yoksa kalkınmak hayaldir dememizin altında yatan en büyük nedenlerden biri bu. Türkiye ekonomisi, yılın üçüncü çeyreğinde yüzde 2.1 büyürken imalat sanayi yüzde 2.8 daraldı. Biz, yüzde 5 büyürsek mevcut işsizliğimizi koruruz ve o işsizlik seviyesini aşağıya doğru indirebilecek güce sahip oluruz. Bu yüzde 2.2’lik, yüzde 2.3’lük büyümeyle biz işsizliğin önüne geçemeyiz, o açıdan Yatırım ve üretime mecburuz. Üretim ve yatırımın önünü açacak olan her

türlü desteğin yapılmasına bu dönemde çok daha fazla ihtiyaç var.” dedi.

Türk Şirketlerine Dubai Fırsatı

Türk şirketlerinin Dubai pazarına erişmesini kolaylaştırmak amacıyla, Dubai Havalimanı Serbest Bölgesi ile yapılan anlaşmanın imza törenine katıldığını dile getiren Yorgancılar, bölgede 32’ye yakın serbest bölge olduğunu söyledi. Yorgancılar ayrıca bölgede çok hızlı bir şekilde şirket kurulduğu bilgisini verdi. Yapılan işlemlerden, personelden ve gelirin üzerinden herhangi bir

vergi alınmadığını da söyleyen Yorgancılar, “Serbest Bölgedeki yaptığınız işlemlerde vergi oranı sıfır. Çalışan ve geliriniz üzerinden de vergi alınmıyor. Dışarıya çıktığınız zaman yüzde 5 vergi var. Dubai’deki sistem bu şekilde” diye konuştu. Bölgede ağır sanayi yatırımı istemediklerini de vurgulayan Yorgancılar, ambalaj, teknoloji, markalama gibi yatırımlara öncelik verildiğini ve serbest bölgenin 24 saat açık olduğunu ifade etti.

Dubai’de yaşayan 60 bin Türk’ün yüzde 95’inin beyaz yakalı olduğu bilgisini de veren Yorgancılar, buradaki Türklerin

çeşitli firmalarda çalıştığını ve Dubai-Türkiye İş Konseyi isminde bir oluşumları olduğunu söyledi. Yorgancılar, "Ticaret yapmak istiyorsanız bu oluşumun Afrika ve Ortadoğu Bölgesiyle anlaşmaları var. Mal satmak, gitmek, paylaşmak o kadar kolay ki bütün bu sistemi kuran bir yapı oluşturmuşlar. Amerika'daki Türk Ticaret Merkezleri'nin Ortadoğu bacağı gibi. Onu yerinde görmek istedim. Üzerine daha çalışılması gereken bazı işlemler var, onları da tamamladıktan sonra önü açık bir proje olarak değerlendiriyorum. Sizlerle de paylaşmak istedim. Buranın bir avantajı ise Suudi Arabistan, Birleşik Arap Emirlikleri veya Afrika ülkelerine, bu merkezden direkt mal satabiliyorsunuz" dedi.

"Trump Dönemine Girilirken Dünyadaki Siyasi Görünüm Karışık"

Yorgancılar, konuşmasının devamında 2024 yılında dünyada yaşanan gelişmeleri hatırlattı. ABD'de yeniden başkan seçilen Donald Trump dönemine girilirken dünyadaki siyasi görünümün karışık olduğunu ifade eden Yorgancılar, "Küresel siyasette de yeni bir yapılanma görüyoruz. Bunu özellikle Rusya ve Filistin hattında anlaşmaya yaklaşıldığında, Suriye'deki yeni düzenin kurulma sürecinde İran'a karşı atılacak adımları daha net bir şekilde göreceğiz" diye konuştu.

"2025 Yılında Küresel Enflasyon Gündemde Kalacak"

FED'in politika faizinde 25 baz puan indirim yaptığını ifade eden Yorgancılar, "Sadece 25 puan indirim yaparak, faiz indirimleri noktasında daha

dikkatli olmalıyız uyarısı; hem enflasyon, hem de faiz oranının beklentisini yukarı doğru revize etmesi, 2025 yılında küresel enflasyonun gündemde kalacağı ve sıkılaştırma politikalarının da devam edeceği ile ilgili önümüze böyle bir sürecin beklediğini açıkça gösteriyor" dedi.

"Serbest Ticaret Anlaşmaları Geleceğimiz Açısından Önemli"

Avrupa Birliği (AB) ve Mercosur ülkeleri arasında [Arjantin, Brezilya, Paraguay ve Uruguay] imzalanan AB-Mercosur Serbest Ticaret Anlaşması ile 780 milyon kişiyi kapsayan serbest ticaret alanı yaratıldığını dile getiren Yorgancılar, Türkiye'de de bu tür serbest ticaret anlaşmalarının çoğaltılmasının, gelecek açısından önemli olduğunu vurguladı. Yorgancılar, "Biz bunlara kısa vadede bakmak yerine hep uzun vadede bunları planlamamız lazım. Ülkemiz için bunun önemini sürekli dile getiriyorum. Zamanında yapıldı ama yetmiyor. Fransa'da karşı çıkışlara rağmen, AB-Mercosur Serbest Ticaret Anlaşması ittifakla onaylandı ve imzalanma aşamasına geldi. Bunun kazananları Avrupa Birliği ve Mercosur ülkeleri olacak. Toplamda 780 milyon kişilik bir nüfus, gümrük vergisi ve karşılıklı vergilendirme engelleri olmaksızın ticaret yapabilecek. Bu, devasa bir ekonomik hacim yaratacak" diye konuştu.

2024 Yılında Türkiye

Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, 2024 yılında Türkiye'de yaşana olaylara ilişkin değerlendirmelerde bulundu. Yorgancılar, "İsveç'in NATO üyeliği

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde onaylandı. Narin Güran cinayeti, yeni doğan çetesi gibi birçok kötü olaylarla karşı karşıya kaldık. 2024 yerel seçimlerini yaptık. Öldürülen, tecavüz edilen kadın sayıları 400'ü geçti. TUSAŞ'a terör saldırısı yapıldı. TUSAŞ'a yapılan saldırı hükümetimize, devletimize yapılmış saldırdır. Türk Silahlı Kuvvetleri'nde bir ilk gerçekleşti, kara-deniz-hava harp okulları birincileri hep kadın oldu. Nobel Ödülü Daron Acemoğlu, Simon Johnson ve James Robinson'a verildi. Ve yine kazalar, yangınlar, sel felaketleri sonucunda birçok kaybımız oldu. Tabii ki en büyük kaybımız şehitlerimiz oldu, Allah'tan bir kez daha rahmet diliyorum, hepsinin mekanları cennet olsun." ifadesini kullandı.

"Mevcut Kur Artışıyla Rekabet Edebilme Şansımız Yok"

Türkiye ekonomisinin 2024 yılı performansını değerlendiren Yorgancılar, "Ekonomimizde 2024 yılı performansına baktığımızda Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası politika faizi 42,5'tan 50'ye çıktı ve sabit tutuldu. Enflasyon 65'ten 45'e geriledi. Yılın 9 aylık bölümünde ülkemiz ortalama yüzde 3.3 büyürken imalat sanayi binde 6 küçüldü. Dolar kuru Ocak ayından bu yana yaklaşık yüzde 19, Euro yüzde 13 arttı" diye konuştu.

Türkiye'nin en büyük ihracatı, Avrupa Birliği'ne gerçekleştirdiğini söyleyen Yorgancılar, mevcut kur artış oranının ihracatçının rekabet etme gücünü olumsuz etkilediğini ifade etti. Yorgancılar, "Avrupa Birliği'ne Euro ile ihracat yapıyoruz. Bu yıl Euro'daki artış oranı yüzde

13 oldu. Maliyet artışları ise yüzde 90 ile yüzde 110 arasında gerçekleşti. Dolayısıyla bu kur artışıyla ihracatçının rekabet edebilme imkanı yok. Bu kur artışlarıyla bizim ihracatta rekabet edebilme şansımız da maalesef yok. Çünkü enflasyonu düşürebilmek amacıyla, satın almanın kısılmasıyla ilgili uygulanan politika, talebin daraltılmasıyla ilgili uygulanan politikanın sonucunda, beklenen sonuçta buydu. Bunun dışında bir şey beklemiyorduk. Ancak bu kadar yüksek oranlar beklemiyorduk. Yüzde 90-95 gibi maliyet artışımızın olduğu ortamda yüzde 13'lük bir kur artışıyla ayakta kalma imkanı yok. Bunun sonucunda da birçok iflas veya konkordatoları üzülerek duyuyoruz." dedi.

"CDS'nin Düşüşü Olumlu"

Kredi risk priminin [CDS] 280'den 250'ye düştüğü bilgisini veren Yorgancılar, düşüşün olumlu olduğunu vurguladı. Yorgancılar, "İhracatımız yılın ilk 10 ayında yüzde 3.1 artışla 216 milyar dolara ulaştı. Bu şekilde giderse yıl sonu 260 milyar dolar civarında ihracat gerçekleştireceğiz. İmalat sanayi ihracatımız ise yüzde 2.8 artışla 204 milyar dolar oldu. 11 aylık ortalama PMI endeksimiz baraj altında kalarak 48 seviyelerinde gerçekleşti. Yılın 11 aylık döneminde bütçe açığı yaklaşık yüzde 40 civarında artarken, cari açık Ekim ayı sonu itibarıyla yüzde 90 oranında geriledi. Merkez Bankası rezervlerimiz 160 milyar dolara ulaştı. Üç büyük kredi derecelendirme kuruluşundan not artırım alan tek ülke konumuna geldik. Kredi risk

primimiz CDS, 280'den 250'lere düştü. Bu da tabii ki olumlu bir sonuç olarak karşımıza çıktı. CDS oranı 700'leri gören bir ülke olarak 250'ye gerilemiş olması önemli. Ancak şunu da söylemek gerekiyor. Savaşta olan ülkelerden daha yüksek bir CDS oranımız var. Bunu da anlamak mümkün değil." diye konuştu.

"Sürdürülebilir Büyüme İmalat Sanayine Bağlı"

Türkiye'nin sürdürülebilir büyümesinin imalat sanayisine bağlı olduğunun altını çizen Yorgancılar, "Bunun için 'Üretim yoksa kalkınmak hayaldir' diyoruz. Türkiye ekonomisi, yılın üçüncü çeyreğinde yüzde 2.1 büyürken imalat sanayi yüzde 2.8 daraldı" dedi. Türkiye'de mevcut işsizliğin korunması için büyüme oranlarının yüzde 5 olması gerektiğini dile getiren Yorgancılar, "Yüzde 2.2-2.3'lük büyümeyle işsizliğin önüne geçemeyiz. Bu yüzden yatırım ve üretim yapmaya mecburuz. Üretim ve yatırımın önünü açacak olan her türlü desteğin yapılmasına bu dönemde çok daha fazla ihtiyaç var. Ben, yaklaşık bir ay önce Sayın Merkez Bankası Başkanı ile İstanbul'daki toplantıda görüştüm. Kendisine döviz rezervlerimizin yükseldiğini ve ihracatta yüzde 30'luk döviz bozdurma mecburiyetinin kaldırılmasını talep ettim. Merkez Bankası Başkanımız, "Onu da düşüreceğiz, onun da zamanı var" dedi. 12'nci aya geldik hala bir gelişme olmadı. İnşallah bu ayki yapılacak toplantılarda bununla ilgili de bir karar alınır." dedi.

"Faizlerde Düşüş Bekliyorum"

Türkiye Cumhuriyet Merkez

Bankası'nın politika faizinde indirimde gideceği tahmininde bulunan Yorgancılar, "Faizlerle ilgili bir karar alınmasını tahmin ediyorum. Çünkü 2024 yılının 45 enflasyonla tamamlanacağı beklenirken, yüzde 50 faiz oranıyla yeni yıla girmek bana göre doğru bir şey değil. Faiz oranında 2 puan civarında bir düşüşü bu ay veya önümüzdeki ay bekliyorum." dedi.

"Bu Faiz Oranlarıyla KOBİ'lerin Ayakta Durması Zor"

Son dönemde kredi faiz oranlarının KOBİ'leri olumsuz yönde etkilediğini vurgulayan Yorgancılar, "KOBİ'ler kredi almak istediği zaman yüzde 50 ile 55 arasında faiz oranları ile karşılaşılıyor. Yüzde 55 faiz oranıyla maliyetinizi yapacaksınız, satışınızı yapacaksınız ve para kazanacaksınız. Bu faiz oranlarıyla ayakta durabilme imkanı çok zor." ifadesini kullandı.

Sanayideki makine ve teçhizat yatırımlarının gerilediğini söyleyen Yorgancılar, "Sanayideki makine ve teçhizat yatırımları çeyrek bazda oldukça gerilemiş gözüküyor. Üçüncü çeyrekteki daralma yaklaşık yüzde 9'a yaklaşmış. Yani reel sektörün yatırımlarını askıya aldığı ve işletmeyi döndürme, yeni bir yatırım yapmama yöntemini benimsediğini bu rakamlardan görüyoruz" diye konuştu.

Yeşil Dönüşüm Destek Programı

İzmir Kalkınma Ajansı iş birliğiyle başlatılan, sanayide yeşil dönüşüme destek programına ilişkin detayları Meclis üyelerine hatırlatan Yorgancılar, "İZKA'da bir sunum

yaptım. İZKA ile sanayide yeşil dönüşüm için bir destek uygulaması başlatıldı. Aralık ayı sonuna kadar başvuruları sürececek olan ve toplam bütçesinin 7 milyon TL, en düşük desteğin 300 bin TL ve en yüksek desteğin de 600 bin TL olduğu bu programdan yararlanmak isteyen firmalarımız varsa, İZKA'ya hemen müracaat edebilir. Bu imkandan da yararlanmanızı tavsiye ediyorum" ifadesini kullandı.

Mevzuat Güncellemeleri

Güncel mevzuat düzenlemeleriyle ilgili sıklıkla değişikliklerin yapıldığını vurgulayan Yorgancılar, "Vergi Usul Kanunu'nun genel tebliğine göre yeniden değerlendirme oranı 2024 yılında yüzde 43.93 oldu. Karşılıklı ticaret ve taşımacılığı kolaylaştırma amacıyla Letonya, İtalya, Kıbrıs ve Ukrayna ile anlaşma imzalandı. Tütün ithalatı, sadece tütün mamulleri üreten ve tütün işleme tesisi bulunan firmalar tarafından yapılabilecek. SGK'nın bize vermiş olduğu 5 puanlık bir destek primi vardı, 2025 yılının sonuna kadar 5 puan olarak devam ediyor, 2026'dan itibaren 4 puana indirilecek. Kurumlar Vergi Kanunu'nun 5'inci maddesinde yapılan değişiklik ile kurum kazançlarında uygulanan istisna 75'ten 50'ye düşürüldü. Bu, şirketlerin vergi planlamalarını ve mali yapılarını doğrudan etkileyebilecek bir konu ve bunu da kendi içinizde bir kez daha değerlendirmenizi öneririm. Ayrıca, ulusal taşıt tanıma sistemiyle ilgili yaşanan yoğunluktan dolayı bu konu da Ocak sonuna kadar ertelendi. Yapı denetim kuruluşlarıyla ilgili

çok şikayetler vardı. Bununla ilgili olarak da inşaat alanı 500 metrekareyi geçmeyen işlerde yapı denetim firması, işin sahibi tarafından belirlenecek. 500 metrekareyi geçen işlerde ise yine Bakanlığın belirlemiş olduğu, aynı ildeki yapı denetim firmalarından iki tanesi önerilecek, bunun biriyle işin sahibi anlaşma yapacak. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu, bankaların sermaye yeterliliği hesaplamalarında ticari krediler için uygulamış olduğu yüzde 200 risk ağırlığını şirketlerin kredi notuna göre yüzde 20, yüzde 50 ve yüzde 100'e düşürecek. Bunu da ticari krediler adına önemli bir gelişme olarak değerlendiriyorum. Serbest Bölgeler için 1 Ocak'tan itibaren geçerli olacak bir düzenleme var; yurt içine yapılacak satışlarda vergi istisnası kaldırıldı. Konuşmamın başında Dubai örneğini vermiştim; 'sıfır vergiyle nereye istersen sat' diyor. 'Yeter ki malı buraya getir, buradan ticaretini yap, nereye istiyorsan yolla, ben hiçbir vergi almayacağım' diyor. Ancak bizim Serbest Bölgelerde bulunan firmalarımız, Türkiye'ye bir mal ihraç ettiği zaman vergiye tabii olacaklar. Bunun mutlaka değişmesi gerekiyor ki biz TOBB olarak da dile getirdik. Buradan da bir kez daha paylaşmak istiyorum" dedi.

Dünya Bekarlar Günü'nde dünya çapında 96 milyar dolar tutarında alışveriş yapıldığı bilgisini veren Yorgancılar, "Diyeceksiniz ki, dünyada ne kadar çok bekar var. 14 Şubat'ta bu rakamın çok üzerine çıkılacak. Söylemek istediğim; e-ticaretin dünyada geldiği boyuta bakar

mısınız? Biz ne yapıyoruz? 1 Ocak'tan itibaren e-ticaret sitelerindeki satışlara yüzde 1 stopaj koyuyoruz. Yani dünyada sadece Dünya Bekarlar Günü'nde 96 milyar dolarlık satış olurken, biz e-ticarete yüzde 1 stopaj koyuyoruz." diye konuştu.

Kavram MYO'nun İstihdama Katkısı

İzmir Kavram Meslek Yüksekokulu'nun son derece önemli bir merkez haline geldiğinin altını çizen Yorgancılar, "Burada okumakta olan 1.348 öğrencinin, staj yapılabilen işletmelerde mesleki eğitime hazır olduğunu bildirdi. Yani bu öğrenciler mezun oluyorlar, yenileri geliyor ve onlar da mezun oluyor. İşletmelerde çalıştırabilecek meslek yüksekokulu mezunlarını hazırlayan bir merkez burası. Kaynakçılıkla ilgili herkesin şikayeti vardı, gittik YÖK'ten izin aldık. Çünkü bu Meslek Yüksekokulumuz direkt YÖK'e bağlı. Kaynakçılık bölümünü açtık ve şu anda kaynakçı yetiştiriyor. Kaç eleman istiyorsanız söyleyin. Orada yetişmiş kaynakçıları, eğitimleri almış olan öğrencileri iş yerinizde istihdam edebilme imkanı sağlayan bir Meslek Yüksekokulu burası. Başında da Prof.Dr. Derman Küçükaltan hocamız var. İşinin aşığı bir hocamız. Kendisine teşekkür ediyoruz" ifadesini kullandı.

Yorgancılar, konuşmasının sonunda Meclis üyelerini 11 Ocak günü gerçekleştirilecek olan EBSO'nun 70'inci yıldönümü gecesine davet etti. EBSO Yönetim Kurulu Üyesi Hüseyin Turhan'ın 58 ülkeden 2800'den fazla başvurunun yer aldığı Aydınlatma Tasarım Zirvesi'nde

ödül aldığını belirten Yorgancılar, Turhan'ı tebrik etti. Yorgancılar ayrıca Meclis üyelerinin yeni yılını kutlayarak ailecek sağlıklı, mutlu, huzurlu ve başarılı bir 2025 yılı temennisinde bulundu.

Yorgancılar Konuları Değerlendirdi

EBSO Meclis üyesi sanayicilerin gündeme getirdiği konuları da değerlendiren Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar "İki aydır 10 megavatlık güneş enerji santrali kurmayı planlıyorum. Bir çok firma ile görüştüm. Önerileri şu şekilde 10 megavatlık, 12 megavatlık 10 megavatın üstü ÇED'e tabii, 10 megavatın altı ÇED harici oluyor. TEDAŞ'ın ay sonu listesine bakıyorum, hangi trafoda yer var diye hiçbir trafoda yer olmadığını görüyoruz. Ancak marjinal tarım arazisi belgesiyle çağrı mektubunu 1 ay içinde vereceğini taahhüt ediyor paranın da o zaman verilmesini istiyor. TEDAŞ'ın listesinde yok fakat bunu takip eden firmalar var onlar bu belgeleri veriyor. Türkiye'nin güneş enerji potansiyelinin çok yüksek olduğunu belirten Yorgancılar "Şu anda ki mevcut depolama lisanslarıyla ilgili trafolarla yerler bloke edildi. Depolama tesislerinden dolayı yer olmasına rağmen güneş enerji tesisi kurulamıyor. Ancak trafolarla yer var. Böyle bir uygulama olmaması lazım. Doğalgazda dışarı bağılıyız, gelen doğalgazı nerede kullanıyoruz? Enerji üretiminde kullanıyoruz. Güneş enerjisi tesislerinin kurulumu bu kadar zor olmamalı. Örnek vermek gerekirse ben Aliğa'daki fabrikamın üstüne güneş enerji tesisi kursam ALOSBI'ye

müracaat etsem trafo dolu deniyor. Çevre ilçelerde dolu. O zaman çatıda güneş enerji yapabilme imkanı olmuyor. Nerede yer olduğu sorulduğunda, Niğde'de, Şanlıurfa'da yer olduğu belirtiliyor, yakın bölgede yer olmuyor. Ancak bazı kişiler araya giriyor. Size bu belgeyi yeri buluyor." dedi.

Organize sanayi bölgeleriyle ilgili yapılan yönetmelik değişikliği organize sanayi bölgelerine kendi kendilerini yönetmekten ziyade merkezileştiren bir sistem haline getirdiğini belirten Yorgancılar "Bütün kararların verilme merkezi Bakanlık oldu. Yasa değişikliği bu şekilde yapıldı. Özellikle de gelir amaçlı sistem oldu. Biz yatırımlarımızı yıllarca

biriktirmişiz, belirli yerden borç almışız, zamanında arsayı satın almışız, ama o veya bu sebepten dolayı, para kazanmadığımız bir ortamda inşaatı yapamazsam arsa gidiyor, inşaatı yapmışsam binayla beraber gidiyor. Bu yanlış bir uygulama. Bakın tek taraflı düşündüğümüzde bazı hatalar var, organize sanayi bölgelerindeki fiyatların sürekli artmasından kaynaklanan, rant sağlayan büyük sanayici grupları da, kişiler de oldu geçmişte, ama bugünkü durum öyle değil. Bu açıdan bunun mutlaka düzeltilmesi gerektiğine inanıyorum." diye konuştu.

Enflasyon düzeltilmesi konusuna da değinen Başkan Yorgancılar "Sadece 50 milyon lira ciro ile sınırlı olmamalı.

Firmaların cirosu ne olursa olsun vergiden muaf olmalılar. Çünkü bu enflasyonu yaratan yapan sanayici kesimi değil. Enflasyondan doğan bir ürünün bedelini, farkını neden vergi olarak ödeyeyim? Sanayici neden versin bunun vergisini? Biz 2024'ü kaybettik, 2025 yılını da kaybedelim. Ancak enflasyon bir daha bizim gündemimizde, ülkemizin gündeminde olmasın. Her türlü fedakarlığı yapalım, ama bu enflasyondan artık kurtulalım. Hiç olmazsa maliyetlerimizin artışına paralel kur politikası uygulansın." dedi.

TÜİK, TİM ve Ticaret Bakanlığı'nın Türkiye'nin ihracat listesindeki illerinin sıralamasının farklı olduğunun altını çizen Yorgancılar "Güncel İhracat rakamlarını istedim. TÜİK'ten ayrı bir liste geliyor, TİM'den ayrı bir liste geliyor, Bakanlıktan ayrı bir liste geliyor. Hangi listeye bakarak, güvenerik il bazlı ihracatta hangi ilin daha farklı bir noktada, hangi noktada olduğunu görebileceksiniz. Bir kurum serbest bölgeleri dahil etmiyor, diğer kurum serbest bölgeleri dahil ediyor. Burada bir yeknesaklık olması lazım. Türkiye'deki il bazlı en yüksek ihracat yapan firmalar nedir? dendiğinde biz bir siteye girmeliyiz. 2000 yılında bir tane KOBİ Bankası kurulmalı demişiz. Ülkede tek bir noktadan müracaatların yapılması gerekiyor demişiz. KOBİ'ler dünyada İtalya'da, İsrail'de şabat diye tabir edilen Japonya'da üç tane model var bir tane modeli biz kendi bedenimize göre benimseyip bizim KOBİ tanımımız böyle olması gerekiyor demişiz. Altında ne var ama biliyor musunuz? Halk Bankasına

gidiyoruz o günkü dönem de 50 kişinin üstünde çalışanlar KOBİ, başka bir devlet kurumuna gidiyoruz 250 kişinin üstünde çalışanlar KOBİ diyor. Kimin hangi şartla KOBİ olacağı belli olmayan bir yıld. Bugün değişen bir şey var mı? Her platformda dile getirdik. Halk Bankası'nı KOBİ Bank yapalım. Bir tane KOBİ Bakanlığı kurulsun, bütüm teşvikler, destekler o bakanlık tarafından verilsin. Herkes müracaat edeceği yeri bilsin, alacağı kredi ve desteklerini bilsin." dedi.

Beyaz yakalı çalışanların yurt dışına çıkışları konusunda açıklamalarda bulunan Yorgancılar "Maalesef dışa açılma, gitme var. Türkiye'deki meslek liselerinin Cumhuriyet döneminden bugüne kadar ki olan konumlarını anlatan çok güzel değerli bir sergimiz var. Meslek liselerinin adı o yıllarda ıslahhane, bakın ıslahhane olarak başlıyor, ondan sonra meslek lisesi oluyor, köy enstitüleri var ve bugünkü geldiği durum. Onun için eğitimde 4.0 diyoruz. 4.0'dan ziyade eğitim 4.0'ı halletmemiz gerekiyor. Eğitim sistemimizi değiştirmedikimiz müddetçe herhangi bir yere gelebilme imkanımız çok zor" diye konuştu.

Yapay zeka için doğru veri gerektiğinin altını çizen Yorgancılar "Yapay zeka nedir dersiniz rekabet gücünü artırmak ve verimlilik derim. Onun için de veri analizi ve verinin toplanması gerekiyor. Yapay zekanın alt yapısını bu oluşturuyor. Ne kadar çok veriyi doğru bir şekilde toplayabilirsek, her sektörde verimliliği arttırarak kullanabiliriz. Sanayi Bakanımız Fikri Işık döneminde Bosch ve

Siemens firmasına davet edildik. Orada Wittenstein adlı bir dışli fabrikasını gezdik. Gezerken bu firmada makinelerin üzerinde QR kod vardı. QR kodların ne işe yaradığını inceledim. Oradaki çalışanlara sordum ve "QR kodların makine ile ilgili bakım, arıza geçmiş, arıza durumunda fabrikanın diğer bölümlerinde nasıl aksaklıklar olduğu, üretim ve satış sürecine nasıl etki yaptığı bilgilerini bu QR kod üzerinden alıyoruz" yanıtını aldım. Mecliste üyelerimizle paylaştık. Sonra konuyu üniversite-sanayi iş birliği çerçevesinde Ege Üniversitesi'ne aktardık. Ancak bir sonuç alamadık." diye konuştu.

İşveren mali mesuliyet sigortasının dikkatli bir şekilde düzenlenmesi uyarısında bulunan Yorgancılar "Türkiye'deki acenteler, brokerlar, şirketler, eksperler TOBB'da bana bağlı olduğu için bunların derdini, problemini, sıkıntılarını çok iyi biliyorum. Sigorta poliçesi yaptırmanın ne kadar zor olduğunu da biliyorum. Bu konularda brokerlardan en az 3-4 değişik brokerdan mutabakatlı sigorta yaptırmanızı mutlaka öneriyorum. Mutabakatlı sigorta yaptırın; ya dövizle bağlayın, ya enflasyona endeksli olarak yapın" dedi.

Sanayicinin konularının diyalogla çözülmesinden yana olduğunu da sözlerine ekleyen Yorgancılar "Herkesin bir tarzı var. Ben mümkün olduğu kadar diyalogla işleri çözmek istiyorum, belki topluca değil İzmir milletvekillerine ve birkaç bakanımızı Ankara'da bir toplantı organize ederek dertlerimizi, sıkıntılarımızı anlatabiliriz." diye konuştu.

SANAYİCİNİN GÜNDEMİ

Mustafa Karabağlı

EBSO Meclis Üyesi Mustafa Karabağlı, yeni Organize Sanayi Bölgeleri Yönetmeliğinde sanayici aleyhine yatırım iştahını kaçırın maddeler olduğunu belirtti. Karabağlı "Burada birkaç tane vaka var. Henüz inşaatını, ruhsatını alamamış olanlar, yani süre geçmiş ama ruhsat alamamış daha. Çünkü bir ÇED raporu başvurusu 14 ayda ancak çıkıyor. İnşaat ruhsatı alıp da süresinde bitirememiş olanlar. Üçüncüsü de, oturma raporunu da almış, inşaat bitmiş, çalışma ruhsatı yok, sanayici sicil belgesi alamamış, firmalar. Bunların tamamlanamaması durumunda yatırıma harcanması gereken para ceza olarak bakanlığa yatırılması gerekiyor. Böyle bir yatırım ortamı olamaz." dedi. Karabağlı ayrıca enflasyon muhasebesi, kur politikası, elektrikte sübvansiyon ve Ege Bölgesi Sanayi Odası 2025 yılı bütçesi üzerine görüşlerini dile getirdi.

Ahmet Özken

EBSO Meclis Üyesi Ahmet Özken, dış ticaret süreçlerinde düzeltilmesi gereken konular olduğunu belirterek "Yılın sonunda açıklanacak dış ticaret rakamları önemli. İhracatta özellikle 255 milyar doların 176 milyar dolarını biz açık hesap olarak satmışız. Her 100 ihracatın 70'ini Türkiye'deki ihracatçı açık hesap open account dediğimiz ihracatla gerçekleştirmiş. İhracatta olması gereken aslında export teslim şeklidir. 100 bin dolara bir ithalat yapıyoruz, o 100 bin dolarlık ithalatı devlet diyor ki, bu GTİP bazından kıymet yönünden gözetim uygulaması var. Sen bunu 150 bin dolar üzerinden gümrük vergisini ödeyeceksin ve KDV'sini ödeyeceksin diyor. Birçoğumuzun başına geliyor, ithalattaki birçok üründe var. TÜİK'teki rakam da 66 bin dolar bu arada, çünkü CIF bedel 66 bin dolar. İhracat tutarları FOB değil, Ex Works ithalat tutarları da bizim kanunda geçen CIF değil gerçekten de ithalatı gerçekleştirdiğimiz rakam üzerinden alınması gerekiyor. Yani dış ticaret rakamlarımız aslında ithalat rakamımız bu kadar fazla değil. TÜİK verileri şu anda hatalı" dedi.

Kanada: Yüzde 4,9

Murat Kurtalan

Murat Kurtalan

EBSO Meclis Üyesi Murat Kurtalan, İstanbul Erkek Lisesinden bugün mezun olan 155 öğrencinin 146'sının lisans eğitimi için Almanya'ya ve İsviçre'ye gittiğini belirterek "Euro News'in Türkçe yaptığı habere göre Galatasaray Lisesi ve Erkek Lisesi gibi Türkiye'nin zirvesinde yer alan okulların mezunlarına eğitim hayatlarını yurt dışında sürdürmeyi tercih ettiklerini gözler önüne serdi. Özellikle İstanbul Erkek Lisesi'nden 2024 yılında mezun olan öğrencilerin yüzde 89,74'nün yurt dışına gitmesi dikkat çekti." diye konuştu. Kurtalan ayrıca katıldığı TOBB Sanayi Odaları Konsey Toplantısı hakkında bilgilendirme yaptı.

Ahmet Erdemir

Ahmet Erdemir

EBSO Meclis Üyesi Ahmet Erdemir, EBSO Yapay Zeka Çalışma Grubu çalışmaları ile ilgili bilgilendirme yaptı. Erdemir ayrıca yapay zeka nedir, hangi sektörlerde ne amaçla kullanılır, KOBİ'ler yapay zekadan nasıl faydalanır konularına da bir sunum gerçekleştirdi. Erdemir "Vizyonumuzu, yapay zeka uygulamalarıyla rekabetçi, yenilikçi ve sürdürülebilir bir sanayi ekosistemi haline getirmek. Misyonumuzu da sanayi odası üyelerimize yapay zeka farkındalığı kazandırmak, sektörel bazda yapa zeka çözümleri geliştirmek, firmaları dijitalleşme sürecinde desteklemek ve bölgenin küresel rekabet gücünü artırmak şeklinde belirledik." diye konuştu.

Yıldırım Yalınz

Yıldırım Yalınz

EBSO Meclis Üyesi Yıldırım Yalınz konuşmasında, Hesapları İnceleme Komisyonu hakkında ilgili yönetmelik, muamelat yönetmeliği ve oda iç yönergelerinde muğlak konular olduğunu belirterek bunlarla ilgili bir çalışma yapılarak düzenlemelerin gerçekleştirilmesi gerektiğini söyledi.

Taner Telcioğlu

Taner Telcioğlu

EBSO Meclis Üyesi Taner Telcioğlu, ihracattan dönmeyen iadelerle ilgili Amerika'ya "2 milyon dolarlık ürün gönderdik 45 bin dolarlık kısmını haksız bir şekilde müşterimiz ödemek istemedi. Vergi dairemiz de Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulundu. İhracat yaptığım için gidip savcıya ifade vereceğiz. Üstüne üstlük birde gelmeyen paranın yüzde 5'i kadar ceza ödemem gerekiyor. Bu konunun da çözülmesi gerekiyor" dedi.

Tevfik Önder
Karalp

Tevfik Önder Karalp

EBSO Meclis Üyesi Tevfik Önder Karalp, işveren mali mesuliyet sigortası yapılması aşamasında çok büyük sıkıntılar yaşadıklarını belirterek "Sigorta şirketleri işveren mali mesuliyet sigortalarını yapmak istememekte. Biz şirketimiz olarak şu anda 200 bin Euro kişi başı bir sigorta yaptırmış durumdayız, fakat bu yeterli kalmıyor. Görüyorum ki arabalarda sigortalar zorunlu, depremde zorunlu sigortalar var, ama sanayicinin korunması için bu uygulamanın sigorta şirketlerine zorunlu hale getirilmesini istiyorum. Aksi takdirde sigorta şirketleri bu sigortaları yapmak istemiyorlar" dedi. İşe iade davalarıyla ilgili konuların tekrar ele alınması gerektiğini de vurgulayan Karalp bu konunun ciddi anlamda haksız yere kullanıldığını ifade etti.

Cenk Hasan
Karace

Cenk Hasan Karace

EBSO Meclis Üyesi Cenk Hasan Karace, Organize Sanayi Bölgelerindeki avantajın dezavantaja dönmeye başladığını belirterek "Çok sıkıntılı günler geliyor. Bu ortamda yatırım yapamayan arkadaşlarımız var bunların üstüne topla, tüfekte, tankla gidiyorlar buna bir dur diyebilmemiz lazım. Belki de ortak davalar açmak lazım. Biz bununla ilgili sanayicilerimizi bilgilendiren bir toplantı yapacaktık ve bunun için de Bakanlıkçı aradık dedik ki, biz bu konuları sanayicilerimize anlatamayız gelin siz anlatın. Tamamıyla organize sanayi bölgeleri yönetim kurullarını ve bölge müdürlüklerini devreden çıkaran bir sistemle karşı karşıyayız" diye konuştu.

EBSO 2025 Bütçesi Oy Birliğiyle Kabul Edildi

EBSO Meclisi'nin Aralık ayı toplantısında, Oda bütçesinin tetkikine ilişkin madde kapsamında ilgili Yönetim Kurulu tezkeresi okutularak oylama yapıldı. Bütçe hakkında genel görüşme açıldı. Yapılan görüşmelerin ardından Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın 2025 yılı bütçesi oy birliğiyle kabul edildi.

Yorgancılar'ın Adı Yeni Meclis Salonuna Verilecek

Ege Bölgesi Sanayi Odası Aralık Ayı Meclis Toplantısında, Meclis Üyesi Yıldray Yalınız, İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'nde yapımı süren EBSO Hizmet Binası Meclis Salonu'na Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar'ın adının verilmesi teklifini sundu. Gerçekleştirilen oylama sonunda oy birliğiyle İAOSB'deki Meclis Salonunun adı "Ender Yorgancılar Meclis Salonu" olarak kabul edildi. Yorgancılar yaptığı teşekkür konuşmasında "Değerli arkadaşlarım, hepinize ayrı ayrı çok teşekkür ediyorum. Bu benim için hayatımda aldığım en büyük onur. Benim çocuklarım, torunum, oradan gelip geçtikçe orada ismimi görmesi kadar gurur duyacağı bir şey olmayacak. Ben hepinize bu ilginizden, alakanızdan ve teveccühünüzden dolayı teşekkür ediyorum" dedi.

Mustafa Karabağlı EBSO Binaları

EBSO Binalarını İzleme Bilgilendirme Meclis İhtisas Komisyonunu Başkan Yardımcısı Mustafa Karabağlı, İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'nde (İAOSB) inşaatı süren EBSO binasına ilişkin olarak, "Binanın hemen hemen yüzde 90 civarında camları, montajları yapıldı. Kat bölmeleri devam ediyor. Sıhhi tesisat ve klima ve elektrik işleri de aynen aynı hızda sürmekte. Yaklaşık olarak 80 ila 90 çalışan her gün binada faaliyet gösteriyor. Dolayısıyla inşaat hızlı bir şekilde yürüyor. Yılbaşı itibariyle binanın dıştan bitmiş halini görmeyi bekliyoruz. Müteahhit firmanın da tarafımıza verdiği termin bu doğrultuda. Sonrasında da kısmet olursa tahminim bu benim elimdeki resmi bir bilgi değil, ama benim tahminim, kişisel ve komisyonumuzun tahminidir desem yanlış olmaz, Mart ayı gibi binanın biteceğini tahmin ediyoruz. Dolayısıyla İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesinde son olarak bu binada meclis salonuyla ilgili de kaplama altı birtakım döşemeler vesaireler tamamlanmış vaziyette iç bölmeler devam ediyor binada. Dolayısıyla meclis salonuyla ilgili de faaliyetler epey bir ilerlemiş durumda" dedi. EBSO Business Center Binası ile ilgili bilgilendirme yapan Karabağlı "Burada özellikle temel kazısıyla ilgili eksi 9 metre yanlış bilmiyor isem kota iniliyordu, bu hala devam eden bir süreç. İşte burada özellikle geçen mecliste de iğneyle kuyu kazmak gibi bir terim kullanılmıştı, gerçekten de öyle çünkü bir önceki komisyon toplantısında da dile getirildi, bu komisyonda da konuşuldu. EBSO binamızın, eski binamızın altında bir hayli kazık olduğu ve bu kazıkların da sert olduğu ve kırmakta zorlanıldığı ifade edilmişti. Hala o mücadele devam ediyor, sona gelmiş durumda. Dayamalar diye bahsedebileceğimiz o statların yapımı da gerçekleşti. Binamızın bu seviyeye kadar gelmesi esnasında özellikle bazı sanayi odası üyesi, sanayici arkadaşlarımızın katkıları oldu sektörel bazda. İşte kimisi çimento, kimisi demiri gibi ya da montajı gibi düşünebiliriz. Hatta firmamızın bir tanesi yaklaşık 500-600 bin lira bedel tutacak bir hizmeti sundu. Bir başka firmamız belki onun yarısı kadar veya biraz daha fazlası çimento vesaire anlamında katkılar koydu. Belki adını şu anda bilmediğim, saymadığım, bana da ulaştırılmayan böyle fedakarlık yapan sanayicilerimiz de var. Ben burada hepsine tek tek çok teşekkür ediyorum, sağ olsunlar var olsunlar. Biz bunu yapacaksak el birliğiyle yapacağız. Hatta buraya bir tuğla koyanın hakikaten yıllar yılı anılacağını düşünüyorum. Tıpkı bu az önceki kazık meselesinde bahsettiğim gibi. 1970'ler o kadar kazık çakılmış o binaya, kazık takılmış oraya, bu kazıklar sağlam, kırmak için bir dünya uğraşıldı. Ve enteresan bir şey söyleyeceğim, binamızın temeli atılırken bizim kendi kazıklarımız olmasına rağmen bu kazıkların kalan kısımlarını bizim temele bağlayacağız, bu da sevindirici bir haber. Eski EBSO binamızın izlerini ve kalıntılarını yeni binalarda taşıyor olacağız. Bu manevi açıdan çok önemli. O dönem emeği geçen başkanlarımıza rahmet diliyorum. Ruhları şad olsun. Temel kazığı bitmek üzere, sonra da kazıklar kırılacak. Hem eski kazıklar, hem yeni yapılan kazıklar temele bağlanmak üzere, sonra da sanırım müteahhit firma kaba inşaatı yapmak üzere bölgeye intikal etmiş olacak." dedi.

Diğer Kimyasal, Temizlik ve Eczacılık Ürünleri Sanayi Meslek Komitesi ve Metal Kaplama ve Kesim Sanayi Meslek Komitesi'nin Sunumları

Olgunsoy: Kimyasal Ürün Nakliyesi ve Sigortalanması Konusunda Destek Bekliyoruz

22. Grup Diğer Kimyasal Temizlik ve Eczacılık Ürünleri Sanayi Meslek Komitesi Üyesi Enver Olgunsoy başta kimyasal ürün üreten üyelerin sıkıntılarının son derece büyük olduğunu belirterek "Kimyasalların nakli konusunda ciddi şikayetler var, çok prosedürler var. Bir de yangınlar ve sigorta konusu var. OSB'lere itfaiye sistemi kuruyoruz, binalar yapıyoruz, ama bu üyeye hizmet mi oluyor, yoksa zarar mı oluyor o da belli değil. Sebebi, Sayın Sivridağ buradaysa belki doğrulayacaktır, itfaiye 35 dakikada OSB'nin içinden yangına gidemiyor. İçinde yeterli sıvı, daha doğrusu bir tehlikeli yangın için yeterli sıvı olmadığı gibi suyun bile olmadığını söylemişti. Sonuçta hizmet yerine bir cezalandırma söz konusu oluyor." dedi.

Kozmetik sektöründeki sıkıntılarının da başında ÖTV geldiğini belirten Olgunsoy, "Onların sorunları genel hepimizin sorunlarıyla benzeşiyor. ÖTV'lerin yüksek olmasından, vadeli satışların kendilerini sıkıntıya soktuğundan, taklit birçok ürün mevcudiyeti, cam ambalaja

Enver Olgunsoy

konan ek vergilerin aşırı yüksek buldukları için ve markalaşamama sorunları var. Deterjan ve sabun üretici üyelerimizin ise bir numaralı şikayetleri merdiven altı birebir sahte ürünler." diye konuştu.

İlaç yokluğunun eczacılık sektöründe ana gündem maddesi haline geldiğini ifade eden Olgunsoy "Son günlerde ilaç yokluğu konusundan söz etmek istiyorum. Hepimizi ilgilendirdiğini düşünüyorum. İlaç, kendine yeterli ilaç üretebilen ülkeler için savunma sanayi benzeri stratejik bir öneme sahip. İlaç ihracatında ülkemiz yüzde 0,2 pay ile dünyada 29. sırada ve 190 ülkeye ihracat yapan bir sektör. En büyük sıkıntı da fiyatlandırma sisteminde.

Türkiye'de bir de 'ilaç kuru' diye bir kur var. Apayrı bir kur. Bu kur şöyle tespit ediliyor: Geçtiğimiz yılın Euro'su alınıyor, yüzde 60'ı bu yılın ilaç kuru oluyor. Bu 2004'ten beri uygulanıyor. Fiyatı verirken ayrıca 5 tane Avrupa ülkesinin en ucuzu alınarak biraz önce ifade ettiğim kurla çarpılıyor. Bu ülkeler de Fransa, İtalya, İspanya, Portekiz ve Yunanistan. Bunlarda en ucuz hangisiyse onu alıyorlar ve yüzde 60'la bu çarpılıyor. Ve yılda bir kez bu kur belli oluyor. Ayrıca biz Afrika'ya bile anahtar teslimi ilaç fabrikası yapıyorduk. Bugün ilaç firmaları yabancılaşıyor. Türk firması değil. Hepsi satıldı ve ülkemiz büyük oranda yabancıya ve ithal ilaca doğru gitmekte" dedi.

Öztaş: Kaplama Sektörü Yıllık 35 Milyar Dolar Kaybın Büyük Bir Bölümünü Önemektedir

32. Grup Metal Kaplama ve Kesim Sanayi Meslek Komitesi Üyesi Aytekin Öztaş, Kaplama işleminin önemine vurgu yaparak "Korozyonun ülke bazındaki maliyetinin gayrisafi yurt içi hasılanın yüzde 3'ü civarında olduğu hesaplanmaktadır. Sadece bu veriyle bile kaplama sektörü yıllık 35 milyar dolar kaybın büyük bir bölümünü önemektedir. Türkiye özellikle otomotiv, beyaz eşya, savunma sanayi başta olmak üzere enerji, ulaşım, yapı inşaat sanayisinde üretim ihtiyaçlarına yanıt verecek şekilde metal kaplama alanında önemli bir kapasiteye sahiptir. Elektronik cihazların yaygınlaşması ve yeşil enerji teknolojilerinin yükselişi sektör için yeni fırsatlar sunmaktadır. Kaplama tekniklerinin geliştirilmesi, dünya genelinde de öne çıkan konular arasındadır. Bu sebeple, kaplama tesisleri enerji verimliliğini artırmak ve karbon ayak izini azaltmak için teknolojik yatırımlara yönelmekte, sektörde dijitalleşme ve çevre dostu üretim süreçleri ön plana çıkmaktadır" dedi.

Metal kesimin, çelik modern dünyanın temel yapı taşlarından biri olduğunu altını çizen Öztaş "Türkiye çelik üretiminde dünyanın ilk 10 ülkesi arasında yer almaktadır. Metal kesim, yani diğer adıyla çelik servis merkezleri

çelik endüstrisinin önemli bir parçasıdır. Çelik servis merkezleri ham çeliklerin nihai ürüne kadar olan süreçte kritik rol oynayan işletmelerdir. Bu sürecin verimliliğini, kalitesini ve maliyet etkinliğini artırarak ülkelerin global rekabet gücüne de destek sağlarlar. Çelik servis merkezleri ülkemizin ihracat hedefleri doğrultusunda kritik bir öneme sahiptir. Hem yurt içinde, hem yurt dışında geniş bir müşteri portföyüne sahiptirler. Peki, çelik servis merkezleri nedir? Çelik servis merkezleri çelik ürünlerin kesme, dilme ve bükme yöntemiyle işlenmesi, stoklanması, müşterilerin taleplerine uygun şekilde hazırlanıp sunulması konusunda hizmet veren işletmelerdir. Kalıp ihtiyacı olmadığı ve dolayısıyla adetten bağımsız işlerin yapıldığı bu gibi tesisler adeta birer metal terzi gibi çalışırlar. Çelik servisi merkezleri en son teknolojiyi kullanarak çelik işlemeyi daha hızlı, daha verimli ve daha az maliyetli hale getirir. Hızlı kesim, soğuk

haddeleme, kesme ve dilme, lazer ve plazma ve oksijen kesim, CNC büküm ve otomatik kaynak gibi teknolojiler bu merkezlerdeki standartlar işlemler arasındadır. Stoklama ve lojistik, çelik ürünlerin yüksek kapasiteli depolarda stoklanması, müşterilere hızlı teslimat yapılması, istenilen ölçülerde hassas toleranslarda işlemlerin yapılması yine lojistik açıdan da müşterilere fayda sağlamaktadır. Çelik servisleri merkezlerinin avantajları, esneklik sağlaması, hız sağlaması, kalite kontrol ve izlenebilirlik sağlaması ve maliyet tasarrufu sağlaması açısından değerlendirilebilir. Son yıllarda bazı işletmeler ihtiyaçlarının çok üzerinde kapasitelerde iş kabiliyeti olan kesim makinelerini kendi bünyelerine alıyorlar, ne yazık ki bu işletmelerde makineler çoğu zaman günde ancak 2-3 saat çalışıyorlar ve atıl kapasite oluşturuyorlar. Oysa, en uygun maliyetli üretim de tedarikçinin makinesiyle yapılandır" dedi.

Enver OLGUNSOY
EBSO Meclis Üyesi

GEVEN

Son yıllarda kendinden çokça söz ettiren “ketre”, “çekme”, “göni” de denen otsu bir bitkidir. Bazı türlerinden elde edilen “kitre zamkı” eczacılık teknolojisinde, parfümeri, kozmetik, dokumacılık, kalem, kağıt, boya, cila sanayinde kullanılan önemli bir zamktır. Çok eski yıllardan bu yana ülkemizin önemli ihraç kalemlerinden biridir.

Ülkemizin dağlık bölgelerinde bolca yetişen geven, dikenli çalılar şeklindedir.

Astragalus’un [geven] çok çeşidi vardır [2500’e yakın].

Batı bölgelerimizde, özellikle de Burdur ili Bucak kazası Mellî nahiyesi ve köylerinde yetiştirilen kitre zamkı ticareti yoğun olarak bu ilde yapılır. Astragalus microcephalus Wild türünün bitki gövdeleri yaralanarak akan sıvıdan üretilen kitre zamkı ihracata verilir. Doğu bölgelerimizde de 2 cinsi elde edilmektedir. Kitre zamkı, geleneksel Türk el sanatlarından Ebru yapılışında da en önemli maddedir.

Şimdiye dek kitre zamkından söz ettik; geven tıbbi bir bitki olarak ele alınırsa, Anadolu’da

birçok hastalığın sağıtımında kullanıldığını görürüz. Solunum yolları rahatsızlıklarında, bağışıklık sistemini güçlendirip hastalıklarla mücadelede mükemmel destek ürünüdür. Karaciğer koruyucu, antioksidan, immunostimulan ve antiviral özellikleri nedeni ile de kullanılmaktadır.

Ayrıca akciğer kanserinde tümör ilerleyişini durdurmakta, idrar torbası kanserlerinde etkili olduğu bilinmektedir. Nektar ve polen yönünden bazı tür gevenler çok verimli olduğu için arıcılıkta da çok önemlidir. Geven

balı, su renginde, çok özel bir bal olup şifalı olduğu bilinmektedir.

Korumaya Alınmalı

Geven bitkimiz, maalesef Anadolu'nun bazı yörelerinde yakacak olarak da kullanılmakta ve böylece yok edilmektedir. Osmanlı'dan bu yana ihraç kalemi olan geven, son yıllarda çok tahrip edilmektedir. İran, geven üretiminde öne geçmiştir. Toprak kaybını ve çölleşmeyi de kökleri nedeniyle önleyen geven, kıymeti bilinmeyen ve acilen korumaya alınması gereken kadim bir bitkimizdir.

Geven otu, kemoterapinin yan etkilerini azaltıcı özellikte bir bitki olup bağışıklık düzenleyici, antioksidan, anti-inflamatuvar ve anti-kanser etkili çok değerli bir bitkidir.

İçeriğindeki sikloastragenolün türevi üzerinde, geven mantarları kullanılarak biyotransformasyonu sonucu elde edilen molekül ile telomeraz enzim aktivasyonunun

anamlı bir şekilde arttırıldığı belirlenmiştir. Bildiğiniz gibi, telomeraz enzimi, yaşa bağlı olarak kısalan DNA'da bulunan telomer uçlarını onarmaya yardımcı olan bu bileşik, sağlıklı yaşlanma için ümit verici bir bileşiktir.

Yapılan çalışmalar, telomer boyu kısalması durdurulabilirse yaşlanmanın yavaşlayacağını, en önemlisi de yaşlılıkla yaşanan birçok hastalığın önüne geçilebileceğini de ispatlamıştır.

Bitkiden Elde Edilen Molekül, Kanser Tedavisinde Umut Veriyor

İYTE ve DEU Biyotıp ve Genom Merkezinden hocalarımız bizlere çok önemli bir müjde vermişlerdi:

"Kanser hastalarının bağışıklık sisteminin güçlendirilmesinde, geven bitkisinden elde edilen molekül çok başarılı sonuç veriyor."

Bu müjde İzmir'imiz için ve bu konuda çalışan akademisyenler

için, halkımız için çok çok önemli bir müjdeydi. Bu akademisyen ekibi, "saponin moleküllerinin immünomodülatör olarak kullanımı" başlıklı buluş için patent enstitümüze başvurmuş ve TPE tarafından patentlenmiştir. Patentlenen moleküller, hücresel seviyede bağışıklık sistemini tetikledikleri için kanser aşısı formülasyonlarında güçlü bir aşısı etki arttırıcı olabileceği de ekibin lideri Prof. Dr. Erdal Bedir tarafından ifade edilmiş ve kanser aşısı çalışmalarının TUBİTAK tarafından da desteklendiğini müjdelemiştir. Ayrıca hocamız tarafından gıda destek ürünü olarak da "testler sürdürülüyor, başarılı olursak gıda destek ürünü olarak da ticarileştirileceği" ifade edilmişti.

Umarız bu çalışmalar çabucak biter ve bu harika destek ürününe kavuşabiliriz.

Sağlık ve esenlikle mutlu, başarılı bir 2025 diliyorum.

"Üretim yoksak kalmak hayaldir"

Ender Yorgancılar
EBSO Başkanı

Özlem HABERİN - TİMİR
Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO), 2024 yılının son meclis toplantısında gündeme getirdiği Türkiye'nin sürdürülebilir büyümesini sağlamak için imalat sanayinin üretim yoksak kalmak hayaldir mesajını veriyor. Türkiye'nin 2024 yılında 2,8 büyümeye ulaşması için imalat sanayinin üretim yoksak kalmak hayaldir mesajını veriyor. Türkiye'nin 2024 yılında 2,8 büyümeye ulaşması için imalat sanayinin üretim yoksak kalmak hayaldir mesajını veriyor.

"İflas ve konkordatozorluluk izliyoruz"
EBSO Başkanı Ender Yorgancılar, 2024 yılının son meclis toplantısında imalat sanayinin üretim yoksak kalmak hayaldir mesajını veriyor. Türkiye'nin 2024 yılında 2,8 büyümeye ulaşması için imalat sanayinin üretim yoksak kalmak hayaldir mesajını veriyor.

EBSO Başkanı Ender Yorgancılar, 2024 yılının son meclis toplantısında imalat sanayinin üretim yoksak kalmak hayaldir mesajını veriyor. Türkiye'nin 2024 yılında 2,8 büyümeye ulaşması için imalat sanayinin üretim yoksak kalmak hayaldir mesajını veriyor.

EBSO Başkanı Yorgancılar'dan kur çıkışı

Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) 2024 yılının son meclis toplantısında konuşan Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, döviz kurlarındaki artış ve enflasyonist politikaların imalat sektörüne olumsuz etkilerini vurguladı. Yorgancılar, kur politikasının ihracat üzerindeki etkisini eleştirerek sanayicilerin rekabet gücünün azaldığını söyledi. "Bu kur artışıyla ihracatçı rekabet edemiyor, satışımız yok," diye Yorgancılar, enflasyonu düşürmeye yönelik politikaların belkemiğini gördüğünü belirtti. Kur artışlarının sanayici üzerindeki yükünü değerlendiren Yorgancılar, yüzde 13'lük döviz artışının sürdürülebilir olmadığını ifade ederek, iflâsların ve konkordatozorların endişe verici boyutlara

ulaştığını söyledi. "Enflasyonu düşürmek amacıyla uygulanan satın almanın amacıyla uygulanan satın almanın kısmat politikası sonucunda sanayicimiz ciddi bir darboğazla karşı karşıya," dedi. Bunun yanı sıra, 2024'te ihracatın yalnızca yüzde 1 artışla 216 milyar dolara ulaştığını, ancak bu artışın yüzde 40 artımsız olduğunu belirtti. "Yüzde 13'lük döviz artışının sürdürülebilir olmadığını ifade ederken, iflâsların ve konkordatozorların endişe verici boyutlara ulaştığını söyledi."

Ender Yorgancılar
EBSO Başkanı

etti. Özellikle kredi faizlerinin yüzde 50'ler seviyesinde olduğunu hatırlatarak, KOBİ'lerin finansmana erişiminde zorluk yaşadığını dile getirdi. Bu durumun ülke büyümesine olumsuz yansımaları olduğunu vurguladı. Yorgancılar, sürdürülebilir büyümenin imalat sanayindeki güçlenmeye mümkün olduğunu vurguladı. EBSO Başkanı, 2025 yılına girerken sanayinin desteklenmesi ve ekonomik sorunlara çözüm üretilmesi gerektiğini belirterek konuşmasını tamamladı.

"AB ile yeniden etkileşim geliştirilmeli"
EBSO Başkanı Ender Yorgancılar, 2024 yılının son meclis toplantısında AB ile yeniden etkileşim geliştirilmeli mesajını veriyor. Türkiye'nin 2024 yılında 2,8 büyümeye ulaşması için imalat sanayinin üretim yoksak kalmak hayaldir mesajını veriyor.

"İflas ve konkordatozorluluk izliyoruz"
EBSO Başkanı Ender Yorgancılar, 2024 yılının son meclis toplantısında imalat sanayinin üretim yoksak kalmak hayaldir mesajını veriyor. Türkiye'nin 2024 yılında 2,8 büyümeye ulaşması için imalat sanayinin üretim yoksak kalmak hayaldir mesajını veriyor.

EBSO Başkanı Ender Yorgancılar, 2024 yılının son meclis toplantısında imalat sanayinin üretim yoksak kalmak hayaldir mesajını veriyor. Türkiye'nin 2024 yılında 2,8 büyümeye ulaşması için imalat sanayinin üretim yoksak kalmak hayaldir mesajını veriyor.

POTANSİYELİMİZİN ALTINDA BÜYÜDÜK

Türkiye'nin sürdürülebilir büyümesi imalat sanayinin büyümesi ile doğru orantılı olduğunu hatırlatan Yorgancılar, "Yüzde 2'lik büyüme potansiyelimizin altında. Sanayici oldukça zor geçen yılda neredeyse günü kurtararak bugüne geldi" dedi

EGE Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, Türkiye ekonomisini değerlendirirken şu hususlara dikkat çekti, "TCMB politika faizi, yüzde 42,5'ten yüzde 50'ye yükseltildi. Faiz, Mart ayından itibaren sabit tutuldu. Enflasyon yüzde 65'ten yüzde 45'lere geriledi. Yılın 9 aylık bölümünde Türkiye, ortalama yüzde 3,3 büyürken, imalat sanayi binde 6 küçüldü. Dolar kuru Ocak ayından bu yana yaklaşık yüzde 19, Euro/TL yüzde 13 arttı. İhracat yılın ilk 10 ayında yüzde 3,1 artışla 216 milyar dolar, imalat sanayi ihracatı yüzde 2,8 artışla 204 milyar dolar oldu. Yılın 11 aylık bölümünde bütçe açığı yüzde 139,8 arttı. Cari açık Ekim sonunda yüzde 91 geriledi. MB döviz rezervleri 160 milyar dolara ulaştı. 3 büyüme kredi derecelendirme kuruluşunda not alınmış tek ülke olduk."

Ender Yorgancılar
EBSO Başkanı

Oldukça zor bir yıl geçiren ve neredeyse günü kurtararak bugüne gelen sanayicimizin desteklenmesinin zarurیتی, ihracatımızın önündeki engellerin kaldırılmasının gerekliliği görülmektedir. Bugün hala ihracat bedellerinin yüzde 30 bankaya satışı, reeskont kredilerinde teminat mektubu gibi zorunluluklar elimizi kolumuzu bağıyor. Yüzde 50'lerdeki faiz ile kredi çekemeyen KOBİ'lerimiz kapasite daralıyor. Bunlar da ülke büyümesine olumsuz yansıyor. Bizim bu konuları artık çözecek 2025 yılına girmemiz gerekiyor" dedi.

YATIRIMLARI ASKIYA ALINDI
Sanayideki problemi teyit eden bir diğer kalemin de makine ve teçhizat yatırımları olduğuna dikkat çeken Yorgancılar, "Çeyreklik bazda burada da ciddi bir gerileme var. 3 çeyrekteki daralma yüzde 9'a dayanmış durumda. Yani, reel sektörün yatırımlarını askıya aldığı ve işletmeyi döndürme derdine düştüğünü söylemek yanlış olmayacaktır" diye konuştu. SELCAN UZUN

Sanayiciden iflas ve işsizlik uyarısı

EBSO Başkanı Ender Yorgancılar Türkiye'nin risk priminin savaşta ülkelerden bile daha yüksek olduğunu söyleyerek, "Bu büyüme rakamlarıyla işsizliğin ve kapamaların önüne geçemeyiz" dedi
EGE Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) Anlık Ayo Olağan Meclis Toplantısı, EBSO Meclis Başkanı İbrahim Gökçökçü başkanlığında İzmir Ticaret Odası (İZTO) Meclis Salonu'nda gerçekleştirildi. Toplantıda konuşan EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, Türkiye'nin büyümesini hızla istenen oranda olmadığını söyledi. "Savaşın olan ülkelerden daha yüksek risk primimiz var. Türkiye imalat sanayimiz ise yüzde 2,8 daraldı.

"İşsizlik derdinde"
Üretim ve dağıtım önünü açacak her türlü desteğin yapsınna bu düşünme çok daha fazla ihtiyaç olduğunu vurgulayan Yorgancılar, "En büyük skumyın KOBİ'ler taşıyor. Kredi almak

istediklerinde bankalar yüzde 50-55 faiz oranıyla kredi veriyor. Bu oranlarla işletmelerin ayakta durabilme imkanı son derece zor" ifadelerini kullandı. Yorgancılar, "Bu kadar beklemiyoruz. Yüzde 13'lük kur artışıyla ayakta kalmam imkanı yok. İflas velerleri ve konkordatozorluk izliyoruz. Reel sektör yatırımlarını askıya aldı ve işletmeyi döndürme derdine düştü" şeklinde konuştu.

Filiz Erol
EBSO Başkanı

Ender Yorgancılar
EBSO Başkanı

KÜRESEL EKONOMİDEKİ GELİŞMELER

KÜRESEL ENDEKSLER

GLOBAL İMALAT PMI ENDEKSİ	
Aralık 2024	49,6
Kasım 2024	50,0
Global imalat PMI endeksi aralıkta 0,4 puan geriledi.	

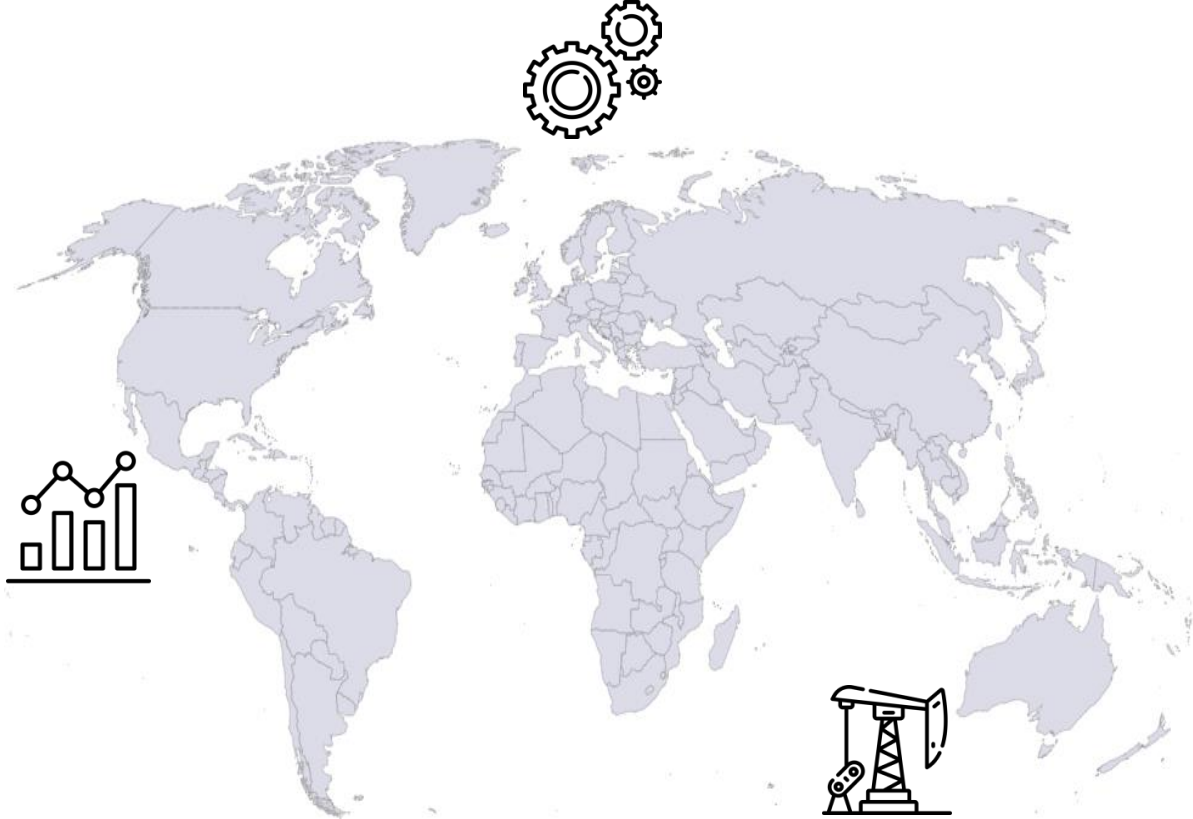
DÜNYA TİCARET HACMİ ENDEKSİ	
Ekim 2024	104,3
Eylül 2024	104,3
Dünya Ticaret Hacmi ekimde değişmeyerek sabit kaldı.	

MSCI DÜNYA ENDEKSİ	
Aralık 2024	3.708
Kasım 2024	3.810
Morgan Stanley Dünya Endeksi aralıkta %2,7 geriledi.	

KÜRESEL GIDA FİYATLARI ENDEKSİ	
Aralık 2024	127,0
Kasım 2024	127,6
Küresel gıda fiyatları aralıkta %0,5 geriledi.	

BALTİK KURU YÜK ENDEKSİ	
Aralık 2024	997
Kasım 2024	1.354
Baltık Kuru Yük Endeksi aralıkta %26,3 geriledi.	

MSCI GELİŞEN ÜLKELER ENDEKSİ	
Aralık 2024	1.075
Kasım 2024	1.079
Morgan Stanley Gelişen Ülkeler Endeksi aralıkta %0,3 geriledi.	

KÜRESEL PİYASALAR

HAM PETROL (\$)	
Aralık 2024	71,2
Kasım 2024	67,7
Ham petrol fiyatı aralıkta %5,2 yükseldi.	

ALTIN/ONS (\$)	
Aralık 2024	2.641
Kasım 2024	2.669
Altının ons fiyatı aralıkta %1 geriledi.	

GÜMÜŞ/ONS (\$)	
Aralık 2024	29,2
Kasım 2024	30,9
Gümüşün ons fiyatı aralıkta %5,6 geriledi.	

Kaynak: Markit PMI, FAO, CBP, Investing

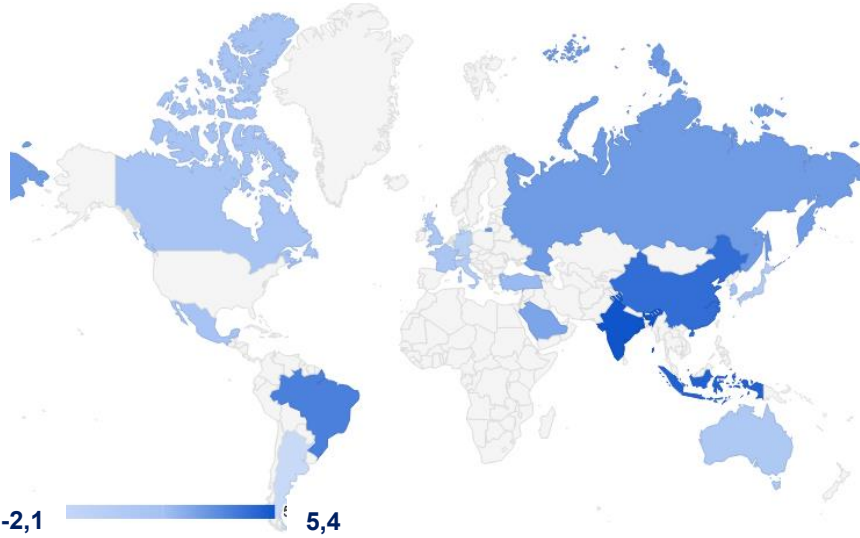

EBSO
EĞİTİM BÖLGESİ SANAYİ ODASI
EDUCATION REGION CHAMBER OF INDUSTRY

BÜYÜME ORANI (%)

G20 ÜLKELERİ	Güncel Büyüme (%)	Bir Önceki Büyüme (%)	Güncel Dönem
Hindistan	5,4	6,7	Eylül/2024
Çin	5,4	4,6	Aralık/2024
Endonezya	5,0	5,1	Eylül/2024
Brezilya	4,0	3,3	Eylül/2024
Rusya	3,1	4,1	Eylül/2024
S. Arabistan	2,8	-0,3	Eylül/2024
ABD	2,7	3,0	Eylül/2024
Türkiye	2,1	2,4	Eylül/2024
Meksika	1,6	2,1	Eylül/2024
G. Kore	1,5	2,3	Eylül/2024
Kanada	1,5	1,1	Eylül/2024
Fransa	1,2	0,9	Eylül/2024
İngiltere	0,9	0,7	Eylül/2024
Euro Bölgesi	0,9	0,5	Eylül/2024
Avustralya	0,8	1,0	Eylül/2024
Japonya	0,5	-0,9	Eylül/2024
İtalya	0,4	0,6	Eylül/2024
G. Afrika	0,3	0,3	Eylül/2024
Almanya	-0,3	-0,3	Eylül/2024
Arjantin	-2,1	-1,7	Eylül/2024

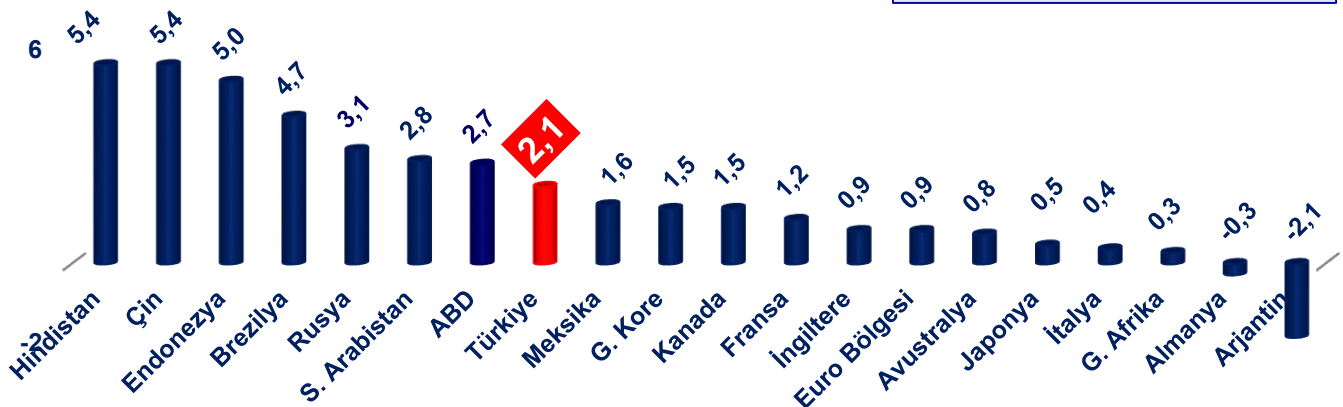

Güncel veriler itibarıyla,

En çok büyüyen 3 ülke;
Hindistan, Çin ve Endonezya

En çok daralan/az büyüyen
3 ülke; Arjantin, Almanya ve
G.Afrika oldu.

2024 yıl sonuna ve 2025 yılına yönelik beklentiler; enflasyonun büyük ölçüde kontrol altına alınmasıyla, büyümenin bir miktar ivmelenmesi ancak bunun uzun vadeye yayılması ve yavaş ilerlemesi şeklinde öngörülüyor.

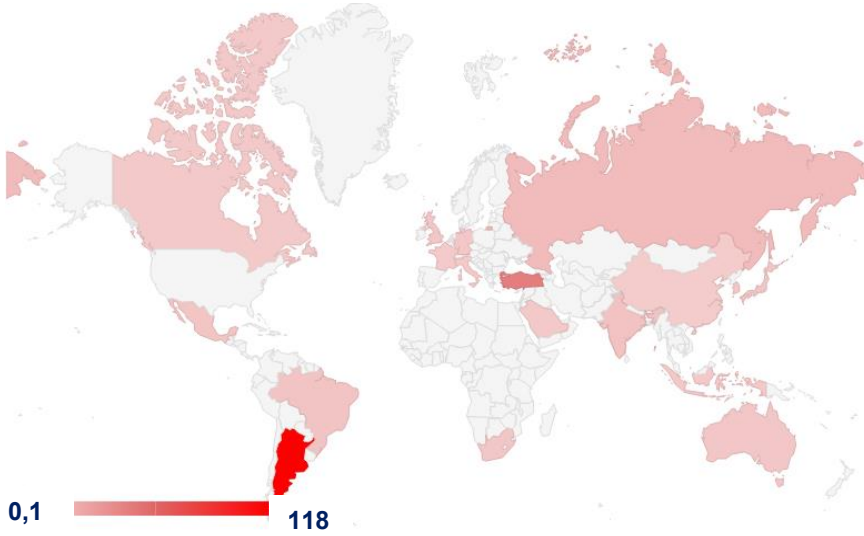

Kaynak: Trading Economics

ENFLASYON ORANI (%)

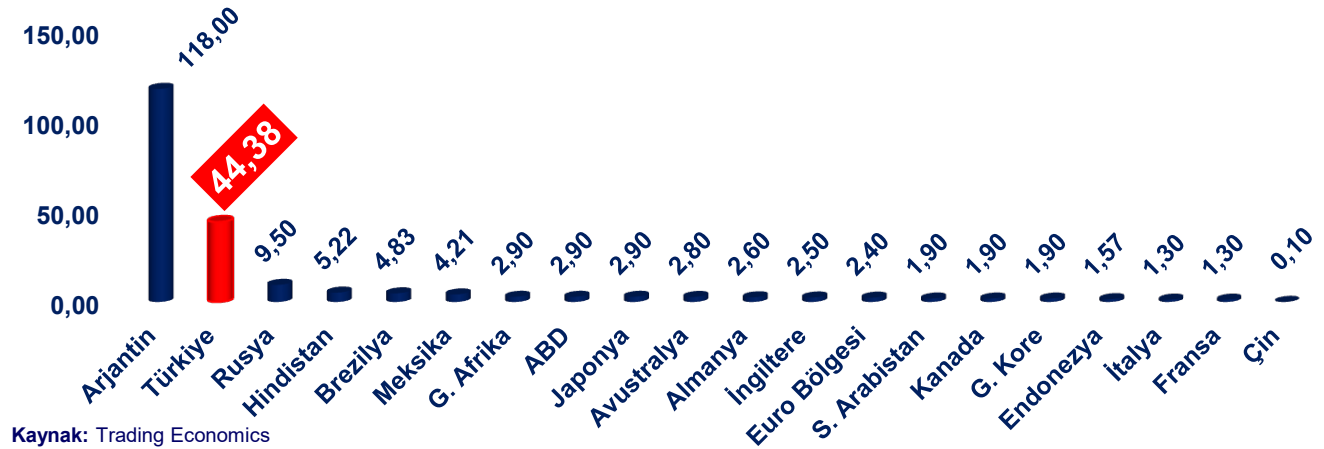
G20 ÜLKELERİ	Güncel Enflasyon (%)	Bir Önceki Ayın Enflasyonu (%)	Güncel Dönem
Arjantin	118,00	166,00	Aralık/2024
Türkiye	44,38	47,09	Aralık/2024
Rusya	9,50	8,90	Aralık/2024
Hindistan	5,22	5,48	Aralık/2024
Brezilya	4,83	4,87	Aralık/2024
Meksika	4,21	4,55	Aralık/2024
G. Afrika	2,90	2,80	Aralık/2024
ABD	2,90	2,70	Aralık/2024
Japonya	2,90	2,30	Kasım/2024
Avustralya	2,80	3,80	Eylül/2024
Almanya	2,60	2,20	Aralık/2024
İngiltere	2,50	2,60	Aralık/2024
Euro Bölgesi	2,40	2,20	Aralık/2024
S. Arabistan	1,90	2,00	Aralık/2024
Kanada	1,90	2,00	Kasım/2024
G. Kore	1,90	1,50	Aralık/2024
Endonezya	1,57	1,55	Aralık/2024
İtalya	1,30	1,30	Aralık/2024
Fransa	1,30	1,30	Aralık/2024
Çin	0,10	0,20	Aralık/2024

Güncel veriler itibarıyla,

En yüksek enflasyon oranına sahip 3 ülke;
Arjantin, Türkiye, Rusya

En düşük enflasyon oranına sahip 3 ülke;
Çin, Fransa, İtalya oldu.

Kaynak: Trading Economics

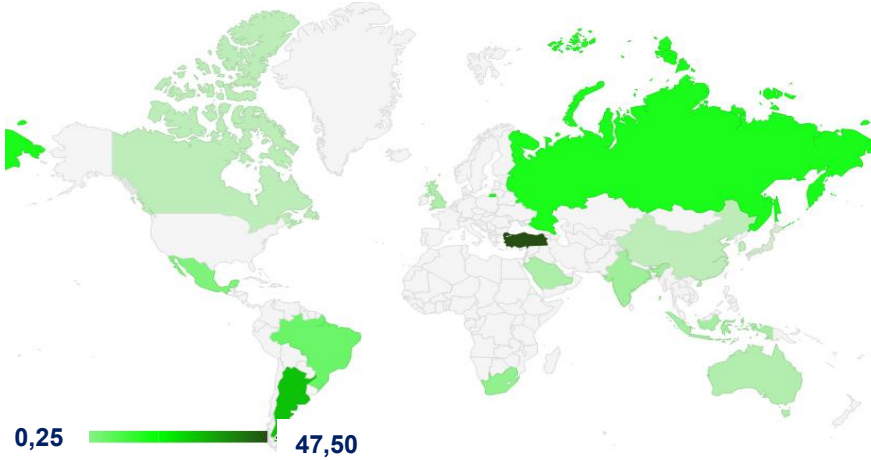

EBSO
EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI
EBSO REGIONAL CHAMBER OF INDUSTRY

POLİTİKA FAİZ ORANI (%)

G20 ÜLKELERİ	Güncel Faiz (%)	Bir Önceki Faiz (%)	Güncel Dönem	Durum
Türkiye	47,50	50,00	Aralık/2024	250 baz puan indirim
Arjantin	32,00	32,00	Ocak/2025	Sabit
Rusya	21,00	21,00	Aralık/2024	Sabit
Brezilya	12,25	11,25	Aralık/2024	100 baz puan artırım
Meksika	10,00	10,25	Aralık/2024	25 baz puan indirim
G. Afrika	7,75	8,00	Kasım/2024	25 baz puan indirim
Hindistan	6,50	6,50	Aralık/2024	Sabit
Endonezya	5,75	6,00	Ocak/2025	25 baz puan indirim
S. Arabistan	5,00	5,25	Aralık/2024	25 baz puan indirim
İngiltere	4,75	4,75	Aralık/2024	Sabit
ABD	4,50	4,75	Aralık/2024	25 baz puan indirim
Avustralya	4,35	4,35	Aralık/2024	Sabit
Kanada	3,25	3,75	Aralık/2024	50 baz puan indirim
Euro Bölgesi	3,15	3,40	Aralık/2024	25 baz puan indirim
Çin	3,10	3,10	Ocak/2025	Sabit
G. Kore	3,00	3,00	Ocak/2025	Sabit
Japonya	0,25	0,25	Aralık/2024	Sabit

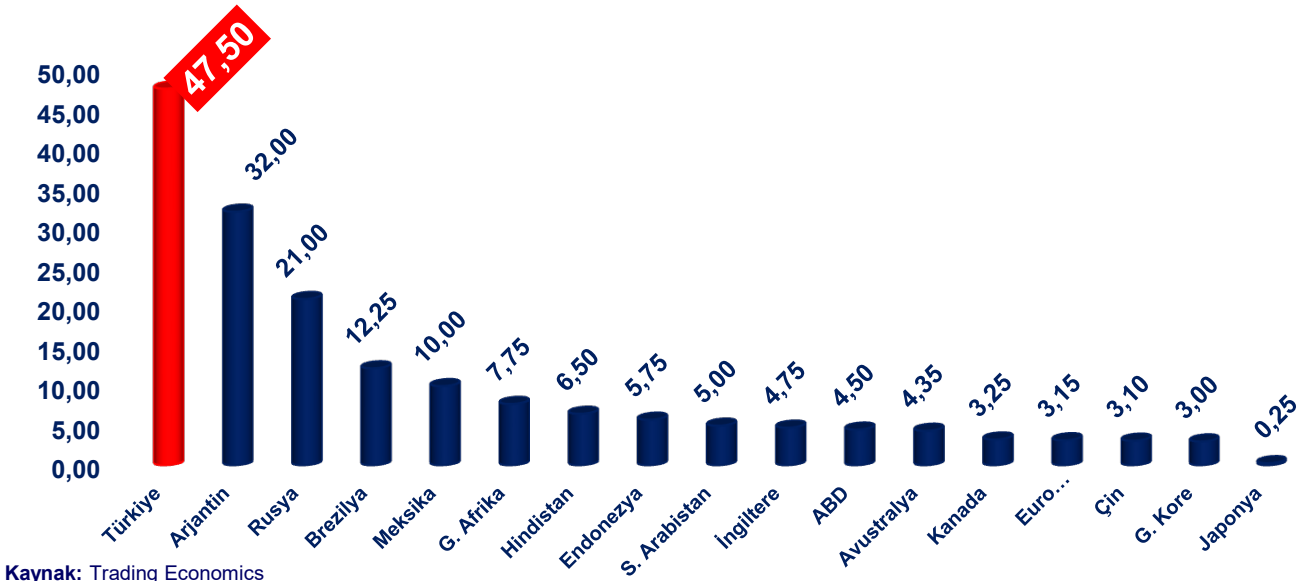

Güncel veriler itibarıyla,

8 Merkez Bankası faizi sabit bıraktı.

8 Merkez Bankası faiz indirdi.

1 Merkez Bankası faiz artırdı.

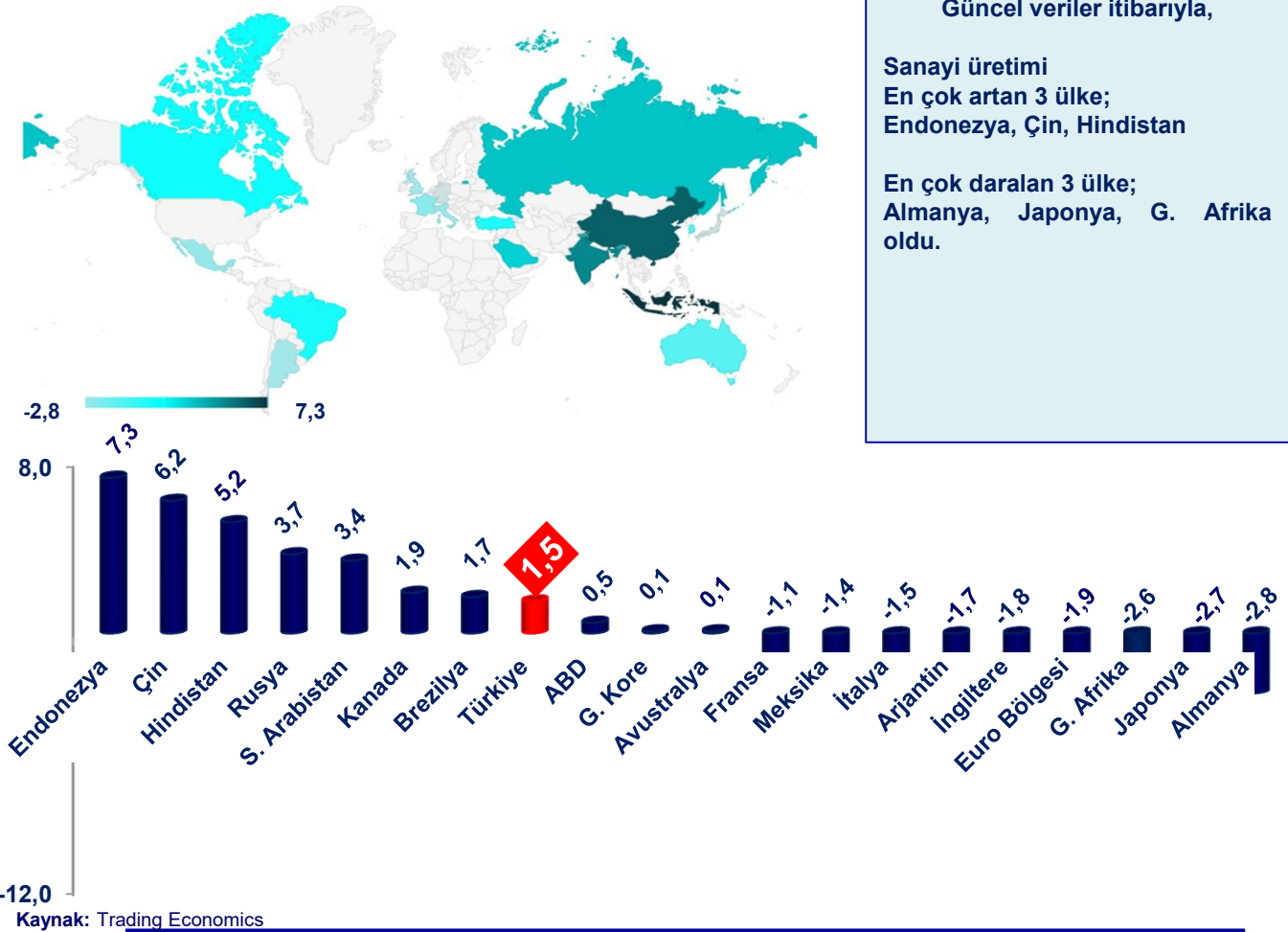
Kaynak: Trading Economics

SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ

G20 ÜLKELERİ	Güncel San. Ürt. (%)	Bir Önceki Ayın San. Ürt. (%)	Güncel Dönem
Endonezya	7,3	-0,8	Eylül/2024
Çin	6,2	5,4	Aralık/2024
Hindistan	5,2	3,7	Kasım/2024
Rusya	3,7	4,8	Kasım/2024
S. Arabistan	3,4	4,4	Kasım/2024
Kanada	1,9	1,7	Ekim/2024
Brezilya	1,7	5,9	Kasım/2024
Türkiye	1,5	-3,1	Kasım/2024
ABD	0,5	-0,6	Aralık/2024
G. Kore	0,1	6,3	Kasım/2024
Avustralya	0,1	-0,3	Eylül/2024
Fransa	-1,1	-0,9	Kasım/2024
Meksika	-1,4	-2,1	Kasım/2024
İtalya	-1,5	-3,5	Kasım/2024
Arjantin	-1,7	-2	Kasım/2024
İngiltere	-1,8	-1,1	Kasım/2024
Euro Bölgesi	-1,9	-1,1	Kasım/2024
G. Afrika	-2,6	0,9	Kasım/2024
Japonya	-2,7	1,4	Kasım/2024
Almanya	-2,8	-4,2	Kasım/2024

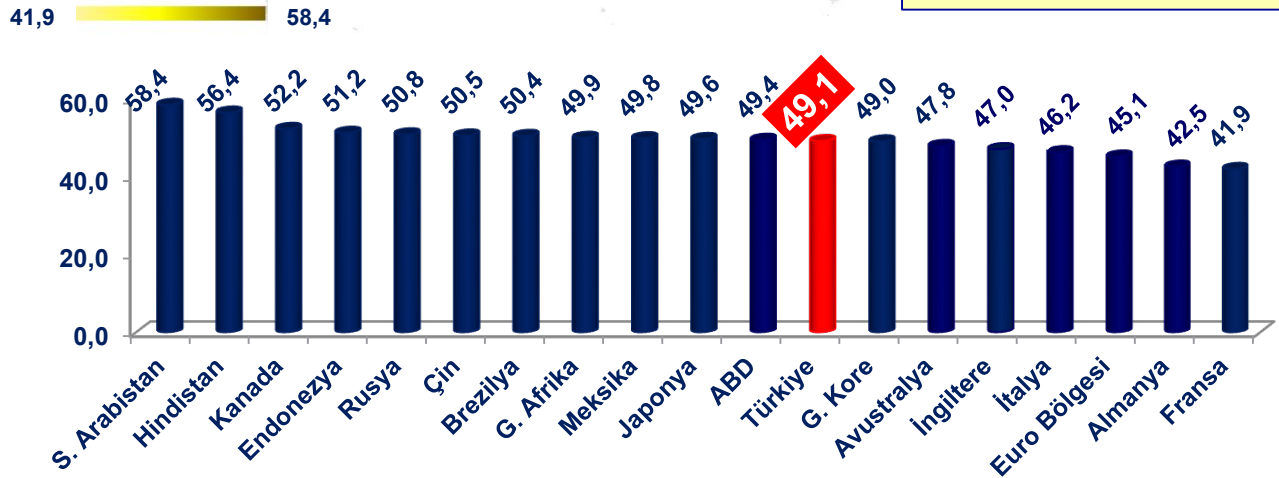
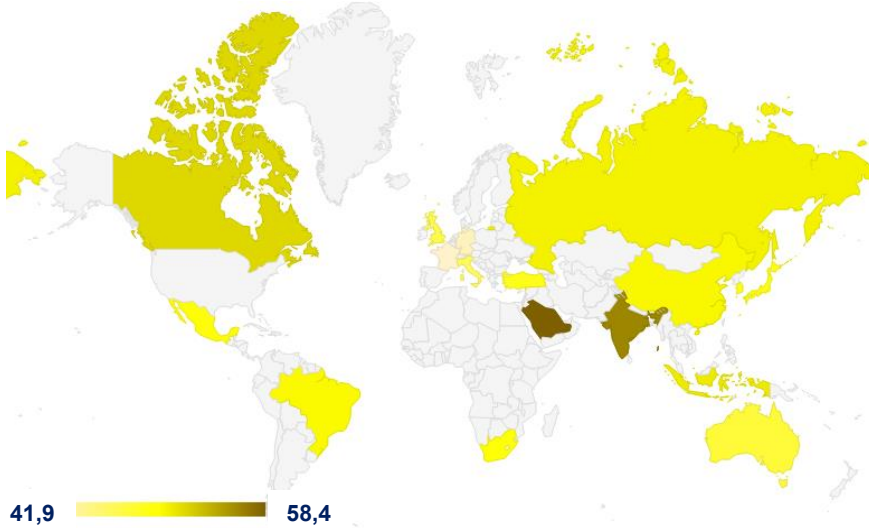

İMALAT PMI ENDEKSİ

G20 ÜLKELERİ	Güncel İmalat PMI Endeksi (Aralık 2024)	Bir Önceki PMI Endeksi (Kasım 2024)	Değişim
S. Arabistan	58,4	59,0	-0,6 puan azalış
Hindistan	56,4	56,5	-0,1 puan azalış
Kanada	52,2	52,0	0,2 puan artış
Endonezya	51,2	49,6	1,6 puan artış
Rusya	50,8	51,3	-0,5 puan azalış
Çin	50,5	51,5	-1,0 puan azalış
Brezilya	50,4	52,3	-1,9 puan azalış
G. Afrika	49,9	50,9	-1,0 puan azalış
Meksika	49,8	49,9	-0,1 puan azalış
Japonya	49,6	49,0	0,6 puan artış
ABD	49,4	50,0	-0,6 puan azalış
Türkiye	49,1	48,3	0,8 puan artış
G. Kore	49,0	50,6	-1,6 puan azalış
Avustralya	47,8	49,4	-1,6 puan azalış
İngiltere	47,0	48,0	-1,0 puan azalış
İtalya	46,2	44,5	1,7 puan artış
Euro Bölgesi	45,1	45,2	-0,1 puan azalış
Almanya	42,5	43,0	-0,5 puan azalış
Fransa	41,9	43,1	-1,2 puan azalış

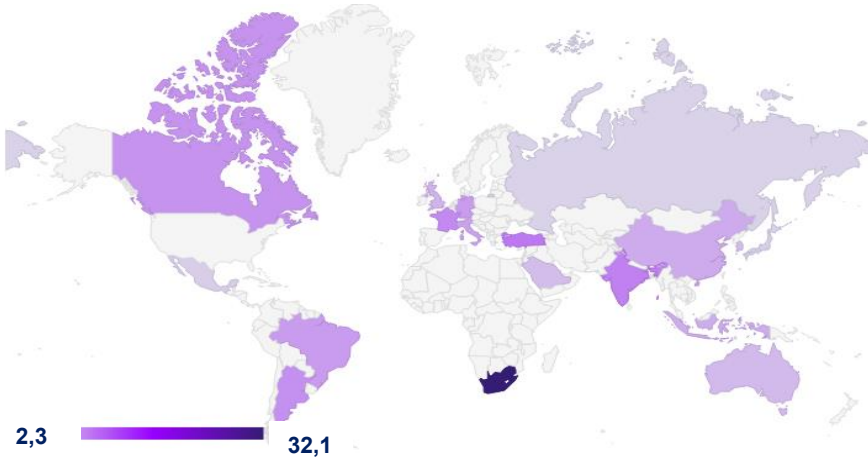
Kaynak: Markit PMI

İŞSİZLİK ORANI (%)

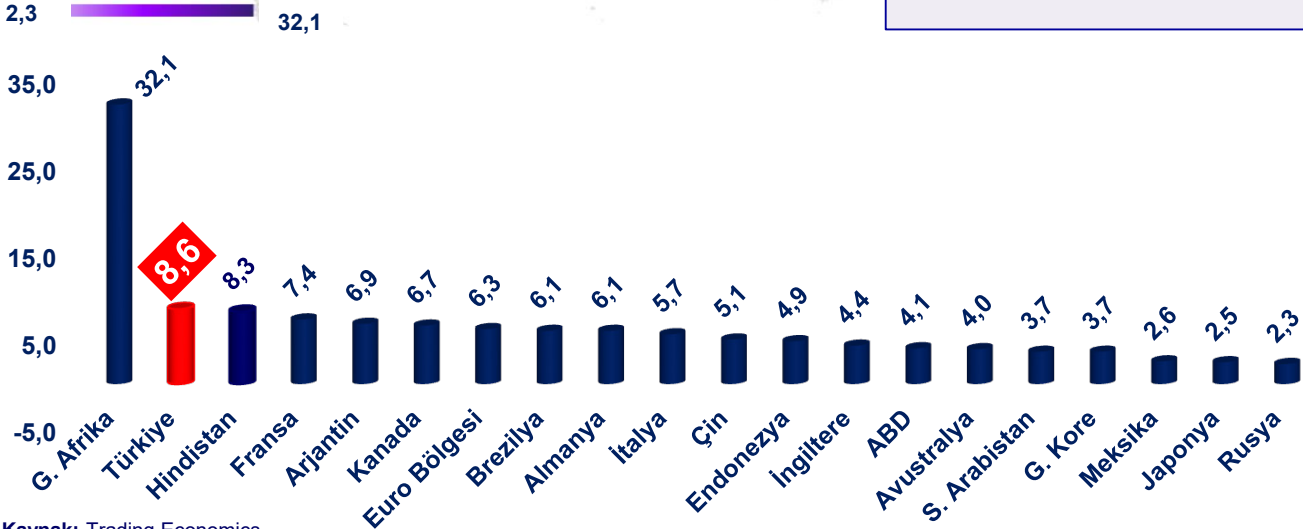
G20 ÜLKELERİ	Güncel İşsizlik (%)	Bir Önceki İşsizlik (%)	Güncel Dönem
G. Afrika	32,1	33,5	Eylül/2024
Türkiye	8,6	8,7	Kasım/2024
Hindistan	8,3	8,0	Aralık/2024
Fransa	7,4	7,3	Eylül/2024
Arjantin	6,9	7,6	Eylül/2024
Kanada	6,7	6,8	Aralık/2024
Euro Bölgesi	6,3	6,3	Kasım/2024
Brezilya	6,1	6,2	Kasım/2024
Almanya	6,1	6,1	Aralık/2024
İtalya	5,7	5,8	Kasım/2024
Çin	5,1	5,0	Aralık/2024
Endonezya	4,9	4,8	Eylül/2024
İngiltere	4,4	4,3	Kasım/2024
ABD	4,1	4,2	Aralık/2024
Avustralya	4,0	3,9	Aralık/2024
S. Arabistan	3,7	3,3	Eylül/2024
G. Kore	3,7	2,7	Aralık/2024
Meksika	2,6	2,5	Kasım/2024
Japonya	2,5	2,5	Kasım/2024
Rusya	2,3	2,3	Kasım/2024

Güncel veriler itibarıyla,

En yüksek işsizlik oranına sahip 3 ülke; G. Afrika, Türkiye, Hindistan

En düşük işsizlik oranına sahip 3 ülke; Rusya, Japonya, Meksika oldu.

Kaynak: Trading Economics

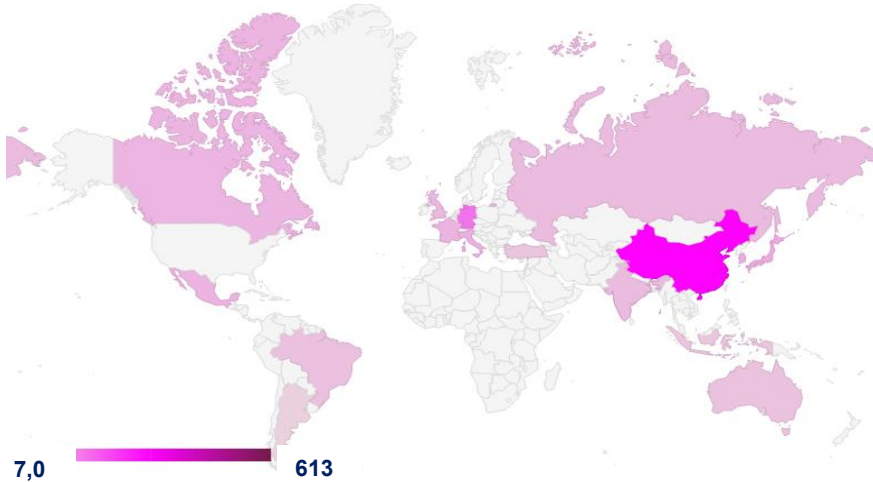

DIŞ TİCARET

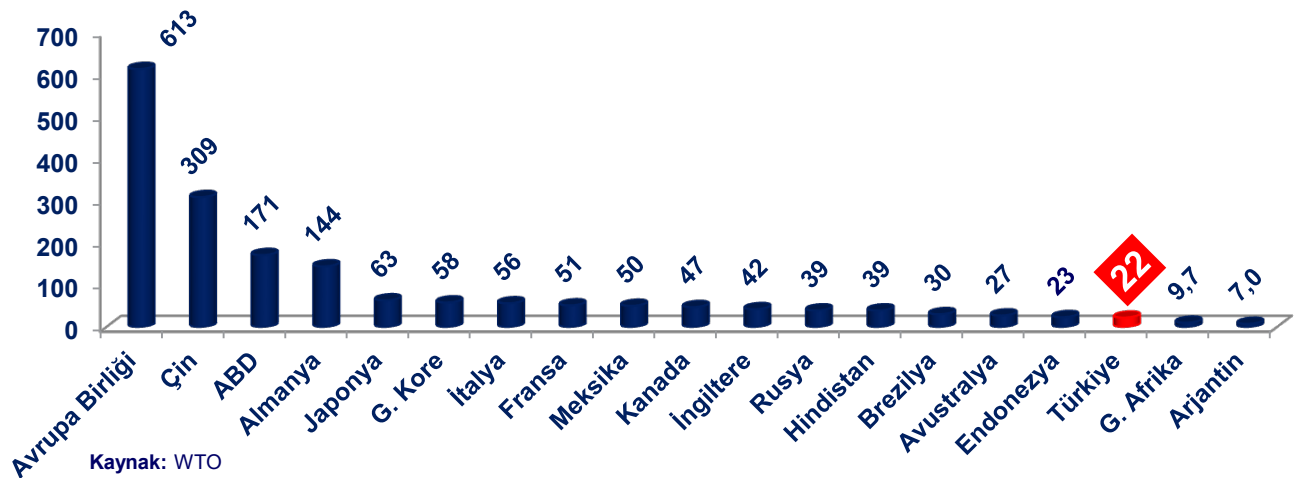

G20 ÜLKELERİ	Güncel Dönem İhracatı (Milyar \$)	Bir Önceki İhracat (Milyar \$)	Güncel Dönem
Avrupa Birliği	613	539	Eylül/2024
Çin	309	304	Ekim/2024
ABD	171	180	Eylül/2024
Almanya	144	134	Eylül/2024
Japonya	63	58	Eylül/2024
G. Kore	58	59	Ekim/2024
İtalya	56	43	Eylül/2024
Fransa	51	44	Eylül/2024
Meksika	50	52	Eylül/2024
Kanada	47	46	Eylül/2024
İngiltere	42	40	Eylül/2024
Rusya	39	35	Eylül/2024
Hindistan	39	35	Ekim/2024
Brezilya	30	29	Ekim/2024
Avustralya	27	28	Eylül/2024
Endonezya	23	22	Eylül/2024
Türkiye	22	23	Kasım/2024
G. Afrika	9,7	9,1	Eylül/2024
Arjantin	7,0	6,9	Ekim/2024
DÜNYA	6.116	6.080	Eylül/2024

Güncel veriler itibarıyla,

En yüksek ihracat gerçekleştirenler; Çin, ABD ve Almanya olmaya devam etti.

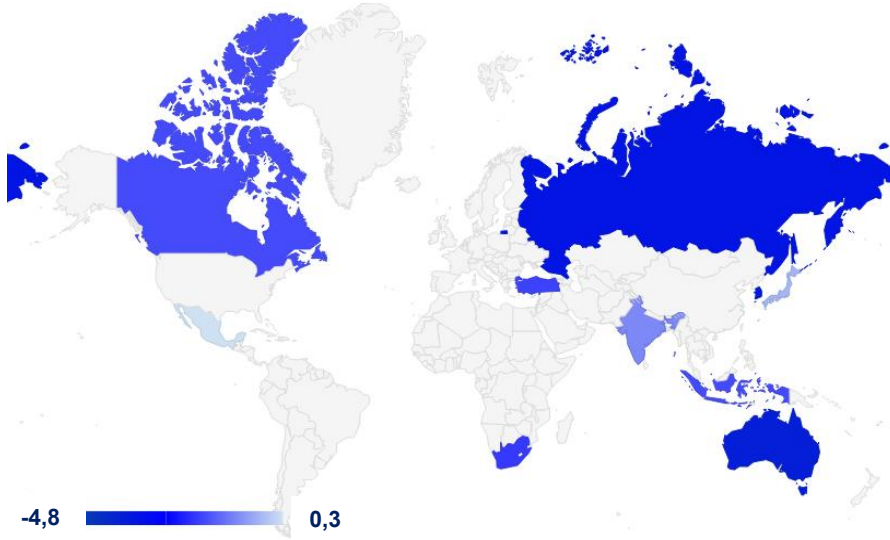

DÖVİZ KURLARI

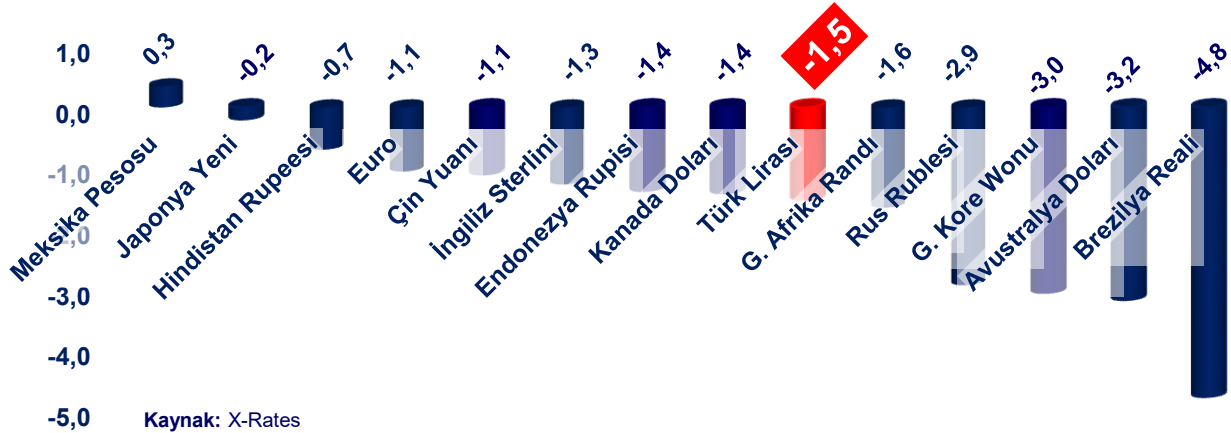
G20 ÜLKELERİ	Para Birimi Değeri/Dolar (Kasım 2024)	Para Birimi Değeri/Dolar (Aralık 2024)	Değişim (%)
Meksika Pesosu	20,31	20,24	0,3
Japonya Yeni	153,50	153,80	-0,2
Hindistan Rupeesi	84,38	84,97	-0,7
Euro	0,94	0,95	-1,1
Çin Yuanı	7,20	7,28	-1,1
İngiliz Sterlini	0,78	0,79	-1,3
Endonezya Rupisi	15.827,79	16.047,80	-1,4
Kanada Doları	1,40	1,42	-1,4
Türk Lirası	34,46	34,99	-1,5
G. Afrika Randı	17,91	18,21	-1,6
Rus Rublesi	100,69	103,72	-2,9
G. Kore Wonu	1.393,89	1.437,69	-3,0
Avustralya Doları	1,53	1,58	-3,2
Brezilya Reali	5,80	6,09	-4,8

Güncel veriler itibarıyla,

Aralık ayında Dolar karşısında Meksika Pesosu hariç tüm para birimleri değer kaybetmeye devam etti.

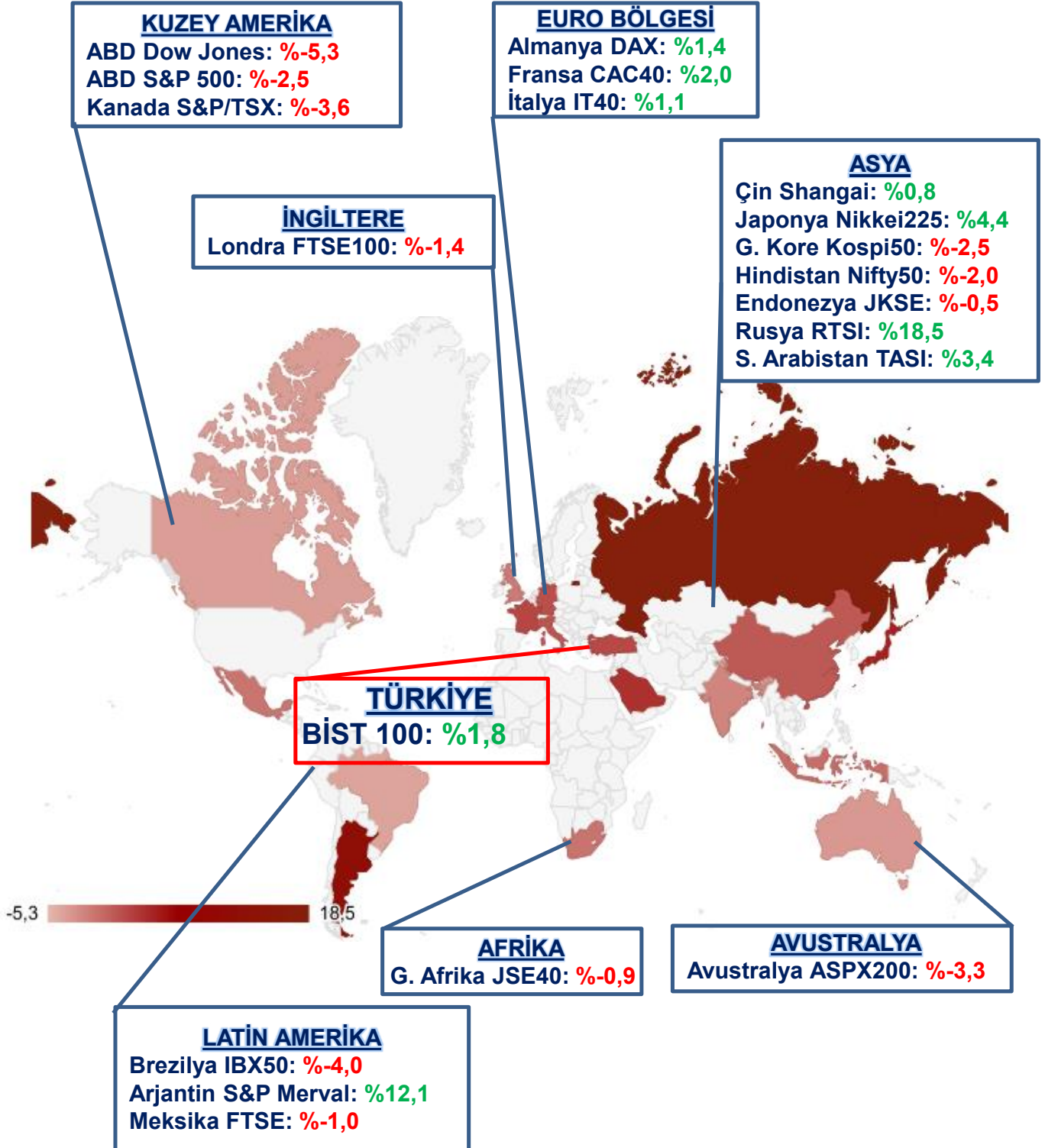
En çok değer kaybeden 3 para birimi;
Brezilya Reali, Avustralya Doları, G.Kore Wonu oldu.

DÜNYA BORSALARI

ARALIK 2024 PERFORMANSI

Kaynak: Investing

TÜRKİYE'DEKİ GÜNCEL EKONOMİK GELİŞMELER

ENFLASYON (Aralık 2024)

Enflasyon oranı; 2024 yılı Aralık ayında; yıllık TÜFE %44,38, Yİ-ÜFE %28,52 oranında gerçekleşti. Bir önceki aya göre ise; TÜFE'de %1,03, Yİ-ÜFE'de ise %0,40 oranında artış kaydedildi.

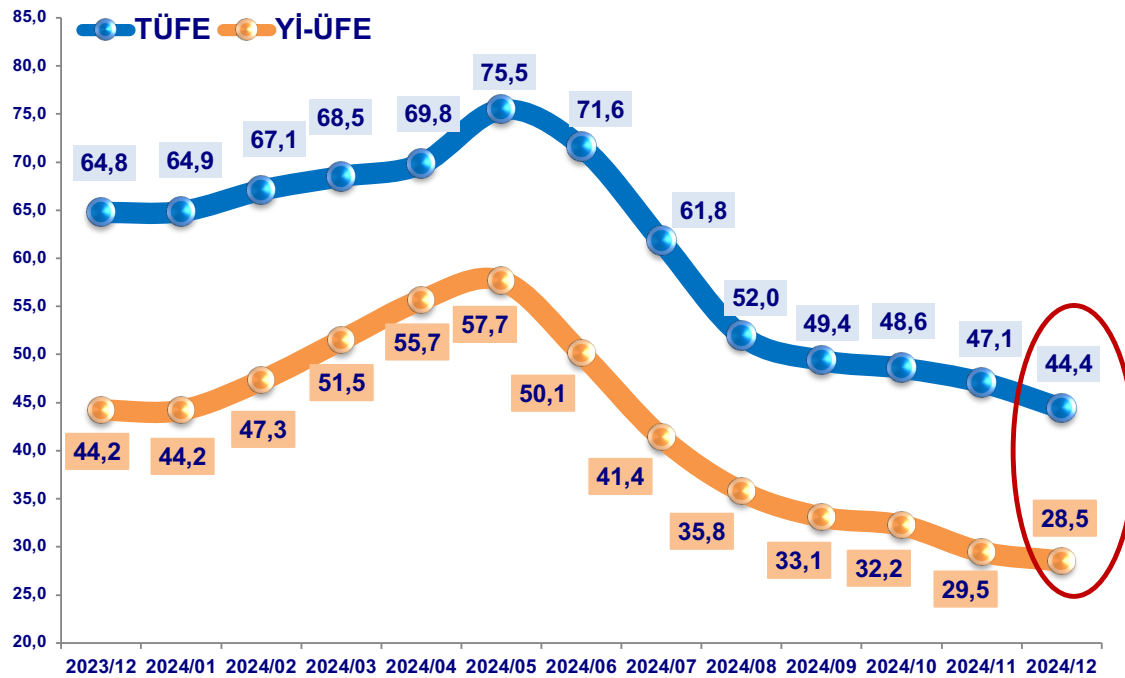
Aralık	TÜFE		Yİ-ÜFE		YD-ÜFE	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Yıllık (%)	64,77	44,38	44,22	28,52	58,40	23,5
Aylık (%)	2,93	1,03	1,14	0,40	2,28	0,9

Kaynak: TÜİK

2024 yılı Aralık ayında TÜFE'de ana harcama gruplarına göre yıllık en düşük artış %25,88 ile ulaştırma grubunda gerçekleşti. Bununla birlikte; %32,32 ile giyim ve ayakkabı, %34,08 ile haberleşme ve %37,57 ile eğlence ve kültür en düşük artışın olduğu diğer gruplar olurken, %91,64 ile eğitim, %69,03 ile konut, %57,13 ile lokanta ve oteller ve %47,63 ile sağlık artışın en yüksek olduğu gruplar oldu.

İşlenmemiş gıda ürünleri, enerji, alkollü içkiler ve tütün ile altın hariç TÜFE'deki değişim, 2024 yılı Aralık ayında bir önceki aya göre %1,17, bir önceki yılın Aralık ayına göre %43,94, bir önceki yılın aynı ayına göre %43,94 ve on iki aylık ortalamalara göre %58,37 olarak gerçekleşti.

Yİ-ÜFE'de sanayinin dört sektörünün yıllık bazdaki değişimleri; madencilik ve taş ocakçılığında %36,17, su temininde %34,48, imalatta %30,02, elektrik, gaz üretimi ve dağıtımında %11,21 artış kaydedildi.

SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ (KASIM 2024)

Sanayi üretim endeksi; 2024 yılı Kasım ayında yıllık bazda %1,5, aylık bazda ise %2,9 arttı.

Kasım 2024	Arındırılmamış Yıllık (%)	Takvim Etkisinden Arındırılmış Yıllık (%)	Mevsim ve Takvim Etkisinden Arındırılmış Aylık (%)
Toplam Sanayi	0,8	1,5	2,9
Madencilik ve Taşocakçılığı	-8,1	-6,6	2,8
İmalat Sanayi	0,5	1,2	3,0
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklim Ürt. ve Dağıtımı	11,1	11,1	2,0

Kaynak: TÜİK

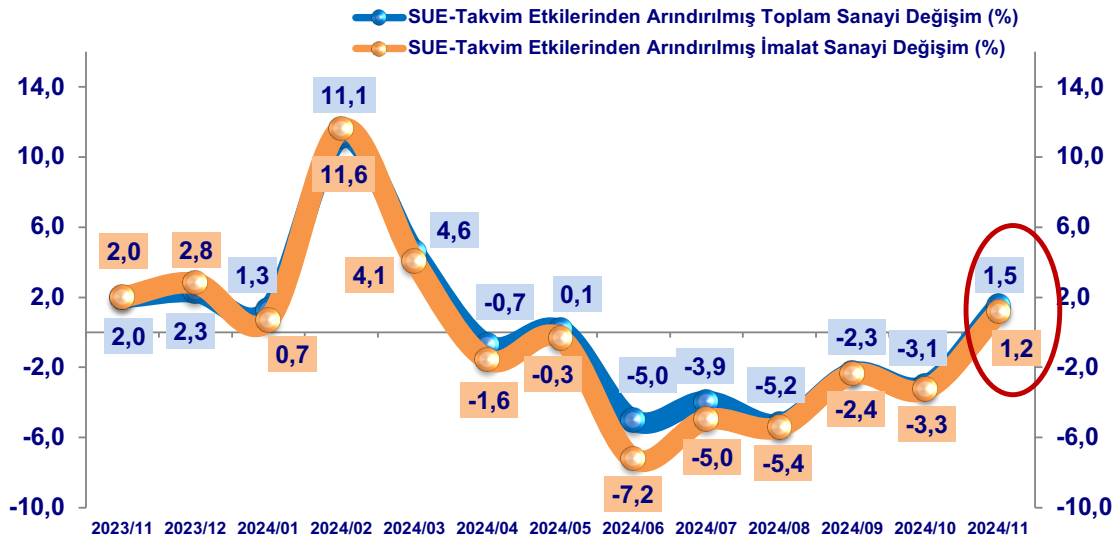
Sanayinin alt sektörleri incelendiğinde; bir önceki yılın aynı ayına göre takvim etkisinden arındırılmış endekste; madencilik ve taş ocakçılığı sektörü %-6,6 azalırken elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektörü %11,1 ve imalat sanayi sektörü %1,2 arttı.

İmalat sanayinin alt sektörlerine baktığımızda;

Kasım ayında yıllık en fazla artış, %23,7 ile diğer ulaşım araçları imalatında gerçekleşti. Bu artışı %14,8 ile fabrikasyon metal ürünleri (makine ve teçhizat hariç) imalatı, %11,1 ile giyim eşyaları imalatı ve %5,9 ile ana metal sanayi imalatı izledi. Aynı dönemde imalat sanayi alt sektörlerinden en fazla azalış %-22,4 ile bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatında gerçekleşti. Bu azalışı %-13,6 ile motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı, %-8,8 ile başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı ve %-4,9 ile kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı izledi.

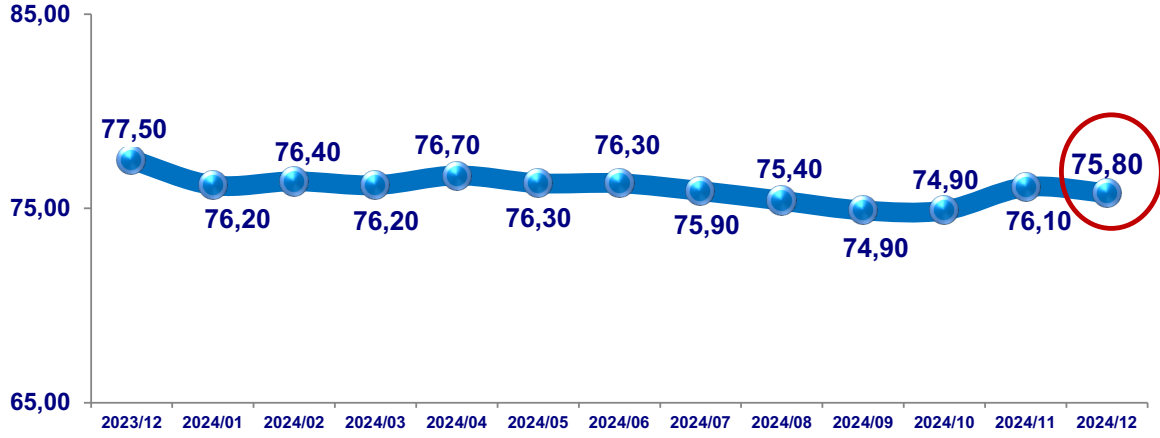
Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış endekse göre, ana sanayi gruplarından 2024 yılı Kasım ayında bir önceki aya göre;

Sermaye malında %8,4, enerjide %5,6, dayanıksız tüketim malında %1,3 ve ara malında %1,0 artış, dayanıklı tüketim malında %-1,9 azalış kaydedildi.

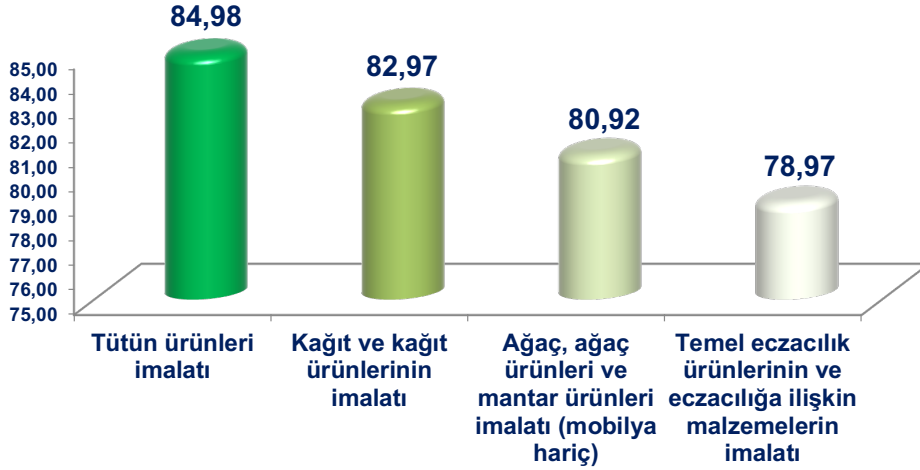
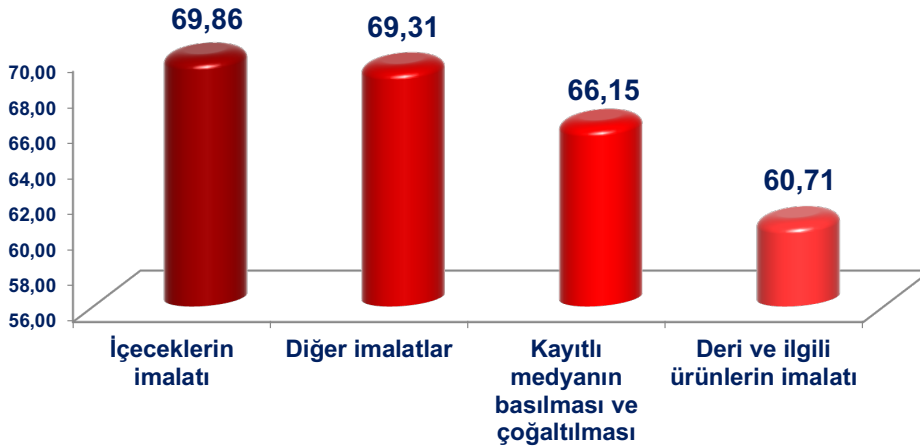

KAPASİTE KULLANIM ORANI (%; ARALIK 2024)

Kapasite Kullanımı; 2024 yılı Aralık ayında 0,3 puan azalarak %75,80 seviyesine geriledi.

Kaynak: TCMB

En yüksek kapasite kullanım oranına sahip sektörler;**En düşük kapasite kullanım oranına sahip sektörler;**

HANEHALKI İŞGÜCÜ VERİLERİ (KASIM 2024)

İşsizlik Oranı; 2024 yılı Kasım ayında 0,1 puan azalarak %8,6 oranında gerçekleşti. İşsizlik oranı erkeklerde %7,0 kadınlarda %11,7 kaydedildi. Bir önceki aya göre; istihdam edilen sayı 168 bin kişi, işsiz sayısı 84 bin kişi azaldı. Toplam işsiz sayısı 3 milyon 72 bin kişi oldu.

Mevsim Etkisinden Arındırılmış Temel İşgücü Göstergeleri

Kasım	Toplam	
	2023	2024
15 yaş ve daha yukarı yaştakiler		
Nüfus (Milyon kişi)	65,6	66,1
İşgücü (Milyon kişi)	34,9	35,8
İstihdam (Milyon kişi)	31,8	32,7
İşsiz (Milyon kişi)	3,1	3,1
İşgücüne dahil olmayanlar (Milyon kişi)	30,7	30,3
İşgücüne katılma oranı (%)	53,2	54,2
İstihdam oranı (%)	48,4	49,6
İşsizlik oranı (%)	9,0	8,6
Genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı (%)	16,8	15,8

2024 yılı Kasım ayında genç nüfusta işsizlik oranı %15,8 oranında gerçekleşirken, zamana bağlı eksik istihdam, potansiyel işgücü ve işsizlerden oluşan atıl işgücü oranı bir önceki aya göre 0,6 puan artarak %28,2 oldu.

Aynı ayda işgücü, 2024 yılı Kasım ayında bir önceki aya göre 252 bin kişi azalarak 35 milyon 820 bin kişi, işgücüne katılma oranı ise 0,4 puan azalarak %54,2 olarak gerçekleşti. İşgücüne katılma oranı erkeklerde %72,1 iken kadınlarda %36,7 oldu.

İstihdam edilenlerden referans döneminde işbaşında olanların, mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış haftalık ortalama fiili çalışma süresi 2024 yılı Kasım ayında bir önceki aya göre 0,3 saat artarak 42,9 saat olarak gerçekleşti.

TAMAMLAYICI İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ (%)

	Kasım	
	2023	2024
Zamana bağlı eksik istihdam ve işsizlerin bütünleşik oranı ⁽¹⁾	14,8	18,5
İşsiz ve potansiyel işgücünün bütünleşik oranı ⁽²⁾	17,3	19,4
Atıl işgücü oranı ⁽³⁾	22,6	28,2

(1) Zamana bağlı eksik istihdam ve işsizlerin toplamının işgücüne oranıdır.

(2) İşsiz ve potansiyel işgücünün toplamının işgücü ve potansiyel işgücünün toplamına oranıdır.

(3) Zamana bağlı eksik istihdam, işsizler ve potansiyel işgücünün toplamının işgücü ve potansiyel işgücünün toplamına oranıdır.

GÜVEN ENDEKSLERİ

Aylar	Reel Kesim Güven Endeksi	Tüketici Güven Endeksi	Ekonomik Güven Endeksi
2023			
Aralık	99,1	77,4	96,4
2023 Yıllık	104,4	79,4	98,5
2024			
Ekim	100,9	80,6	98,0
Kasım	100,4	79,8	97,1
Aralık	99,1	81,3	98,8

Kaynak: TCMB, TÜİK

*100'ün altı olumsuz algıyı göstermektedir. Ekonomik güven endeksi mevsim etkilerinden arındırılmış alt endeksler kullanılarak hesaplanmaktadır.

Reel Kesim Güven Endeksi; 2024 yılı Aralık ayında bir önceki aya göre, 1,3 puanlık olarak 99,1 ile aşağı yönlü eğilimini sürdürdü.

Tüketici Güven Endeksi; 2024 yılı Aralık ayında 1,5 puan artarak 81,3 ile tekrar yükselişe geçti.

Tüketici güven endeksi ve mevsim etkilerinden arındırılmış reel kesim (imalat sanayi), hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörleri güven endekslerinin alt endekslerinin ağırlıklandırılarak birleştirilmesi ile oluşturulan **Ekonomik Güven Endeksi**, 2024 yılı Aralık ayında, bir önceki aya göre, 1,7 puan artarak 98,8 seviyesinde gerçekleşerek iyimserlik ve kötümserlik sınırı olan 100 barajını altında kalmaya devam etti.

BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ

Bütçe; 2023 yılı Aralık ayında 848 milyar 14 milyon TL açık verirken, 2024 yılı Aralık ayında 829 milyar 211 milyon TL açık verdi. Bütçe gelirleri, Aralık ayında %60,4 oranında artarak 877 milyar 577 milyon TL, bütçe giderleri ise %22,3 oranında artarak 1 trilyon 706 milyar 788 milyon TL olarak kaydedildi.

2024 yılı Aralık ayında vergi gelirleri; yıllık bazda %60,4 oranında artarak 707 milyar 754 milyon TL olarak gerçekleşti. Faiz hariç giderler %20,6 oranında artarak 1 trilyon 631 milyar 535 milyon TL seviyesine ulaştı.

Ayrıca, 2023 yılı Aralık ayında 805 milyar 681 milyon TL faiz dışı açık verirken 2024 yılı Aralık ayında 753 milyar 958 milyon TL faiz dışı açık verildi.

Milyon TL	Aralık 2024	Ocak-Aralık 2024	2024/2023 Değişim Oranı (%) (Ocak-Aralık)
Bütçe Gelirleri	877.577	8.670.863	66,5
Bütçe Giderleri	1.706.788	10.777.009	63,6
Bütçe Dengesi	-829.211	-2.106.145	52,6

Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı

ÖDEMELER DENGESİ (KASIM 2024)

Cari işlemler hesabı; 2024 yılı Kasım ayında piyasa beklentileri altında yıllık bazda 2,9 milyar dolar gerçekleşerek son beş ayın ardından açık verdi. Seyahat gelirlerindeki azalış ve dış ticaret açığındaki artış cari açık üzerinde etkili oldu. 12 aylık kümülatifte ise, cari açık 7,4 milyar dolar ile yatay seyrini korudu.

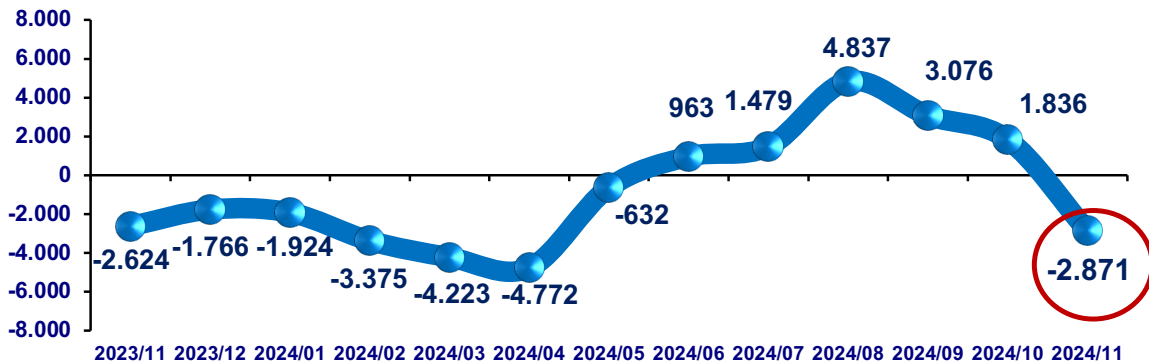
Milyon Dolar	Kasım		Ocak-Kasım		12 Aylık Kümülatif
	2023	2024	2023	2024	2024
CARİ İŞLEMLER HESABI	-2.624	-2.871	-38.673	-5.606	-7.372
SERMAYE HESABI	-14	1	-196	-117	-125
FİNANS HESABI	-2.147	-4.397	-49.012	-21.508	-25.903
Doğrudan Yatırımlar (net)	-1.044	-582	-4.664	-3.838	-4.211
Portföy Yatırımlar (net)	-4.779	-1.229	-5.855	-12.412	-14.090
Diğer Yatırımlar (net)	-3.030	-3.913	-34.488	-7.308	-11.630
Rezerv Varlıklar (net)	6.706	1.327	-4.005	2.050	4.028
Net Hata ve Noksan	491	-1.527	-10.143	-15.785	-18.406

Kaynak: TCMB

Net doğrudan yatırımlarda 2024 yılı Kasım ayında 582 milyon dolar sermaye girişi, 2024 yılı Ocak-Kasım döneminde 3,8 milyar dolar sermaye girişi kaydedildi. Aynı ayda portföy yatırımlarında 1,2 milyar dolar ile güçlü bir sermaye girişi gerçekleşirken, yılın ilk 11 aylık döneminde ise 12,4 milyar dolara ulaştı. Diğer yatırımlarda 2024 yılı Kasım ayında 3,9 milyar dolar ile sermaye girişini sürdürürken, 2024 yılı Ocak-Kasım döneminde ise, 7,3 milyar dolarlık artış kaydedildi.

Rezerv varlıklar; 2024 yılının Kasım ayında 1,3 milyar dolar, 2024 yılı Ocak-Kasım döneminde 2,1 milyar dolar gerçekleşti. Kasım ayında net hata ve noksan kaleminde 1,5 milyar dolar, yılın ilk 11 aylık döneminde 15,8 milyar dolar sermaye çıkışı kaydedildi.

Cari dengede, mevsimsel etkiyle birlikte azalan turizm gelirleri ve dış ticaret açığındaki genişlemenin yansımalarıyla açık verildi. Sıkı para politikaları uygulamaları ile iç talepteki daralma cari açık üzerinde pozitif etki yarattı. Önümüzdeki günlerde iç talepteki görünüm, altın ithalatı, enerji fiyatları ve TL'deki reel değerlenme cari açık üzerinde belirleyici olacaktır. Dolayısıyla, cari açıktaki pozitif seyrin yavaşlayacağı beklentisi devam etmektedir.

TÜRKİYE'NİN TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELERİ

GÖSTERGE ADI	2020	2021	2022	2023	SON VERİLER		
					2024/I	2024/II	2024/III
BÜYÜME							
GSYH (Cari Fiyatlarla) (Milyar \$)	717,1	807,9	905,8	1.130,0	286,8	307,4	358,0
Kişi başı Milli Gelir (\$)	8.600	9.601	10.659	13.243	-	-	-
Büyüme Oranı (Zincirlenmiş Hacim End. göre) (%)	1,8	11,4	5,5	5,1	5,3	2,4	2,1
İmalat Sanayi (Zincirlenmiş Hacim End.) (%)	3,0	18,6	4,3	2,5	3,6	-2,7	-2,8
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM	2020	2021	2022	2023	Eyl.24	Eki.24	Kas.24
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Milyon Kişi)	26,7	28,8	30,7	31,6	32,8	32,9	32,7
İstihdam Oranı (%)	42,7	45,2	47,5	48,4	49,6	49,8	49,6
İşsiz Sayısı (Milyon Kişi)	4,0	3,9	3,6	3,3	3,1	3,2	3,1
İşsizlik Oranı (%)	13,1	12,0	10,5	9,4	8,6	8,8	8,7
Genç Nüfusta İşsizlik Oranı (%)	24,7	22,8	19,6	17,4	16,8	16,3	15,8
İSTİHDAMDA SANAYİ SEKTÖRÜ	2020	2021	2022	2023	2024/I	2024/II	2024/III
İstihdamda Sanayi Sektörünün Payı (%)	20,5	21,3	21,7	21,2	20,7	20,5	20,5
ENFLASYON (%)	2021	2022	2023	2024	Eki.24	Kas.24	Ara.24
Yİ-ÜFE (yıllık)	79,9	97,7	44,2	28,5	32,4	29,5	28,5
YD-ÜFE (yıllık)	87,6	49,9	58,4	....	30,7	25,2	23,5
TÜFE (yıllık)	36,1	64,3	64,8	44,4	48,6	47,1	44,4
DIŞ TİCARET (Milyar \$)	2020	2021	2022	2023	Eyl.24	Eki.24	Kas.24
İhracat	170	225	254	256	22,0	23,5	22,3
İthalat	220	271	364	362	27,1	29,4	29,7
Dış Ticaret Dengesi	-50	-46	-110	-106	-5,1	-5,9	-7,5
Cari İşlemler Dengesi	-31,1	-6,4	-46,6	-40,5	3,1	1,8	-2,9
TEŞVİKLİ YATIRIMLAR	2020	2021	2022	2023	Ağu.24	Eyl.24	Eki.24
Teşvikli Yatırımlar (Milyar TL) (Nominal Değer)	834	877	1.374	1.254	54,6	81,2	72,7
Teşvikli Yatırımlar (Belge Adedi)	10.145	12.484	13.538	15.761	931	899	1.030
ULUSLARARASI DOĞRUDAN YATIRIMLAR	2020	2021	2022	2023	Eyl.24	Eki.24	Kas.24
Yatırım Tutarı (Milyon \$)	5.791	7.098	6.985	5.863	441	417	721
KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER	2020	2021	2022	2023	Eyl.24	Eki.24	Kas.24
Kurulan Şirket Sayıları	101.318	109.695	140.229	128.528	10.243	10.808	10.092
Kapanan Şirket Sayıları	15.366	16.222	23.170	25.883	2.156	2.440	2.631
DÖVİZ POZİSYON AÇIĞI (Milyar \$)	2020	2021	2022	2023	Ağu.24	Eyl.24	Eki.24
Reel Kesimin Döviz Pozisyon Açığı	-119,9	-118,1	-86,2	-81,3	-125,6	-131,4	-132,3
BORÇLANMA (Milyar \$)	2020	2021	2022	2023	2024-I	2024-II	2024-III
Dış Borç Stoku	427,2	433,9	455,3	499,0	501,7	512,8	525,8
Kamu	111,6	118,4	148,6	176,1	207,7	211,7	220,8
Özel	315,6	315,5	306,7	322,9	247,8	256,3	266,6
İÇ BORÇ STOKU (Milyar TL)	2020	2021	2022	2023	Eyl.24	Eki.24	Kas.24
İç Borç Stoku	1.060	1.321	1.905	3.209	4.374	4.594	4.788
KREDİLER (Milyar \$)	2020	2021	2022	2023	2024/III	Eki.24	Kas.24
Özel Sektörün Yurtdışından Sağladığı Kredi Borcu	168,8	163,1	155,8	161,7	175,6	176,5	175,7
SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ (Takv. Etk. Arındırılmış)	2020	2021	2022	2023	Eyl.24	Eki.24	Kas.24
Toplam Sanayi (%)	1,5	19,7	4,7	1,6	-2,3	-3,1	1,5
İmalat Sanayi (%)	1,8	20,9	5,7	2,2	-2,4	-3,3	1,2
KAPASİTE KULLANIMI (%)	2021	2022	2023	2024	Eki.24	Kas.24	Ara.24
Kapasite Kullanım Oranı	76,6	77,2	76,3	75,9	74,9	76,1	75,8
GÜVEN ENDEKSLERİ	2021	2022	2023	2024	Eki.24	Kas.24	Ara.24
Reel Kesim Güven Endeksi	110,6	104,6	104,4	101,6	100,9	100,4	99,1
Tüketici Güven Endeksi	79,0	71,4	79,4	79,2	80,6	79,8	81,3
Ekonomik Güven Endeksi	98,5	96,1	98,4	97,3	98,0	97,1	98,8
SANAYİ CİRO ENDEKSİ	2020	2021	2022	2023	Eyl.24	Eki.24	Kas.24
Sanayi Ciro Endeksi	60,0	100,0	211,8	322,3	485,1	486,8	488,4
ELEKTRİK ENERJİSİ	2020	2021	2022	2023	Ağu.24	Eyl.24	Eki.24
Elektrik Enerjisi Üretimi (Mwh)	294,1	319,1	312,7	310,0	31,7	26,6	25,8
Elektrik Enerjisi Tüketimi (Milyon (Mwh))	233,4	253,5	253,6	255,1	27,6	24,6	22,1
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ (Milyar TL)	2021	2022	2023	2024	Eki.24	Kas.24	Ara.24
Bütçe Dengesi	-201,5	-142,7	-1.375,0	-2.106,1	-186,3	-16,6	-829,2
PROTESTOLU SENET	2020	2021	2022	2023	Eyl.24	Eki.24	Kas.24
Protesto Edilen Senet Sayısı (Bin Adet)	571	420	292	219	21	24	23
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyar TL)	1.725	1.732	1.652	1.031	532	554	538
KARŞILIKSIZ ÇEK	2021	2022	2023	2024	Eki.24	Kas.24	Ara.24
Karşılıksız İşlemi Yapılan Çek Adedi	152.582	123.617	146.926	273.066	25.797	17.465	32.537
Karşılıksız İşlemi Yapıldıktan Sonra Ödenen Çek Adedi	46.479	31.730	38.986	50.491	3.954	2.112	2.242
BORSA VE DÖVİZ	2021	2022	2023	2024	Eki.24	Kas.24	Ara.24
BIST 100 Endeksi	1.498	3.081	6.391	9.701	8.864	9.652	9.831
Dolar/TL	8,89	16,56	23,74	32,79	34,17	34,36	34,89
İmalat PMI Endeksi	52,1	48,2	49,8	48,1	45,8	48,3	49,1

İZMİR'İN TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELERİ

GÖSTERGE ADI	2021	2022	2023	SON AYLIK VERİLER		
NÜFUS-GÖÇ				YILLIK OLARAK AÇIKLANMAKTADIR.		
Nüfus (Bin)	4.425	4.462	4.479			
Nüfusun TR Nüfusu İçindeki Payı (%)	5,2	5,2	5,2			
Nüfus Artış Hızı (‰)	7,1	8,2	3,9			
TR Nüfus Artış Hızı (‰)	12,7	7,1	1,1			
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM						
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Bin Kişi)	1.588	1.731	1.759			
Sanayi İstihdamının Payı (%)	32,9	32,4	32,8			
İşsiz Sayısı (Bin Kişi)	273	260	226			
İşsizlik Oranı (%)	14,7	13,0	11,4			
TARIMSAL İHRACAT						
Toplam Tarım Ürünleri İhracatı (Milyar \$)	2,9	3,3	3,6			
ISO 500 BÜYÜK İÇİNDEKİ ÜYELER						
Üye Sayısı	74	80	74			
MİLLİ GELİR						
İzmir GSYH (Milyar TL.)	124	130	-			
KİŞİBAŞI MİLLİ GELİR						
Kişi başı MG (Dolar)	11.647	13.201	-			
DIŞ TİCARET (Milyon \$)						
İhracat	14.737	17.014	17.185	Eylül.24	Ekim.24	Kasım.24
İthalat	10.957	13.576	12.929	1.388	1.476	1.428
Dış Ticaret Dengesi	3.780	3.439	4.256	1.000	1.040	1.041
İhracatın TR İhracatı İçindeki Payı (%)	6,6	6,7	6,7	387	436	386
KAPASİTE KULLANIMI (%)				6,3	6,3	6,4
Kapasite Kullanım Oranı	63	65	64	2024-I	2024-II	2024-III
PROTESTOLU SENETLER				63	57	62
Protesto Edilen Senet Sayısı (Adet)	28.857	20.596	15.184	Eylül.24	Ekim.24	Kasım.24
Protesto Edilen Senetlerin TR İçindeki Payı (%)	6,9	7,1	6,9	1.390	1.542	1.502
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	668	517	984	6,7	6,5	6,5
TEŞVİKLI YATIRIMLAR				327	471	339
Belge Adedi	679	812	997	Ekim.23	Kasım.23	Aralık.23
Yatırım (Milyon TL)	45.499	77.754	52.017	62	71	102
Teşvikli Sabit Yatırımların TR İçindeki Payı (%)	5,2	5,7	4,1	3.633	4.078	2.869
Bölgesel Yatırımların TR İçindeki Payı (%)	6,1	5,2	5,7	4,9	7,7	3,1
MALİ / FİNANS				6,2	9,3	3,8
Bütçe Gelir/Gider	4,8	5,1	4,4	Ekim.24	Kasım.24	Aralık.24
Vergi Gelirlerinin TR İçindeki Payı (%)	11,4	10,5	9,6	3,3	3,4	3,4
BANKACILIK				9,5	9,4	9,4
Mevduatın Krediyeye Dönüşüm Oranı (%)	88,4	87,4	84,6	2024-I	2024-II	2024-III
Toplam Mevduatların TR İçindeki Oranı (%)	5,6	5,5	5,3	88,7	88,5	87,3
Toplam Kredilerin TR İçindeki Oranı (%)	4,9	5,2	5,3	5,5	5,6	5,6
KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER				5,4	5,4	5,4
Kurulan Şirket Sayısı	6.654	8.136	7.978	Eylül.24	Ekim.24	Kasım.24
Kurulan Şirketlerin TR İçindeki Payı (%)	6,1	5,8	6,2	583	627	670
Kapanan Şirket Sayısı	976	1.452	1.549	5,7	5,8	6,6
Kapanan Şirketlerin TR İçindeki Payı (%)	6,0	6,3	6,0	121	145	165
MARKA-PATENT SAYISI				5,6	5,9	6,3
Marka Tescil Sayısı (Adet)*	6.969	9.068	8.125	Eylül.24	Ekim.24	Kasım.24
Marka Tescil Sayısının TR İçindeki Payı (%)	6,1	6,5	6,6	894	993	1.077
Patent Tescil Sayısı (Adet)*	139	163	112	6,4	6,4	7,1
Patent Tescil Sayısının TR İçindeki Payı (%)	4,2	4,8	4,4	24	35	50
TURİZM				3,5	4,9	3,9
Yabancı Turist Sayısı (Bin Kişi)	636	1.462	1.492	Eylül.24	Ekim.24	Kasım.24
Yabancı Turist Sayısının TR İçindeki Payı (%)	2,6	3,3	3,0	222	198	57
MOTORLU KARA TAŞITLARI				3,7	3,6	2,0
Motorlu Kara Taşıtlarının TR İçindeki Payı (%)	6,2	6,2	6,3	Eylül.24	Ekim.24	Kasım.24
				6,2	6,2	6,2

*Çeyreklik açıklanmakta olup, III. çeyrek verileridir. **Aylık bazda olanlar tescil değil, başvuru verileridir.

Kaynak: TÜİK, TCMB, RİSK MERKEZİ, BUMKO, T.C. EKONOMİ BAKANLIĞI, TOBB, TPMK, T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI, ISO

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI
AEGEAN REGION CHAMBER OF INDUSTRY